

WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY - KLASA VI

SPIS TREŚCI

JĘZYK POLSKI.....	2
JĘZYK ANGIELSKI	15
MUZYKA.....	31
PLASTYKA.....	34
HISTORIA	40
GEOGRAFIA.....	53
BIOLOGIA.....	58
MATEMATYKA	64
INFORMATYKA.....	79
TECHNIKA	81
WYCHOWANIE FIZYCZNE.....	84
RELIGIA	92

WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY - KLASA VI

JĘZYK POLSKI

zagadnienia	ocena dopuszczająca Uczeń:	ocena dostateczna Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą oraz:	ocena dobra Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną oraz:	ocena bardzo dobra Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą oraz:	ocena celująca Uczeń: potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą oraz:
Kształcenie literackie i kulturowe: wiersz	<ul style="list-style-type: none"> • odtwarza najważniejsze fakty, sądy i opinie • referuje treść wiersza • określa rodzaj literacki • wskazuje podmiot liryczny i adresata lirycznego • wyjaśnia pojęcie: <i>wyrazy dźwiękonaśladowcze, anafora, motto, apostrofa, środki stylistyczne (poetyckie)</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystuje najważniejsze konteksty • wskazuje środki stylistyczne • wypowiada się na temat podmiotu lirycznego i adresata lirycznego • określa nastrój utworu • omawia sytuację liryczną 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciąga wnioski • określa własne stanowisko • określa problematykę utworu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • określa znaczenia dosłowne i przenośne w wierszu • charakteryzuje język fragmentu • omawia funkcję środków stylistycznych 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie interpretuje wymagany materiał • właściwie argumentuje • uogólnia, podsumowuje i porównuje • wyraża własny sąd na temat wiersza • interpretuje znaczenie puenty utworu • interpretuje wiersz • wymienia cechy wpływające na melodyjność fragmentu 	<ul style="list-style-type: none"> • formułuje i rozwiązuje problemy badawcze • podejmuje dyskusję na temat poruszony w utworze (sytuacja ludzi starych, zagrożenia, jakie dla relacji międzyludzkich niesie ze sobą rozwój technologii, wartości nadających życiu sens itp.) • omawia inne teksty kultury prezentujące przedstawiony problem
Kształcenie literackie i kulturowe: <i>Bajki</i> Ignacego Krasickiego	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się na temat Ignacego Krasickiego • wyjaśnia pojęcia: <i>bajka, morał, epika, uosobienie</i> • relacjonuje treść bajek 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje uosobienia w bajkach i określa ich funkcję • wskazuje w utworach cechy gatunkowe 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje i omawia morał w bajkach • wskazuje wartości o których mowa w utworach 	<ul style="list-style-type: none"> • wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • odnosi problematykę bajek do własnych doświadczeń 	<ul style="list-style-type: none"> • Prezentuje własne stanowisko na temat ponadczasowości bajek.

WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY - KLASA VI

Kształcenie literackie i kulturowe: Aleksander Fredro - bajki	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcia: <i>bajka, moral, uosobienie</i> • relacjonuje treść bajki 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje uosobienie w bajce i określa jego funkcję • wymienia cechy bajki • podaje różnice pomiędzy bajką a baśnią 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje i omawia moral w bajce • wymienia wartości, o których mowa w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • odnosi problematykę bajki do własnych doświadczeń 	<ul style="list-style-type: none"> • uczestniczy w dyskusji na temat problemu zaprezentowanego w bajce • redaguje bajkę
Kształcenie literackie i kulturowe: proza	<ul style="list-style-type: none"> • odtwarza najważniejsze fakty, sądy i opinie • relacjonuje treść fragmentu, ustala kolejność zdarzeń • omawia elementy świata przedstawionego • wyjaśnia pojęcie: <i>stereotyp, akcja, wątek, fabuła jednowątkowa, fabuła wielowątkowa, narrator, związek frazeologiczny narrator, powieść, świat przedstawiony, powieść fantastyczna, nonaukowa, uchodźca, patriotyzm, narracja pierwszoosobowa, narracja trzecioosobowa, pytanie retoryczne, powieść detektywistyczna, szyfr, teatr, komiks, fikcja</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystuje najważniejsze konteksty • wskazuje funkcję rodzaju narracji • określa tematykę fragmentu • omawia specyfikę miejsca akcji • charakteryzuje bohaterów fragmentu • nazywa uczucia, których doświadczają bohaterowie • czyta tekst poprawnie popełniając błędy 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciąga wnioski • określa własne stanowisko • określa problematykę fragmentu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst • wskazuje elementy komizmu • omawia funkcję specyficznego języka, którym posługuje się narrator • wyjaśnia sformułowania metaforyczne użyte w tekście • czyta tekst podkreślając ważne słowa 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie interpretuje wymagany materiał • właściwie argumentuje • uogólnia, podsumowuje i porównuje • wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów • interpretuje metaforyczne wypowiedzi bohaterów • określa temat i główną myśl tekstu • czyta tekst bezbłędnie z właściwą intonacją 	<ul style="list-style-type: none"> • formułuje i rozwiązuje problemy badawcze • przedstawia informacje na temat jednej z religii wymienionych we fragmencie • podejmuje dyskusję na tematy poruszane w tekstach: tolerancji (np. religijnej) i wyobcowania, stereotypowego postrzegania innych ludzi, sposobu traktowania osób z niepełnosprawnością, przyczyn wykluczania niektórych osób, priorytetów, którymi kieruje się człowiek, zwłaszcza w sytuacji zagrożenia itp. • przedstawia wybrany stereotyp, przygotowuje

WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY - KLASA VI

	<i>literacka, powieść obyczajowa, pamiętnik, powieść przygodowa, scenariusz filmowy, podtytuł, opowiadanie twórcze</i> <ul style="list-style-type: none"> stara się poprawnie przeczytać głośno tekst 				prezentację <ul style="list-style-type: none"> przedstawia wybraną powieść detektywistyczną redaguje opowiadanie z wątkiem detektywistycznym czyta tekst wzorcowo
Kształcenie literackie i kulturowe: Rafał Kosik, <i>Felix, Net i Nika oraz Gang Niewidzialnych ludzi</i>	<ul style="list-style-type: none"> relacjonuje treść lektury, ustala kolejność zdarzeń omawia elementy świata przedstawionego charakteryzuje narratora wyjaśnia pojęcie: <i>powieść fantastycznonaukowa (science fiction)</i> 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje wątek główny i wątki poboczne rozdziela elementy realistyczne i fantastyczne w utworze charakteryzuje bohaterów pierwszoplanowych określa tematykę utworu nazywa wrażenia, które wzbudza w nim czytany tekst 	<ul style="list-style-type: none"> określa problematykę utworu nazywa uczucia, których doświadczają bohaterowie określa doświadczenia głównych bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach wskazuje wartości w utworze i określa wartości ważne dla bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiada się na temat rozwoju techniki i jej wpływu na życie codzienne, wskazuje wady i zalety podejmuje dyskusję na temat sztucznej inteligencji tworzy opowiadanie w konwencji <i>science-fiction</i>
Kształcenie literackie i kulturowe: <i>W pustyni i w puszczy Henryka Sienkiewicza</i>	<ul style="list-style-type: none"> wypowiada się na temat Henryka Sienkiewicza relacjonuje treść lektury, ustala kolejność zdarzeń omawia elementy świata przedstawionego wskazuje narratora wyjaśnia pojęcie: 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje wątek główny i wątki poboczne charakteryzuje bohaterów pierwszoplanowych oraz drugoplanowych wskazuje funkcję rodzaju narracji 	<ul style="list-style-type: none"> określa problematykę utworu wskazuje cechy powieści przygodowej w utworze nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst 	<ul style="list-style-type: none"> wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach odnosi problematykę poruszoną we fragmencie do swoich własnych doświadczeń 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia tło historyczne powieści wskazuje elementy zgodne z prawdą historyczną oraz te, które jej przeczą

WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY - KLASA VI

	<i>powieść przygodowa</i>	<ul style="list-style-type: none"> nazywa uczucia, których doświadczają bohaterowie 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohaterów 		
Kształcenie literackie i kulturowe: John Ronald Reuel Tolkien, <i>Hobbit, czyli tam i z powrotem</i>	<ul style="list-style-type: none"> relacjonuje treść lektury, ustala kolejność zdarzeń omawia elementy świata przedstawionego charakteryzuje narratora wyjaśnia pojęcie: <i>powieść fantasy</i> 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje wątek główny i wątki poboczne rozdziela elementy realistyczne i fantastyczne w utworze charakteryzuje bohaterów pierwszoplanowych określa tematykę utworu nazywa wrażenia, które wzbudza w nim czytany tekst . 	<ul style="list-style-type: none"> określa problematykę utworu wskazuje cechy powieści <i>fantasy</i> w utworze nazywa uczucia, których doświadczają bohaterowie wskazuje wartości w utworze i określa wartości ważne dla bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach określa doświadczenia głównych bohaterów i porównuje je z własnymi 	<ul style="list-style-type: none"> omawia inny tekst kultury w konwencji <i>fantasy</i> porównuje książkę z filmem Petera Jacksona
Kształcenie literackie i kulturowe: Biblia	<ul style="list-style-type: none"> porządkuje informacje zaprezentowane w tekście wyjaśnia pojęcia: <i>Biblia, Księga Rodzaju</i> relacjonuje treść fragmentu wyjaśnia pojęcia: <i>raj, Eden, związek frazeologiczny</i> wymienia motywy biblijne obecne w kulturze 	<ul style="list-style-type: none"> omawia relacje pomiędzy Bogiem a człowiekiem we fragmencie odnosi opis Anny Kamieńskiej do pierwowzoru biblijnego omawia pochodzenie wskazanych motywów biblijnych wymienia związki frazeologiczne pochodzące z Biblii 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiada się na temat sposobu przedstawienia Boga wyjaśnia funkcję powtórzeń w tekście nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst omawia sposób przedstawienia Boga w wierszu i fragmencie wyjaśnia znaczenie oraz pochodzenie oraz 	<ul style="list-style-type: none"> interpretuje znaczenie wyrażen niedosłownych odnajduje motywy biblijne w tekstach kultury odnosi wydarzenie opisane we fragmencie do własnych doświadczeń wyraża własny sąd o tekście odnosi sposób przedstawienia Adama 	<ul style="list-style-type: none"> porównuje sposób ukazania stworzenia świata w Biblii i w mitologii w kontekście przeczytanego fragmentu omawia obraz Erastusa Salisburyskiego przygotowuje prezentację na temat wybranego motywu biblijnego

WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY - KLASA VI

	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje treść przypowieści • wyjaśnia pojęcia: <i>przypowieść, talent</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje w tekście cechy gatunkowe • omawia sposób, w jaki fragmenty tekstu odnoszą się do Biblii 	<p>znaczenie związków frazeologicznych pochodzących z Biblii</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia metaforyczne znaczenie przypowieści • wskazuje wartości zaprezentowane w przypowieści • formułuje przesłanie przypowieści 	<p>i Ewy do stereotypów dotyczących płci</p>	<ul style="list-style-type: none"> • uczestniczy w dyskusji na temat przyczyn dla których Jezus z Nazaretu posługiwał się przypowieściami oraz na tematy poruszane w przypowieściach • omawia obraz Vincenta van Gogha w kontekście omawianej przypowieści
Kształcenie literackie i kulturowe: mity	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje treść mitu • wyjaśnia pojęcia: <i>mit, mitologia, Tartar</i> • relacjonuje treść wiersza • wskazuje adresata lirycznego • wymienia najważniejsze postacie z mitologii • relacjonuje treść mitu • wyjaśnia pojęcia: <i>mit, mitologia, Olimp, Prometeusz, Zeus</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje bohaterów fragmentu • określa tematykę mitu • wskazuje cechy mitu w podanym fragmencie • Leopold Staff, <i>Odys</i> • określa temat wiersza • wskazuje środki stylistyczne • opisuje najważniejsze postacie z mitologii • charakteryzuje bohatera fragmentu • określa tematykę fragmentu • podaje cechy mitu w podanym fragmencie • wskazuje elementy realistyczne i fantastyczne 	<ul style="list-style-type: none"> • określa problematykę mitu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim tekst • Leopold Staff, <i>Odys</i> • określa problematykę wiersza • omawia funkcję środków stylistycznych • określa nastrój wiersza • wskazuje teksty kultury współczesnej, w której obecne są motywy mitologiczne • określa problematykę fragmentu • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim tekst 	<ul style="list-style-type: none"> • wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach Leopold Staff, <i>Odys</i> • wyraża własny sąd na temat wiersza • wypowiada się na temat Odyseusza • interpretuje utwór • omawia przyczyny wpływu mitologii na kulturę wieków późniejszych • wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach • porównuje początki ludzkości przedstawione w Biblii i w mitologii 	<ul style="list-style-type: none"> • uczestniczy w dyskusji na temat też postawionych w wierszu Leopolda Staffa • przedstawia wybrany tekst kultury zawierający odwołania do mitologii • wypowiada się na temat najważniejszych bogów greckich

WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY - KLASA VI

Kształcenie literackie i kulturowe: formy wypowiedzi - charakterystyka	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje różnice pomiędzy charakterystyką a opisem postaci 	<ul style="list-style-type: none"> odnajduje w tekście przykłady ilustrujące wskazane cechy charakteru przygotowuje materiały do napisania charakterystyki 	<ul style="list-style-type: none"> tworzy plan charakterystyki wskazanego bohatera literackiego 	<ul style="list-style-type: none"> tworzy charakterystykę wskazanego bohatera literackiego stosuje zasady budowania akapitów 	<ul style="list-style-type: none"> tworzy charakterystykę wybranego bohatera zgodnie z zasadami tej formy wypowiedzi, posługując się piękną, poprawną polszczyzną
Kształcenie literackie i kulturowe: formy wypowiedzi - opis przeżyć wewnętrznych, sytuacji i dzieła sztuki	<ul style="list-style-type: none"> wymienia cechy opisu przeżyć wewnętrznych wyjaśnia pojęcia: <i>opis sytuacji, opis przeżyć wewnętrznych, opis dzieła sztuki</i> wymienia elementy składające się na opis sytuacji, opis przeżyć wewnętrznych i opis dzieła sztuki 	<ul style="list-style-type: none"> przygotowuje materiały do opisu przeżyć wewnętrznych omawia sytuacje przedstawione na ilustracjach opisuje emocje postaci, przedstawionych na ilustracjach 	<ul style="list-style-type: none"> redaguje plan opisu przeżyć wewnętrznych redaguje opis sytuacji na podstawie podanego planu opisuje uczucia i stany wewnętrzne bohaterów podanej sytuacji odnajduje w dowolnych źródłach symboliczne znaczenia wskazanych elementów, występujących na obrazach 	<ul style="list-style-type: none"> redaguje pełny, spójny i poprawny opis przeżyć wewnętrznych stosuje zasady budowania akapitów redaguje dobrze zorganizowany, jasny i zrozumiały opis sytuacji tworzy pogłębiony opis przeżyć wewnętrznych, trafnie nazywając uczucia oraz stany psychiczne, posługując się bogatym słownictwem przy opisie dzieła sztuki wnikliwie przedstawia elementy charakterystyczne, w sposób kompetentny omawia cechy sztuki, ocenia i interpretuje dzieło sztuki, ujawniając wrażliwość 	<ul style="list-style-type: none"> tworzy opis zgodnie z zasadami tej formy wypowiedzi, posługując się piękną, poprawną polszczyzną

WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY - KLASA VI

<p>Nauka o języku: odmienne części mowy</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje i wskazuje odmienne części mowy • wyjaśnia pojęcia: <i>czasowniki dokonane, czasowniki niedokonane</i> • wyjaśnia pojęcia: <i>strona czynna, strona bierna, czasowniki przechodnie, czasowniki nieprzechodnie</i> • wyjaśnia pojęcie: <i>bezokolicznik</i> • wymienia rodzaje zaimków • podaje zasady używania dłuższych i krótszych form zaimków 	<ul style="list-style-type: none"> • odróżnia części mowy odmienne od nieodmiennych • wymienia kategorie gramatyczne poszczególnych części mowy • uzupełnia zdania właściwymi formami czasowników • wskazuje formy dokonane w tekście • wskazuje zdania, w których podmiot nie jest wykonawcą czynności • przekształca czasowniki ze strony czynnej na bierną i z biernej na czynną • wskazuje różnice w wymowie i pisowni podanych bezokoliczników • wyjaśnia zasady pisowni końcówek bezokoliczników • używa zaimków w odpowiednim kontekście • zastępuje różne wyrazy zaimkami 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje formę wskazanej części mowy • tworzy czasowniki dokonane od niedokonanych • wskazuje czasowniki nieprzechodnie • tworzy formy osobowe do podanych bezokoliczników • zapisuje bezokoliczniki od podanych form osobowych • tworzy odpowiednie formy zaimków • wskazuje jakie części mowy zastępują podane zaimki 	<ul style="list-style-type: none"> • stosuje właściwe formy odmiennych części mowy w kontekście • stosuje czasowniki dokonane i niedokonane w odpowiednim kontekście • wymienia sytuacje, w których używa się strony biernej i wyjaśnia dlaczego • używa trudnych form czasowników w dłuższym tekście • używa dłuższych i krótszych form zaimków w odpowiednich kontekstach 	<ul style="list-style-type: none"> • swobodnie i bezbłędnie posługuje się wiedzą gramatyczną w praktyce
---	---	---	---	--	--

WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY - KLASA VI

Kształcenie literackie i kulturowe: telewizja, film	<ul style="list-style-type: none"> wymienia profesje związane z telewizją wymienia programy telewizyjne wyjaśnia pojęcie: <i>scenariusz filmowy</i> 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje zadania osób zaangażowanych przy tworzeniu programów telewizyjnych podaje przykłady programów telewizyjnych i klasyfikuje je do właściwych kategorii 	<ul style="list-style-type: none"> nazywa cechy, którymi powinni się charakteryzować przedstawiciele poszczególnych profesji wymienia cechy programów telewizyjnych 	<ul style="list-style-type: none"> omawia specyfikę telewizji jako medium redaguje tekst informacyjny redaguje scenariusz filmowy na podstawie podanego tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> redaguje reklamę redaguje oryginalny scenariusz filmowy na podstawie własnego pomysłu
Kształcenie literackie i kulturowe: artykuł	<ul style="list-style-type: none"> relacjonuje treść artykułu wyjaśnia pojęcia: <i>artykuł, e-higiena, fonoholizm</i> 	<ul style="list-style-type: none"> określa temat i główną myśl tekstu wymienia cechy artykułu prasowego 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje cechy artykułu prasowego we fragmencie określa główną myśl tekstu odróżnia wskazane informacje o faktach od opinii wskazuje i nazywa wartości opisane w artykule 	<ul style="list-style-type: none"> odróżnia informacje o faktach od opinii wyraża własny sąd o temacie artykułu 	<ul style="list-style-type: none"> uczestniczy w dyskusji na tematy aktualne poruszane w artykule, np. sposobu traktowania zwierząt przez ludzi, różnic w odbiorze rzeczywistości, wpływu cywilizacji na człowieka i świat
Kształcenie literackie i kulturowe: formy wypowiedzi - opis obrazu	<ul style="list-style-type: none"> opisuje obraz określa miejsce, w którym znajdują się przedstawione postacie nazywa barwy użyte przez malarza 	<ul style="list-style-type: none"> omawia kompozycję obrazu charakteryzuje postacie przedstawione na obrazie wypowiada się na temat sposobu przedstawienia postaci 	<ul style="list-style-type: none"> omawia funkcję tła wskazuje problem przedstawiony na obrazie nazywa wrażenia oraz skojarzenia, jakie wzbudza w nim obraz 	<ul style="list-style-type: none"> interpretuje fakt umieszczenia na obrazie znaczących elementów formułuje problem przedstawiony na obrazie wyraża własny sąd o obrazie interpretuje funkcję barw interpretuje tytuł obrazu 	<ul style="list-style-type: none"> uczestniczy w dyskusji na temat problemu przedstawionego na obrazie porównuje obraz z innymi tekstami kultury podejmującymi podobną problematykę uczestniczy w dyskusji na temat sztuki w przestrzeni publicznej

WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY - KLASA VI

Samokształcenie, korzystanie ze słowników	<ul style="list-style-type: none"> • odnajduje żądane hasło w słowniku terminów literackich • odnajduje hasło w słowniku poprawnej polszczyzny • wymienia sposoby zapisywania wyrazów obcego pochodzenia • wyjaśnia pojęcia: <i>wyrazy neutralne, wyrazy nacechowane emocjonalnie, zdrobnienia, zgrubienia</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • przy redagowaniu tekstów korzysta ze słownika terminów literackich • wyszukuje w słowniku potrzebne informacje • uzupełnia podany tekst odpowiednią formą wyrazu obcego 	<ul style="list-style-type: none"> • określa swoistość definicji słownikowych • wykorzystuje słownik poprawnej polszczyzny przy tworzeniu tekstów • uzupełnia podany tekst właściwie zapisanymi słowami obcego pochodzenia 	<ul style="list-style-type: none"> • krytycznie ocenia pozyskane informacje • przygotowuje wyjaśnienia, które pomagają zrozumieć przyczynę danej formy zapisu • stosuje oryginalną oraz spolszczoną wersję zapisu wyrazów obcych 	<ul style="list-style-type: none"> • swobodnie korzysta z różnych źródeł informacji
Kształcenie literackie i kulturowe: formy wypowiedzi - wypowiedź o charakterze argumentacyjnym	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcia: <i>dyskusja, teza, hipoteza, argument, przykład</i> • podaje różnice pomiędzy tezą a hipotezą, argumentem a przykładem 	<ul style="list-style-type: none"> • formułuje tezę bądź hipotezę do podanego problemu • formułuje tezę do podanych argumentów • wyjaśnia różnice pomiędzy argumentami odwołującymi się do faktów i logiki a argumentami emocjonalnymi • wskazuje w podanym tekście argumenty oraz przykłady 	<ul style="list-style-type: none"> • formułuje argumentację do podanej tezy • wskazuje w podanym tekście argumenty odwołujące się do faktów i logiki oraz argumenty emocjonalne 	<ul style="list-style-type: none"> • rozróżnia argumenty odnoszące się do faktów i logiki oraz odwołujące się do emocji • aktywnie uczestniczy w dyskusji • tworzy argumentację potwierdzającą podaną tezę oraz zaprzeczającą jej 	<ul style="list-style-type: none"> • aktywnie uczestniczy w dyskusji, w sposób przemyślany i logiczny posługując się właściwymi argumentami • tworzy krótkie wypowiedzi o charakterze argumentacyjnym na zadany temat
Nauka o języku: nieodmierne części	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia nieodmierne części mowy 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia cechy nieodmiennych części 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy przysłowki od podanych 	<ul style="list-style-type: none"> • używa przysłówek w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • swobodnie i bezbłędnie posługuje się wiedzą

WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY - KLASA VI

mowy	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcia: <i>wykrzyknik i partykuła</i> 	<p>mowy</p> <ul style="list-style-type: none"> • odróżnia nieodmienne części mowy od odmiennych • wymienia cechy nieodmiennych części mowy: wykrzyknika i partykuły • odróżnia nieodmienne części mowy od odmiennych 	<p>przymiotników</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje nieodmienne części mowy w tekście • wskazuje w tekście partykuły i wykrzykniki 	<ul style="list-style-type: none"> • posługuje się przymkami i spójnikami w tekście • używa partykuł i wykrzykników w tekście 	gramatyczną w praktyce
Nauka o języku: ortografia	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje zasady pisowni zakończeń - <i>dztwo</i>, -<i>dzki</i> oraz -<i>ctwo</i>, -<i>cki</i> • relacjonuje zasady łącznej i rozdzielnej pisowni partykuły <i>nie</i> • wymienia zasady pisowni <i>ó</i> i <i>u</i>, <i>rz</i> i <i>ż</i> oraz <i>ch</i> i <i>h</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia przyczyny zapisu podanych wyrazów • odnajduje w tekście błędne zapisy <i>nie</i> z różnymi częściami mowy • uzupełnia podane słowa odpowiednimi literami 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje właściwe formy wyrazów • uzasadnia pisownię <i>nie</i> z różnymi częściami mowy w podanych przykładach • podaje wyrazy pokrewne uzasadniające pisownię • poprawnie zapisuje podane słowa 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy poprawne przymiotniki od podanych rzeczowników • stosuje zasady poprawnej pisowni <i>nie</i> z różnymi częściami mowy we własnym tekście • tworzy tekst, w którym stosuje poprawną pisownię wyrazów z <i>ó</i>, <i>u</i>, <i>rz</i>, <i>ż</i>, <i>ch</i>, <i>h</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • swobodnie i bezbłędnie posługuje się stosuje wiedzę w praktyce
Nauka o języku: interpunkcja	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonuje zasady używania dwukropka • wymienia zasady stosowania interpunkcji w dialogach • wymienia zasady pisowni wielką i małą 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje w tekście, gdzie należy postawić dwukropek • wskazuje miejsca, w których należy postawić myślnik • zapisuje prawnie 	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnia użycie dwukropka w podanych przykładach • rozpoznaje, jakich znaków brakuje w podanym tekście • uzasadnia pisownię 	<ul style="list-style-type: none"> • stosuje dwukropek we własnych tekstach • tworzy dialog stosując zasady interpunkcyjne • tworzy tekst, w którym stosuje pisownię wyrazów wielką i małą 	<ul style="list-style-type: none"> • swobodnie i bezbłędnie posługuje się stosuje wiedzę w praktyce

WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY - KLASA VI

	<p>literą</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia zasady pisowni <i>q, ę oraz om, on, em, en</i> wymienia zasady stosowania przecinka w zdaniu pojedynczym relacjonuje zasady używania nawiasu wyjaśnia, do czego służy średnik w wypowiedziach 	<p>podane wyrazy</p> <ul style="list-style-type: none"> uzupełnia wypowiedź podanymi czasownikami w odpowiednich formach w zdaniu wskazuje miejsca, w których powinien być przecinek wyjaśnia, dlaczego w podanym tekście zastosowano nawiasy wyjaśnia, w jakim celu został użyty średnik we wskazanym tekście 	<p>podanych słów</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia przyczyny zapisu podanych wyrazów koryguje zdania pojedyncze pod kątem interpunkcji uzupełnia podany tekst o nawiasy uzupełnia podany tekst średnikami 	<p>literą</p> <ul style="list-style-type: none"> tworzy tekst z użyciem poprawnych form tworzy teksty poprawnie stosując przecinki redaguje tekst z użyciem nawiasów układa tekst z zastosowaniem średników 	
Kształcenie literackie i kulturowe: muzea	<ul style="list-style-type: none"> wymienia rodzaje muzeów 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje specyfikę poszczególnych muzeów 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia znane sobie muzea i przypisuje je do podanych kategorii 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje wybrane muzeum 	<ul style="list-style-type: none"> przygotowuje prezentację o różnych rodzajach muzeów
Sztuka posługiwania się językiem: perswazja, opinia, poprawność językowa	<ul style="list-style-type: none"> wylicza rodzaje perswazji definiuje perswazję posługuje się terminami i pojęciami: <i>wyrażanie oczekiwań (perswazja)</i>, wymienia cechy języka potocznego wymienia elementy składające się na etykietę językową 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje poszczególne rodzaje perswazji wyjaśnia, w jakich sytuacjach używa się oficjalnej a w jakich – nieoficjalnej odmiany języka 	<ul style="list-style-type: none"> przyporządkowuje sposób wyrażania oczekiwań do sytuacji oraz osoby wskazuje różnice pomiędzy językiem mówionym a językiem pisanym 	<ul style="list-style-type: none"> formułuje różne sposoby wyrażania oczekiwań posługuje się różnymi odmianami języka stosownie do sytuacji 	<ul style="list-style-type: none"> formułuje wypowiedź perswazyjną na zadany temat, prezentuje różne sposoby wyrażania oczekiwań
Kształcenie literackie i kulturowe: muzyka	<ul style="list-style-type: none"> wymienia profesje związane z muzyką 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje zadania osób zaangażowanych przy 	<ul style="list-style-type: none"> nazywa cechy, którymi powinni się 	<ul style="list-style-type: none"> omawia specyfikę muzyki jako dziedziny 	<ul style="list-style-type: none"> przygotowuje prezentację na temat

WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY - KLASA VI

		tworzeniu muzyki	charakteryzować przedstawicieli poszczególnych profesji	sztuki	wybranego nurtu muzyki
Kształcenie literackie i kulturowe: formy wypowiedzi - opowiadanie twórcze na podstawie baśni, legendy, mitu, przypowieści	<ul style="list-style-type: none"> definiuje wypowiedź twórczą wymienia elementy urozmaicające wypowiedź twórczą definiuje opowiadanie twórcze na podstawie baśni czy legendy zdefiniuje opowiadanie twórcze na podstawie mitu czy przypowieści 	<ul style="list-style-type: none"> redaguje dialog urozmaicający akcję podanego tekstu proponuje alternatywne zakończenie wybranej legendy lub baśni proponuje alternatywne zakończenie wybranego mitu lub przypowieści 	<ul style="list-style-type: none"> wzbogaca podany tekst o elementy urozmaicające tworzy plan wydarzeń opowiadania twórczego redaguje plan wydarzeń opowiadania twórczego 	<ul style="list-style-type: none"> redaguje wypowiedź twórczą zawierającą elementy urozmaicające tworzy opowiadanie twórcze na podstawie baśni czy legendy redaguje opowiadanie twórcze na podstawie mitu czy przypowieści 	<ul style="list-style-type: none"> tworzy opowiadanie zgodnie z zasadami tej formy wypowiedzi, posługując się piękną, poprawną polszczyzną
Nauka o języku: wypowiedzenie a zdanie	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia podział wypowiedzi wymienia rodzaje związków wyrazowych wymienia części zdania 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje typy wypowiedzi w tekstach przekształca równoważniki zdań w zdania definiuje rodzaje związków wyrazowych charakteryzuje poszczególne części zdania 	<ul style="list-style-type: none"> łączy wypowiedzenia tak, aby powstały zdania złożone w zdaniu wskazuje wyrazy, które tworzą związki wyrazowe wskazuje wyrazy poza związkami w zdaniu wskazuje w podanych zdaniach poszczególne części 	<ul style="list-style-type: none"> zdania pojedyncze nierozwinięte przekształca w zdanie pojedyncze rozwinięte klasyfikuje związki wyrazowe przekształca zdania tak, aby zastosuje inny rodzaj podmiotu 	<ul style="list-style-type: none"> swobodnie i bezbłędnie posługuje się wiedzą gramatyczną w praktyce
Nauka o języku: zdanie złożone	<ul style="list-style-type: none"> definiuje zdanie złożone wymienia cechy zdań złożonych współrzędnie i zdań złożonych podrzędnie wymienia cechy 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje zdania złożone współrzędnie rozpoznaje zdania złożone podrzędnie rozpoznaje poszczególne typy zdań 	<ul style="list-style-type: none"> nazywa rodzaje zdań złożonych tworzy i zapisuje zdania złożone współrzędnie 	<ul style="list-style-type: none"> wykonuje wykresy zdań 	<ul style="list-style-type: none"> swobodnie i bezbłędnie posługuje się wiedzą gramatyczną w praktyce

WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY - KLASA VI

	<p>różnych typów zdań współrzędnych</p> <ul style="list-style-type: none"> • posługuje się terminami i pojęciami: <i>zdanie złożone, zdanie złożone podrzędnie, zdania złożone współrzędnie (łącznie, rozłączne, przeciwstawne, wynikowe)</i> 	złożonych współrzędnie			
Kształcenie literackie i kulturowe: formy wypowiedzi - list oficjalny	<ul style="list-style-type: none"> • definiuje list oficjalny 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia części, z których składa się list oficjalny • wybiera argumenty adekwatne do określonego listu oficjalnego 	<ul style="list-style-type: none"> • przekształca podaną wiadomość w list oficjalny • koryguje podany przykład listu oficjalnego 	<ul style="list-style-type: none"> • redaguje list oficjalny 	<ul style="list-style-type: none"> • pisze list zgodnie z zasadami tej formy wypowiedzi, posługując się dobrze dobranymi argumentami oraz poprawną polszczyzną
Nauka o języku: fonetyka	<ul style="list-style-type: none"> • odróżnia głoski od liter • dzieli głoski na samogłoski i spółgłoski • wymienia cechy głosek dźwięcznych i bezdźwięcznych • wymienia cechy głosek ustnych i nosowych • wymienia sytuacje, kiedy akcentujemy wyrazy na trzecią i na czwartą sylabę od końca • definiuje słowo: 	<ul style="list-style-type: none"> • definiuje głoski, sylaby i litery • wskazuje głoski dźwięczne i bezdźwięczne w podanych wyrazach • wskazuje głoski ustne i nosowe w podanych wyrazach • identyfikować akcent paroksytoniczny jako dominujący w języku polskim 	<ul style="list-style-type: none"> • odróżnia spółgłoski miękkie od twardych • odróżnia głoski dźwięczne od bezdźwięcznych oraz ustne od nosowych • wskazuje akcent w podanych wyrazach 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje słowa, w których litera <i>i</i> oznacza tylko miękkość głoski, w których – tworzy sylabę • wskazuje głoski dźwięczne i bezdźwięczne, ustne i nosowe w tekście • czyta podany tekst poprawnie akcentując wszystkie wyrazy 	<ul style="list-style-type: none"> • swobodnie i bezbłędnie posługuje się wiedzą gramatyczną w praktyce

WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY - KLASA VI

	<p><i>intonacja</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • posługuje się terminami i pojęciami: <i>głoski (spółgłoski miękkie i twarde, funkcje litery i, głoski dźwięczne i bezdźwięczne, głoski ustne i nosowe), wymowa (zasady akcentowania, zasady intonacji)</i> 				
--	--	--	--	--	--

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który nie opanował umiejętności i wiadomości na ocenę dopuszczającą oraz nie potrafi wykonać zadań o niewielkim stopniu trudności.

JĘZYK ANGIELSKI

Kryteria oceniania zostały sformułowane według założeń Nowej Podstawy Programowej i uwzględniają środki językowe, czytanie, słuchanie, pisanie, mówienie, reagowanie oraz przetwarzanie tekstu. Kryteria obejmują zakres ocen 2–6.

Uczeń, który nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą, otrzymuje ocenę niedostateczną.

WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY - KLASA VI

ZNAJOMOŚĆ ŚRODKÓW JĘZYKOWYCH

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
<ul style="list-style-type: none"> Słabo zna i z trudem podaje nazwy zawodów i związanych z nimi czynnościami, miejsca pracy, słownictwo związane z miejscem zamieszkania, nazwami pomieszczeń, wyposażenia domu, pracami domowymi, słownictwo związane z życiem prywatnym, rodziną, słownictwo związane z ochroną środowiska naturalnego, zakupami, usługami, słownictwo związane z okresami życia, cechami charakteru człowieka, formami spędzania czasu wolnego, mediami, edukacją, uczeniem się, życiem szkoły, ocenami szkolnymi, słownictwo z zakresu nauki i techniki, wynalazki, słownictwo z zakresu świata przyrody, życia zwierząt, słownictwo związane z posiłkami, jedzeniem, żywnością, zdrowiem i chorobami, sportem, podróżowaniem i turystyką. Z trudem i popełniając błędy podaje liczebnik porządkowe, 	<ul style="list-style-type: none"> Częściowo zna i podaje nazwy zawodów i związanych z nimi czynnościami, miejsca pracy, słownictwo związane z miejscem zamieszkania, nazwami pomieszczeń, wyposażenia domu, pracami domowymi, słownictwo związane z życiem prywatnym, rodziną, słownictwo związane z ochroną środowiska naturalnego, zakupami, usługami, słownictwo związane z okresami życia, cechami charakteru człowieka, formami spędzania czasu wolnego, mediami, edukacją, uczeniem się, życiem szkoły, ocenami szkolnymi, słownictwo z zakresu nauki i techniki, wynalazki, słownictwo z zakresu świata przyrody, życia zwierząt, słownictwo związane z posiłkami, jedzeniem, żywnością, zdrowiem i chorobami, sportem, podróżowaniem i turystyką. Popełniając dość liczne błędy podaje liczebnik porządkowe, 	<ul style="list-style-type: none"> W większości zna i na ogół poprawnie podaje nazwy zawodów i związanych z nimi czynnościami, miejsca pracy, słownictwo związane z miejscem zamieszkania, nazwami pomieszczeń, wyposażenia domu, pracami domowymi, słownictwo związane z życiem prywatnym, rodziną, słownictwo związane z ochroną środowiska naturalnego, zakupami, usługami, słownictwo związane z okresami życia, cechami charakteru człowieka, formami spędzania czasu wolnego, mediami, edukacją, uczeniem się, życiem szkoły, ocenami szkolnymi, słownictwo z zakresu nauki i techniki, wynalazki, słownictwo z zakresu świata przyrody, życia zwierząt, słownictwo związane z posiłkami, jedzeniem, żywnością, zdrowiem i chorobami, sportem, podróżowaniem i turystyką. Na ogół poprawnie podaje liczebnik porządkowe, 	<ul style="list-style-type: none"> Zna i poprawnie podaje nazwy zawodów i związanych z nimi czynnościami, miejsca pracy, słownictwo związane z miejscem zamieszkania, nazwami pomieszczeń, wyposażenia domu, pracami domowymi, słownictwo związane z życiem prywatnym, rodziną, słownictwo związane z ochroną środowiska naturalnego, zakupami, usługami, słownictwo związane z okresami życia, cechami charakteru człowieka, formami spędzania czasu wolnego, mediami, edukacją, uczeniem się, życiem szkoły, ocenami szkolnymi, słownictwo z zakresu nauki i techniki, wynalazki, słownictwo z zakresu świata przyrody, życia zwierząt, słownictwo związane z posiłkami, jedzeniem, żywnością, zdrowiem i chorobami, sportem, podróżowaniem i turystyką. Swobodnie stosuje liczebniki porządkowe, przyimki 	<ul style="list-style-type: none"> Uczeń swobodnie i bezbłędnie wykorzystuje poznane środki językowe. Z łatwością i bezbłędnie wykonuje zadania o podwyższonym stopniu trudności z wykorzystaniem tych środków językowych.

WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY - KLASA VI

<p>przyimki miejsca, czasowniki nieregularne.</p> <ul style="list-style-type: none"> Nieudolnie tworzy zdania twierdzące, przeczące i pytające w czasach: <i>present simple, present continuous, future simple, past simple, present perfect</i>, z czasownikami modalnymi <i>should, mustn't, can</i> ze strukturą <i>be going to, there is/are, there was/were</i>, czasownikiem <i>have to</i>. Słabo zna zasady tworzenia zaimków osobowych w funkcji dopełnienia. Słabo zna zasady tworzenia rzeczowników złożonych, tworzenia pytań o podmiot, stopniowania przymiotników. Z trudem posługuje się przedimkami nieokreślonymi <i>a/an</i>, przedimkiem określonym <i>the</i>, oraz przedimkiem zerowym. 	<p>przyimki miejsca, czasowniki nieregularne.</p> <ul style="list-style-type: none"> Tworzy zdania twierdzące, przeczące i pytające popełniając dość liczne błędy w czasach: <i>present simple, present continuous, future simple, past simple, present perfect</i>, z czasownikami modalnymi <i>should, mustn't, can</i>, ze strukturą <i>be going to, there is/are, there was/were</i>, czasownikiem <i>have to</i> Ma pewne trudności z tworzeniem zaimków osobowych w funkcji dopełnienia. Popelnia błędy przy tworzeniu rzeczowników złożonych, stosując pytania o podmiot, stopniując rzeczowniki. Ma pewne trudności z posługiwaniem się przedimkami nieokreślonymi <i>a/an</i>, przedimkiem określonym <i>the</i>, oraz przedimkiem zerowym. 	<p>przyimki miejsca, czasowniki nieregularne.</p> <ul style="list-style-type: none"> Popelniając nieliczne błędy tworzy zdania twierdzące, przeczące i pytające popełniając drobne błędy, w czasach: <i>present simple, present continuous, future simple, past simple, present perfect</i>, z czasownikami modalnymi <i>should, mustn't, can</i>, ze strukturą <i>be going to, there is/are, there was/were</i>, czasownikiem <i>have to</i> Czasami popełnia drobne błędy przy tworzeniu zaimków osobowych w funkcji dopełnienia. Czasami popełnia błędy przy tworzeniu rzeczowników złożonych. Popelnia nieliczne błędy stosując pytania o podmiot, stopniując rzeczowniki. Posługuje się przedimkami nieokreślonymi <i>a/an</i>, przedimkiem określonym <i>the</i>, oraz przedimkiem zerowym, popełniając drobne błędy. 	<p>miejsca, czasowniki nieregularne.</p> <ul style="list-style-type: none"> Podaje i poprawnie stosuje czasowniki i wyrażenia związane z nauką języka angielskiego. Bezbłędnie lub niemal bezbłędnie tworzy zdania twierdzące, przeczące i pytające w czasach: <i>present simple, present continuous, future simple, past simple, present perfect</i>, z czasownikami modalnymi <i>should, mustn't, can</i>, ze strukturą <i>be going to, there is/are, there was/were</i>, czasownikiem <i>have to</i>. Bezbłędnie lub prawie bezbłędnie tworzy zaimki osobowe w funkcji dopełnienia. Zna zasady tworzenia rzeczowników złożonych. Zna zasady tworzenia pytań o podmiot Zna zasady stopniowania przymiotników. Bez trudu posługuje się przedimkami nieokreślonymi <i>a/an</i>, przedimkiem określonym <i>the</i>, oraz przedimkiem zerowym. 	
--	--	--	---	--

WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY - KLASA VI

SŁUCHANIE

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
<ul style="list-style-type: none"> Ma trudności z rozumieniem poleceń nauczyciela dotyczących sytuacji w klasie, nieudolnie na nie reaguje. Ma trudności z rozumieniem ogólnego sensu wypowiedzi. Często popełnia błędy w wyszukiwaniu prostych informacji w wypowiedzi Z dużą trudnością znajduje w wypowiedzi bardziej złożone informacje. 	<ul style="list-style-type: none"> Na ogół reaguje poprawnie na polecenia nauczyciela dotyczące sytuacji w klasie. Rozumie ogólny sens prostych wypowiedzi. Znajduje proste informacje w wypowiedzi, czasem popełniając błędy. Z pewną trudnością znajduje w wypowiedzi bardziej złożone informacje. 	<ul style="list-style-type: none"> Reaguje poprawnie na polecenia nauczyciela dotyczące sytuacji w klasie. Rozumie ogólny sens prostych i bardziej złożonych wypowiedzi. Znajduje proste informacje w wypowiedzi. Bez większego trudu znajduje w wypowiedzi bardziej złożone informacje. 	<ul style="list-style-type: none"> Reaguje bezbłędnie lub niemal bezbłędnie na polecenia nauczyciela dotyczące sytuacji w klasie. Bez problemu rozumie ogólny bardziej złożonych wypowiedzi. Z łatwością znajduje trudniejsze informacje w wypowiedzi. Bez trudu znajduje w wypowiedzi bardziej złożone informacje. 	<ul style="list-style-type: none"> Reaguje bezbłędnie na polecenia nauczyciela dotyczące sytuacji w klasie. Bez problemu rozumie ogólny bardziej złożonych wypowiedzi. Z łatwością znajduje trudniejsze informacje w wypowiedzi. Bez trudu znajduje w wypowiedzi bardziej złożone informacje.

CZYTANIE

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
<ul style="list-style-type: none"> Ma trudności z rozumieniem ogólnego sensu prostych tekstów. Z trudnością znajduje w tekście określone informacje. 	<ul style="list-style-type: none"> Najczęściej rozumie sens prostych tekstów. Na ogół znajduje w tekście określone informacje. 	<ul style="list-style-type: none"> Rozumie sens prostych tekstów. Bez większego trudu znajduje w tekście określone informacje. 	<ul style="list-style-type: none"> Bez trudu rozumie ogólny sens tekstu. Bez trudu znajduje w tekście określone informacje. 	<ul style="list-style-type: none"> Uczeń w pełni rozumie krótkie, proste kilkuzdaniowe wypowiedzi pisemne oraz bezbłędnie wykonuje polecenia. Uzasadnia swój wybór, wskazując w tekście cytaty potwierdzające poprawność jego odpowiedzi

WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY - KLASA VI

MÓWIENIE

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
<ul style="list-style-type: none"> • Popołniając liczne błędy, nieudolnie tworzy proste wypowiedzi ustne, zadaje pytania o czynności codzienne, datę urodzin, opisuje rodzaje aktywności językowych, jakie będzie wykonywać na lekcjach języka angielskiego. 	<ul style="list-style-type: none"> • Czasami popołniając błędy, tworzy proste wypowiedzi ustne: zadaje pytania o czynności codzienne, datę urodzin, opisuje rodzaje aktywności językowych, jakie będzie wykonywać na lekcjach języka angielskiego. 	<ul style="list-style-type: none"> • Popołniając nieliczne błędy, tworzy proste i bardziej złożone wypowiedzi ustne: zadaje pytania o czynności codzienne, datę urodzin, opisuje rodzaje aktywności językowych, jakie będzie wykonywać na lekcjach języka angielskiego. 	<ul style="list-style-type: none"> • Tworzy proste i bardziej złożone wypowiedzi ustne: zadaje pytania o czynności codzienne, datę urodzin, opisuje rodzaje aktywności językowych, jakie będzie wykonywać na lekcjach języka angielskiego. 	<ul style="list-style-type: none"> • Uczeń bezbłędnie i samodzielnie tworzy obszerną wypowiedź ustną. W swojej wypowiedzi poprawnie stosuje środki językowe znacząco wychodzące poza ramy wskazane w rozdziale.
<ul style="list-style-type: none"> • Nieudolnie tworzy proste wypowiedzi ustne, popołniając błędy zaburzające komunikację: opisuje zawody i obowiązki w różnych zawodach, nazywa zawody na podstawie definicji, wypowiada się na temat obowiązków w pracy i w domu, opisuje zdjęcia (ludzi i czynności). • Z trudem rozpoznaje i wymawia dźwięki /θ/ i / ð/. 	<ul style="list-style-type: none"> • Z pewnym trudem tworzy proste wypowiedzi ustne, błędy czasem zaburzają komunikację: opisuje zawody i obowiązki w różnych zawodach, nazywa zawody na podstawie definicji. • Rozpoznaje i wymawia dźwięki /θ/ i / ð/ popołniając dość liczne błędy. 	<ul style="list-style-type: none"> • Tworzy proste wypowiedzi ustne, popołniając błędy niezakłócające komunikacji: opisuje zawody i obowiązki w różnych zawodach, nazywa zawody na podstawie definicji, wypowiada się na temat obowiązków w pracy i w domu, opisuje zdjęcia (ludzi i czynności), wypowiada się na temat niezwykłych zawodów w różnych częściach świata. • Rozpoznaje i wymawia dźwięki /θ/ i / ð/ popołniając nieliczne błędy. 	<ul style="list-style-type: none"> • Swobodnie tworzy proste i bardziej złożone wypowiedzi ustne, ewentualne drobne błędy nie zaburzają komunikacji: opisuje zawody i obowiązki w różnych zawodach, nazywa zawody na podstawie definicji, wypowiada się na temat obowiązków w pracy i w domu, opisuje zdjęcia (ludzi i czynności), wypowiada się na temat niezwykłych zawodów w różnych częściach świata. • Rozpoznaje i wymawia dźwięki /θ/ i / ð/ nie popołniając błędów. 	<ul style="list-style-type: none"> • Uczeń bezbłędnie i samodzielnie tworzy obszerną wypowiedź ustną. W swojej wypowiedzi poprawnie stosuje środki językowe znacząco wychodzące poza ramy wskazane w rozdziale.
<ul style="list-style-type: none"> • Nieudolnie tworzy proste wypowiedzi ustne: nazywa sprzęty domowe, określa 	<ul style="list-style-type: none"> • Z pewnym trudem tworzy proste wypowiedzi ustne: nazywa sprzęty domowe, 	<ul style="list-style-type: none"> • Tworzy proste wypowiedzi ustne, popołniając błędy niezakłócające komunikacji: 	<ul style="list-style-type: none"> • Swobodnie tworzy proste i bardziej złożone wypowiedzi ustne, 	<ul style="list-style-type: none"> • Uczeń bezbłędnie i samodzielnie tworzy obszerną wypowiedź ustną.

WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY - KLASA VI

<p>czynności związane z remontem/odnowieniem mieszkania, opisuje czynności, które wykonuje się regularnie, opisuje czynności, które wyjątkowo teraz wykonuje się inaczej niż zwykle.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Słabo rozpoznaje i wymawia dźwięk /ʃ/. 	<p>określa czynności związane z remontem/odnowieniem mieszkania, opisuje czynności, które wykonuje się regularnie, opisuje czynności, które wyjątkowo teraz wykonuje się inaczej niż zwykle.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozpoznaje dźwięk /ʃ/, ale często popełnia błędy w wymowie. 	<p>nazywa sprzęty domowe, sugeruje, co można zrobić z niepotrzebnym lub zepsutym sprzętem domowym, określa czynności związane z remontem/odnowieniem mieszkania, opisuje czynności, które wykonuje się regularnie, opisuje czynności, które wyjątkowo teraz wykonuje się inaczej niż zwykle.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozpoznaje dźwięk /ʃ/ i zwykle poprawnie go wymawia. 	<p>ewentualne drobne błędy nie zaburzają komunikacji: nazywa sprzęty domowe, sugeruje, co można zrobić z niepotrzebnym lub zepsutym sprzętem domowym, określa czynności związane z remontem/odnowieniem mieszkania, opisuje czynności, które wykonuje się regularnie, opisuje czynności, które wyjątkowo teraz wykonuje się inaczej niż zwykle.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozpoznaje dźwięk /ʃ/ i zawsze poprawnie go wymawia. 	<p>W swojej wypowiedzi poprawnie stosuje środki językowe znacząco wychodzące poza ramy wskazane w rozdziale.</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Nieudolnie tworzy proste wypowiedzi ustne: opisuje czynności szkolne z zastosowaniem dopełnienia w formie zaimka, opisuje przyszłe okresy życia, czyta daty; liczne błędy zaburzają komunikację. • Ma duże kłopoty z rozpoznaniem i wymową dźwięku /v/. 	<ul style="list-style-type: none"> • Tworzy proste wypowiedzi ustne, czasem popełniając błędy zaburzające komunikację: opisuje czynności szkolne z zastosowaniem dopełnienia w formie zaimka, opisuje przyszłe okresy życia, czyta daty. • Rozpoznaje dźwięk /v/, ale ma czasem problemy z wymową. 	<ul style="list-style-type: none"> • Tworzy proste wypowiedzi ustne, popełniając błędy niezaburzające komunikacji: opisuje czynności szkolne z zastosowaniem dopełnienia w formie zaimka, opisuje przyszłe okresy życia, czyta daty. • Na ogół poprawnie rozpoznaje i wymawia dźwięk /v/. 	<ul style="list-style-type: none"> • Bez trudu tworzy proste i złożone wypowiedzi ustne: opisuje czynności szkolne z zastosowaniem dopełnienia w formie zaimka, opisuje przyszłe okresy życia, czyta daty; ewentualne drobne błędy nie zaburzają komunikacji. • Poprawnie rozpoznaje i wymawia dźwięk /v/. 	<ul style="list-style-type: none"> • Uczeń bezbłędnie i samodzielnie tworzy obszerną wypowiedź ustną. W swojej wypowiedzi poprawnie stosuje środki językowe znacząco wychodzące poza ramy wskazane w rozdziale
<ul style="list-style-type: none"> • Mimo pomocy nieudolnie tworzy proste wypowiedzi ustne, popełniając liczne błędy: opisuje cechy fizyczne i cechy osobowościowe 	<ul style="list-style-type: none"> • Z pewną pomocą tworzy proste wypowiedzi ustne, czasem popełniając błędy: opisuje cechy fizyczne i cechy osobowościowe 	<ul style="list-style-type: none"> • Tworzy proste wypowiedzi ustne, popełniając nieliczne błędy: opisuje cechy fizyczne i cechy osobowościowe niektórych zwierząt, opisuje, 	<ul style="list-style-type: none"> • Bez trudu tworzy proste i złożone wypowiedzi ustne: opisuje cechy fizyczne i cechy osobowościowe niektórych zwierząt, opisuje, 	<ul style="list-style-type: none"> • Uczeń bezbłędnie i samodzielnie tworzy obszerną wypowiedź ustną. W swojej wypowiedzi poprawnie stosuje środki

WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY - KLASA VI

<p>niektórych zwierząt, opisuje, wypowiada się na temat różnych cech zwierząt.</p> <ul style="list-style-type: none"> Ma problemy z poprawnym rozpoznaniem i wymawianiem dźwięku /tʃ/. 	<p>niektórych zwierząt, opisuje, do czego służą zwierzętom różne części ciała.</p> <ul style="list-style-type: none"> Na ogół poprawnie rozpoznaje i ale ma czasem problemy z wymawianiem dźwięku /tʃ/. 	<p>do czego służą zwierzętom różne części ciała, nazywa dodatkowe cechy zwierząt, wypowiada się na temat różnych cech zwierząt.</p> <ul style="list-style-type: none"> Na ogół poprawnie rozpoznaje i wymawia dźwięk /tʃ/. 	<p>do czego służą zwierzętom różne części ciała, nazywa dodatkowe cechy zwierząt, wypowiada się na temat różnych cech zwierząt.</p> <ul style="list-style-type: none"> Bezbłędnie rozpoznaje i wymawia dźwięk /tʃ/. 	<p>językowe znacząco wychodzące poza ramy wskazane w rozdziale</p>
<ul style="list-style-type: none"> Mimo pomocy nieudolnie tworzy proste wypowiedzi ustne, popełniając liczne błędy: nazywa posiłki i ich składniki, porównuje posiłki, nazywa składniki potrawy oraz czynności, jakie trzeba wykonać podczas gotowania, promuje zdrowe żywienie, wyraża prośbę o podanie przepisu na potrawę; wypowiada się na temat czynności w przeszłości, opisuje czynności przeszłe z czasownikiem <i>be</i>, opisuje sprzęty kuchenne, określa położenie sprzętów kuchennych stosując strukturę <i>There was / There were</i>. Z trudem rozpoznaje i wymawia dźwięk /u:/. 	<ul style="list-style-type: none"> Z niewielką pomocą tworzy proste wypowiedzi ustne, czasem popełniając błędy: nazywa posiłki i ich składniki, porównuje posiłki, wypowiada się na temat posiłków najbardziej popularnych wśród uczniów, nazywa składniki potrawy oraz czynności, jakie trzeba wykonać podczas gotowania, wypowiada się na temat czynności w przeszłości, opisuje czynności przeszłe z czasownikiem <i>be</i>, opisuje wygląd miejsca w przeszłości; opisuje sprzęty kuchenne, określa położenie sprzętów kuchennych stosując strukturę <i>There was / There were</i>. Czasami poprawnie rozpoznaje i wymawia dźwięk /u:/. 	<ul style="list-style-type: none"> Tworzy proste wypowiedzi ustne, popełniając nieliczne błędy: nazywa posiłki i ich składniki, porównuje posiłki, wypowiada się na temat posiłków najbardziej popularnych wśród uczniów, wypowiada się na temat posiłków/lunchu w szkole, nazywa składniki potrawy oraz czynności, jakie trzeba wykonać podczas gotowania, promuje zdrowe żywienie, wyraża prośbę o podanie przepisu na potrawę; wypowiada się na temat czynności w przeszłości, opisuje czynności przeszłe z czasownikiem <i>be</i>, opisuje wygląd miejsca w przeszłości; opisuje sprzęty kuchenne, określa położenie sprzętów kuchennych stosując strukturę <i>There was / There were</i>. Na ogół poprawnie rozpoznaje i wymawia dźwięk /u:/. 	<ul style="list-style-type: none"> Tworzy proste i złożone wypowiedzi ustne nazywa posiłki i ich składniki, porównuje posiłki, wypowiada się na temat posiłków najbardziej popularnych wśród uczniów, wypowiada się na temat posiłków/lunchu w szkole, nazywa składniki potrawy oraz czynności, jakie trzeba wykonać podczas gotowania, promuje zdrowe żywienie, wyraża prośbę o podanie przepisu na potrawę; wypowiada się na temat czynności w przeszłości, opisuje czynności przeszłe z czasownikiem <i>be</i>, opisuje wygląd miejsca w przeszłości; opisuje sprzęty kuchenne, określa położenie sprzętów kuchennych stosując strukturę <i>There was / There were</i>. Poprawnie rozpoznaje i wymawia dźwięk /u:/. 	<ul style="list-style-type: none"> Uczeń bezbłędnie i samodzielnie tworzy obszerną wypowiedź ustną. W swojej wypowiedzi poprawnie stosuje środki językowe znacząco wychodzące poza ramy wskazane w rozdziale

WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY - KLASA VI

<ul style="list-style-type: none"> Mimo pomocy nieudolnie tworzy proste wypowiedzi ustne, popełniając liczne błędy zaburzające komunikację: opisuje, jak często choruje na różne choroby, nazywa objawy chorób, opisuje wydarzenie z przeszłości z wykorzystaniem czasowników regularnych i nieregularnych; Z trudem rozpoznaje i popełniając liczne błędy stara się wymawiać 'ch' - na początku wyrazu: / tʃ/, oraz /k/ na końcu wyrazu. 	<ul style="list-style-type: none"> Sam lub z pomocą nauczyciela tworzy proste wypowiedzi ustne: opisuje, jak często choruje na różne choroby, nazywa objawy chorób, opisuje sposoby działania w związku z różnymi objawami chorobowymi; opisuje wydarzenie z przeszłości z wykorzystaniem czasowników regularnych i nieregularnych; Czasami poprawnie rozpoznaje i często poprawnie wymawia 'ch' - na początku wyrazu: / tʃ/, oraz /k/ na końcu wyrazu. 	<ul style="list-style-type: none"> Tworzy proste wypowiedzi ustne, popełniając nieliczne, niezakłócające komunikacji błędy: opisuje, jak często choruje na różne choroby, nazywa objawy chorób, opisuje sposoby działania w związku z różnymi objawami chorobowymi; opisuje wydarzenie z przeszłości z wykorzystaniem czasowników regularnych i nieregularnych; opowiada o doznanym urazie lub kontuzji. Stara się samodzielnie formułować argumenty 'za' podaną tezę. Na ogół poprawnie rozpoznaje i wymawia 'ch' - na początku wyrazu: / tʃ/, oraz /k/ na końcu wyrazu. 	<ul style="list-style-type: none"> Używając bogatego słownictwa tworzy proste i złożone wypowiedzi ustne: opisuje, jak często choruje na różne choroby, nazywa objawy chorób, opisuje sposoby działania w związku z różnymi objawami chorobowymi; opisuje wydarzenie z przeszłości z wykorzystaniem czasowników regularnych i nieregularnych; opowiada o doznanym urazie lub kontuzji. Sprawnie formułuje argumenty 'za' podaną tezę. Poprawnie rozpoznaje i wymawia 'ch' - na początku wyrazu: / tʃ/, oraz /k/ na końcu wyrazu. 	<ul style="list-style-type: none"> Uczeń bezbłędnie i samodzielnie tworzy obszerną wypowiedź ustną. W swojej wypowiedzi poprawnie stosuje środki językowe znacząco wychodzące poza ramy wskazane w rozdziale
<ul style="list-style-type: none"> Mimo pomocy nieudolnie tworzy proste wypowiedzi ustne, popełniając liczne błędy zaburzające komunikację: nazywa elementy sprzętu komputerowego oraz podstawowe czynności podczas obsługi komputera. Rzadko poprawnie rozpoznaje i z trudem wymawia dźwięki /aʊ/ i /ʌ/. 	<ul style="list-style-type: none"> Sam lub z pomocą nauczyciela tworzy proste wypowiedzi ustne, popełniając dość liczne błędy częściowo zaburzające komunikację: nazywa elementy sprzętu komputerowego oraz podstawowe czynności podczas obsługi komputera, opisuje swoje zainteresowanie grami komputerowymi; wypowiada 	<ul style="list-style-type: none"> Popełniając nieliczne, niezakłócające komunikacji błędy, tworzy proste i złożone wypowiedzi ustne: nazywa elementy sprzętu komputerowego oraz podstawowe czynności podczas obsługi komputera, porównuje sprzęt komputerowy, wypowiada się na temat zasad zachowania w pracowni komputerowej; opisuje swoje 	<ul style="list-style-type: none"> Używając bogatego słownictwa tworzy proste i złożone wypowiedzi ustne: nazywa elementy sprzętu komputerowego oraz podstawowe czynności podczas obsługi komputera, porównuje sprzęt komputerowy, wypowiada się na temat zasad zachowania w pracowni komputerowej; opisuje swoje zainteresowanie grami 	<ul style="list-style-type: none"> Uczeń bezbłędnie i samodzielnie tworzy obszerną wypowiedź ustną. W swojej wypowiedzi poprawnie stosuje środki językowe znacząco wychodzące poza ramy wskazane w rozdziale

WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY - KLASA VI

	<p>się na temat czynności i wydarzeń, które miały miejsce niedawno, między jakimś momentem w przeszłości a chwilą obecną; nazywa swoje emocje z podaniem przyczyny; bierze udział w debacie.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Czasami poprawnie rozpoznaje i wymawia dźwięki /aʊ/ i /ʌ/. 	<p>zainteresowanie grami komputerowymi; wypowiada się na temat czynności i wydarzeń, które miały miejsce niedawno, między jakimś momentem w przeszłości a chwilą obecną; nazywa swoje emocje z podaniem przyczyny; bierze udział w debacie.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Na ogół poprawnie rozpoznaje i wymawia dźwięki /aʊ/ i /ʌ/. 	<p>komputerowymi; wypowiada się na temat czynności i wydarzeń, które miały miejsce niedawno, między jakimś momentem w przeszłości a chwilą obecną; nazywa swoje emocje z podaniem przyczyny; bierze udział w debacie.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Poprawnie rozpoznaje i wymawia dźwięki /aʊ/ i /ʌ/. 	
<ul style="list-style-type: none"> • Mimo pomocy nieudolnie tworzy proste wypowiedzi ustne, popełniając liczne błędy zaburzające komunikację: nazywa różne formy aktywnego wypoczynku; ocenia czy dana aktywność jest bezpieczna, czy nie (<i>risky/dangerous</i> vs <i>safe</i>). • Rzadko poprawnie rozpoznaje w wyrazach nieme litery: b, w, gh, k, l. 	<ul style="list-style-type: none"> • Sam lub z pomocą nauczyciela tworzy proste wypowiedzi ustne, popełniając dość liczne błędy częściowo zaburzające komunikację: nazywa różne formy aktywnego wypoczynku; ocenia czy dana aktywność jest bezpieczna, czy nie (<i>risky/dangerous</i> vs <i>safe</i>). • Czasami poprawnie rozpoznaje w wyrazach nieme litery: b, w, gh, k, l. 	<ul style="list-style-type: none"> • Popełniając nieliczne niezakłócające komunikacji błędy, tworzy proste i złożone wypowiedzi ustne: nazywa różne formy aktywnego wypoczynku; ocenia czy dana aktywność jest bezpieczna, czy nie (<i>risky/dangerous</i> vs <i>safe</i>). • Na ogół poprawnie rozpoznaje w wyrazach nieme litery: b, w, gh, k, l. 	<ul style="list-style-type: none"> • Używając bogatego słownictwa tworzy proste i złożone wypowiedzi ustne: nazywa różne formy aktywnego wypoczynku; ocenia czy dana aktywność jest bezpieczna, czy nie (<i>risky/dangerous</i> vs <i>safe</i>). • Poprawnie rozpoznaje w wyrazach nieme litery: b, w, gh, k, l. 	<ul style="list-style-type: none"> • Uczeń bezbłędnie i samodzielnie tworzy obszerną wypowiedź ustną. W swojej wypowiedzi poprawnie stosuje środki językowe znacząco wychodzące poza ramy wskazane w rozdziale

WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY - KLASA VI

PISANIE

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
<ul style="list-style-type: none"> • Popołniając liczne błędy, tworzy z pomocą nauczyciela bardzo proste wypowiedzi pisemne: opisuje gdzie ktoś się znajduje, zawody, członków rodziny. 	<ul style="list-style-type: none"> • Popołniając dość liczne błędy, tworzy, sam lub z pomocą nauczyciela, bardzo proste wypowiedzi pisemne: opisuje gdzie ktoś się znajduje, zawody, członków rodziny. 	<ul style="list-style-type: none"> • Popołniając nieliczne błędy, samodzielnie tworzy proste wypowiedzi pisemne: opisuje gdzie ktoś się znajduje, zawody, członków rodziny 	<ul style="list-style-type: none"> • Samodzielnie, stosując bogate słownictwo, tworzy krótkie wypowiedzi pisemne: opisuje gdzie ktoś się znajduje, zawody, członków rodziny. 	<ul style="list-style-type: none"> • Uczeń bezbłędnie tworzy tekst dotyczący osób i miejsc; wykorzystuje środki językowe, które wykraczają poza te wskazane w rozdziale.
<ul style="list-style-type: none"> • Popołniając liczne błędy zakłócające komunikację, tworzy bardzo proste wypowiedzi pisemne: opisuje przedmioty będące wyposażeniem domu, czynności domowe. 	<ul style="list-style-type: none"> • Popołniając dość liczne, częściowo zaburzające komunikację, błędy, tworzy bardzo proste wypowiedzi pisemne: opisuje przedmioty będące wyposażeniem domu, czynności domowe. 	<ul style="list-style-type: none"> • Popołniając drobne błędy niezaburzające komunikacji, tworzy krótkie wypowiedzi pisemne: opisuje przedmioty będące wyposażeniem domu, czynności domowe. 	<ul style="list-style-type: none"> • Samodzielnie i stosując bogate słownictwo, tworzy krótkie wypowiedzi pisemne: opisuje przedmioty będące wyposażeniem domu, czynności domowe. 	<ul style="list-style-type: none"> • Uczeń bezbłędnie tworzy tekst dotyczący osób i miejsc; wykorzystuje środki językowe, które wykraczają poza te wskazane w rozdziale.
<ul style="list-style-type: none"> • Mimo pomocy popołniając liczne błędy zakłócające komunikację, tworzy bardzo proste wypowiedzi pisemne: nazywa etapy życia człowieka, zadaje pytania o pracę szkolną, wyraża swoje przewidywania odnośnie przyszłych wyrażen. 	<ul style="list-style-type: none"> • Tworzy, sam lub z pomocą nauczyciela, bardzo proste wypowiedzi pisemne: nazywa etapy życia człowieka, zadaje pytania o pracę szkolną, wyraża swoje przewidywania odnośnie przyszłych wyrażen. 	<ul style="list-style-type: none"> • Popołniając nieliczne błędy, tworzy samodzielnie krótkie wypowiedzi pisemne: nazywa etapy życia człowieka, zadaje pytania o pracę szkolną, wyraża swoje przewidywania odnośnie przyszłych wyrażen. 	<ul style="list-style-type: none"> • Samodzielnie, stosując bogate słownictwo tworzy krótkie wypowiedzi pisemne: nazywa etapy życia człowieka, zadaje pytania o pracę szkolną, wyraża swoje przewidywania odnośnie przyszłych wyrażen. 	<ul style="list-style-type: none"> • Uczeń bezbłędnie tworzy tekst dotyczący osób i miejsc; wykorzystuje środki językowe, które wykraczają poza te wskazane w rozdziale.
<ul style="list-style-type: none"> • Mimo pomocy, popołniając liczne błędy, nieudolnie tworzy bardzo proste wypowiedzi pisemne: wypowiada się na temat dzikich zwierząt, świata przyrody. 	<ul style="list-style-type: none"> • Popołniając dość liczne błędy, tworzy bardzo proste wypowiedzi pisemne: wypowiada się na temat dzikich zwierząt, świata przyrody. 	<ul style="list-style-type: none"> • Popołniając nieliczne błędy niezakłócające komunikacji, tworzy krótkie wypowiedzi pisemne: wypowiada się na temat dzikich zwierząt, świata przyrody. 	<ul style="list-style-type: none"> • Samodzielnie, stosując urozmaicone słownictwo, tworzy krótkie wypowiedzi pisemne: wypowiada się na temat dzikich zwierząt, świata przyrody. 	<ul style="list-style-type: none"> • Uczeń bezbłędnie tworzy tekst dotyczący osób i miejsc; wykorzystuje środki językowe, które wykraczają poza te wskazane w rozdziale.

WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY - KLASA VI

<ul style="list-style-type: none"> Mimo pomocy, popełniając liczne błędy, nieudolnie tworzy bardzo proste wypowiedzi pisemne: podaje przepisy na potrawę, wypowiada się na temat tradycyjnych posiłków w Polsce. 	<ul style="list-style-type: none"> Sam lub z pomocą nauczyciela tworzy bardzo proste wypowiedzi pisemne: podaje przepisy na potrawę, wypowiada się na temat tradycyjnych posiłków w Polsce popełniając dość liczne błędy częściowo zakłócają komunikację. 	<ul style="list-style-type: none"> Popełniając nieliczne błędy niezakłócające komunikacji, tworzy krótkie wypowiedzi pisemne: podaje przepisy na potrawę, wypowiada się na temat tradycyjnych posiłków w Polsce. 	<ul style="list-style-type: none"> Samodzielnie, stosując urozmaicone słownictwo, tworzy krótkie wypowiedzi pisemne: podaje przepisy na potrawę, wypowiada się na temat tradycyjnych posiłków w Polsce. 	<ul style="list-style-type: none"> Uczeń bezbłędnie tworzy tekst dotyczący osób i miejsc; wykorzystuje środki językowe, które wykraczają poza te wskazane w rozdziale.
<ul style="list-style-type: none"> Mimo pomocy, popełniając liczne błędy, nieudolnie tworzy bardzo proste wypowiedzi pisemne: opisuje jak często ktoś choruje, opisuje sposoby działania w zależności od różnych chorób. 	<ul style="list-style-type: none"> Sam lub z pomocą nauczyciela tworzy bardzo proste wypowiedzi pisemne: opisuje jak często ktoś choruje, opisuje sposoby działania w zależności od różnych chorób, dość liczne błędy częściowo zakłócają komunikację. 	<ul style="list-style-type: none"> Popełniając nieliczne błędy niezakłócające komunikacji, tworzy krótkie wypowiedzi pisemne: opisuje jak często ktoś choruje, opisuje sposoby działania w zależności od różnych chorób. 	<ul style="list-style-type: none"> Samodzielnie, stosując urozmaicone słownictwo, tworzy krótkie wypowiedzi pisemne: opisuje jak często ktoś choruje, opisuje sposoby działania w zależności od różnych chorób, ewentualne drobne błędy nie zaburzają komunikacji. 	<ul style="list-style-type: none"> Uczeń bezbłędnie tworzy tekst dotyczący osób i miejsc; wykorzystuje środki językowe, które wykraczają poza te wskazane w rozdziale.
<ul style="list-style-type: none"> Mimo pomocy, popełniając liczne błędy, nieudolnie tworzy bardzo proste wypowiedzi pisemne: przygotowuje ogłoszenie o sprzedaży sprzętu komputerowego, opisuje wydarzenia które miały miejsce niedawno, w przeszłości. 	<ul style="list-style-type: none"> Sam lub z pomocą nauczyciela tworzy bardzo proste wypowiedzi pisemne: przygotowuje ogłoszenie o sprzedaży sprzętu komputerowego, wypowiada się na temat czynności i wydarzeń które miały miejsce niedawno, w przeszłości; dość liczne błędy częściowo zakłócają komunikację. 	<ul style="list-style-type: none"> Popełniając nieliczne błędy niezakłócające komunikacji, tworzy krótkie wypowiedzi pisemne: przygotowuje ogłoszenie o sprzedaży sprzętu komputerowego, wypowiada się na temat czynności i wydarzeń które miały miejsce niedawno, w przeszłości. 	<ul style="list-style-type: none"> Samodzielnie, stosując urozmaicone słownictwo, tworzy krótkie wypowiedzi pisemne: przygotowuje ogłoszenie o sprzedaży sprzętu komputerowego, wypowiada się na temat czynności i wydarzeń które miały miejsce niedawno, w przeszłości; ewentualne drobne błędy nie zaburzają komunikacji. 	<ul style="list-style-type: none"> Uczeń bezbłędnie tworzy tekst dotyczący osób i miejsc; wykorzystuje środki językowe, które wykraczają poza te wskazane w rozdziale.
<ul style="list-style-type: none"> Mimo pomocy, popełniając liczne błędy, nieudolnie tworzy bardzo proste wypowiedzi pisemne: opisuje 	<ul style="list-style-type: none"> Sam lub z pomocą nauczyciela tworzy bardzo proste wypowiedzi pisemne: opisuje formy aktywnego 	<ul style="list-style-type: none"> Popełniając nieliczne błędy niezakłócające komunikacji, tworzy proste i bardziej złożone 	<ul style="list-style-type: none"> Samodzielnie, stosując urozmaicone słownictwo, tworzy proste i bardziej złożone wypowiedzi 	<ul style="list-style-type: none"> Uczeń bezbłędnie tworzy tekst dotyczący osób i miejsc; wykorzystuje środki językowe, które

WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY - KLASA VI

formy aktywnego wypoczynku, opisuje działania przyjazne środowisku, formułuje, przyjmuje, odrzuca propozycję.	wypoczynku, opisuje działania przyjazne środowisku, formułuje, przyjmuje, odrzuca propozycję; dość liczne błędy częściowo zakłócają komunikację.	wypowiedzi pisemne: opisuje formy aktywnego wypoczynku, opisuje działania przyjazne środowisku, formułuje, przyjmuje, odrzuca propozycję.	pisemne: opisuje formy aktywnego wypoczynku, opisuje działania przyjazne środowisku, formułuje, przyjmuje, odrzuca propozycję; ewentualne drobne błędy nie zaburzają komunikacji.	wykraczają poza te wskazane w rozdziale.
---	--	---	---	--

REAGOWANIE

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
<ul style="list-style-type: none"> Nieudolnie reaguje w prostych sytuacjach: <ul style="list-style-type: none"> – uzyskuje i przekazuje informacje odnośnie czynności codziennych i daty urodzenia, popełniając liczne błędy; – popełniając liczne błędy, wyraża prośbę i reaguje na prośbę (np. o zrobienie lunchu). 	<ul style="list-style-type: none"> Reaguje w prostych sytuacjach: <ul style="list-style-type: none"> – uzyskuje i przekazuje informacje odnośnie czynności codziennych i daty urodzenia, czasem popełniając błędy; – nie zawsze poprawnie wyraża prośbę i reaguje na prośbę (np. o zrobienie lunchu). 	<ul style="list-style-type: none"> reaguje zarówno w prostych, jak i bardziej złożonych sytuacjach: <ul style="list-style-type: none"> – uzyskuje i przekazuje informacje odnośnie czynności codziennych i daty urodzenia, sporadycznie popełniając błędy; – przeważnie poprawnie wyraża prośbę i reaguje na prośbę (np. o zrobienie lunchu). 	<ul style="list-style-type: none"> Bez problemu reaguje zarówno w prostych, jak i złożonych sytuacjach: <ul style="list-style-type: none"> – bez trudu uzyskuje i przekazuje informacje odnośnie czynności codziennych i daty urodzenia; – bezbłędnie lub niemal bezbłędnie wyraża prośbę i reaguje na prośbę (np. o zrobienie lunchu). 	<ul style="list-style-type: none"> Uczeń bezbłędnie i swobodnie prowadzi rozmowę zawierającą wszystkie wymagane informacje. Pytając i odpowiadając na pytania poprawnie stosuje zwroty znacząco wychodzące poza ramy wskazane we wzorze. Do podanych wypowiedzi bezbłędnie dobiera reakcje.
<ul style="list-style-type: none"> Nieudolnie reaguje w prostych sytuacjach, popełniając liczne błędy zakłócające komunikację: uzyskuje i przekazuje informacje odnośnie miejsc pracy w swojej okolicy, obowiązków domowych, upodobań; nieudolnie wyraża opinię inną niż jego rozmówca. 	<ul style="list-style-type: none"> Reaguje w prostych sytuacjach, czasem popełniając błędy: uzyskuje i przekazuje informacje odnośnie miejsc pracy w swojej okolicy, obowiązków domowych, upodobań; na ogół poprawnie wyraża opinię inną niż jego rozmówca. Na ogół poprawnie stosuje 	<ul style="list-style-type: none"> Popełniając nieliczne błędy, reaguje w prostych i złożonych sytuacjach: uzyskuje i przekazuje informacje odnośnie miejsc prac w swojej okolicy, obowiązków domowych, upodobań; zazwyczaj poprawnie wyraża opinię inną niż jego rozmówca. Zazwyczaj stosuje wyrażenia 	<ul style="list-style-type: none"> Swobodnie reaguje w prostych i złożonych sytuacjach: uzyskuje i przekazuje informacje odnośnie miejsc pracy w swojej okolicy, obowiązków domowych, upodobań; wyraża opinię inną niż jego rozmówca. Swobodnie i poprawnie stosuje wyrażenia przydatne 	<ul style="list-style-type: none"> Uczeń bezbłędnie i swobodnie prowadzi rozmowę zawierającą wszystkie wymagane informacje. Pytając i odpowiadając na pytania poprawnie stosuje zwroty znacząco wychodzące poza ramy wskazane we wzorze. Do podanych wypowiedzi bezbłędnie dobiera reakcje.

WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY - KLASA VI

<ul style="list-style-type: none"> Nieudolnie stosuje wyrażenia przydatne na lekcji języka angielskiego. 	<p>wyrażenia przydatne na lekcji języka angielskiego</p>	<p>przydatne na lekcji języka angielskiego</p>	<p>na lekcji języka angielskiego.</p>	
<ul style="list-style-type: none"> Nieudolnie reaguje w prostych sytuacjach, popełniając błędy zakłócające komunikację: uzyskuje i przekazuje informacje odnośnie wyposażenia domu; oferuje pomoc, wyraża prośbę o pomoc i dziękuje za pomoc; stosuje zwroty grzecznościowe. 	<ul style="list-style-type: none"> Reaguje w prostych sytuacjach, czasem popełniając błędy: uzyskuje i przekazuje informacje odnośnie wyposażenia domu; oferuje pomoc, wyraża prośbę o pomoc i dziękuje za pomoc; stosuje zwroty grzecznościowe. 	<ul style="list-style-type: none"> Popełniając nieliczne błędy, reaguje w prostych i złożonych sytuacjach: uzyskuje i przekazuje informacje odnośnie wyposażenia domu; oferuje pomoc, wyraża prośbę o pomoc i dziękuje za pomoc; stosuje zwroty grzecznościowe. 	<ul style="list-style-type: none"> Swobodnie reaguje w prostych i złożonych sytuacjach: uzyskuje i przekazuje informacje odnośnie wyposażenia domu; oferuje pomoc, wyraża prośbę o pomoc i dziękuje za pomoc; stosuje zwroty grzecznościowe. 	<ul style="list-style-type: none"> Uczeń bezbłędnie i swobodnie prowadzi rozmowę zawierającą wszystkie wymagane informacje. Pytając i odpowiadając na pytania poprawnie stosuje zwroty znacząco wychodzące poza ramy wskazane we wzorze. Do podanych wypowiedzi bezbłędnie dobiera reakcje.
<ul style="list-style-type: none"> Nieudolnie reaguje w prostych sytuacjach, popełniając liczne błędy: wyraża opinie na temat na temat przyszłych wydarzeń w szkole oraz swoje przewidywania na temat pogody; wyraża intencje i pragnienia; uzyskuje i przekazuje informacje na temat przeczytanego tekstu oraz odnośnie przyszłości. Słabo rozróżnia styl formalny lub nieformalny w konkretnych sytuacjach; popełnia liczne błędy. 	<ul style="list-style-type: none"> Reaguje w prostych sytuacjach, czasem popełniając błędy: wyraża opinie na temat na temat przyszłych wydarzeń w szkole oraz swoje przewidywania na temat pogody; wyraża intencje i pragnienia; uzyskuje i przekazuje informacje na temat przeczytanego tekstu oraz odnośnie przyszłości. Stara się stosować styl formalny lub nieformalny adekwatnie do sytuacji; często popełnia błędy. 	<ul style="list-style-type: none"> Popełniając nieliczne błędy, reaguje w prostych i bardziej złożonych sytuacjach: wyraża opinie na temat na temat przyszłych wydarzeń w szkole oraz swoje przewidywania na temat pogody; wyraża intencje i pragnienia; uzyskuje i przekazuje informacje na temat przeczytanego tekstu oraz odnośnie przyszłości. Stosuje styl formalny lub nieformalny zwykle adekwatnie do sytuacji; nieliczne błędy nie zakłócają komunikacji. 	<ul style="list-style-type: none"> Swobodnie reaguje w prostych i złożonych sytuacjach: wyraża opinie na temat na temat przyszłych wydarzeń w szkole oraz swoje przewidywania na temat pogody; wyraża intencje i pragnienia; uzyskuje i przekazuje informacje na temat przeczytanego tekstu oraz odnośnie przyszłości. Poprawnie stosuje styl formalny lub nieformalny, zwykle adekwatnie do sytuacji. 	<ul style="list-style-type: none"> Uczeń bezbłędnie i swobodnie prowadzi rozmowę zawierającą wszystkie wymagane informacje. Pytając i odpowiadając na pytania poprawnie stosuje zwroty znacząco wychodzące poza ramy wskazane we wzorze. Do podanych wypowiedzi bezbłędnie dobiera reakcje.
<ul style="list-style-type: none"> Nieudolnie reaguje w prostych sytuacjach, popełniając liczne błędy: 	<ul style="list-style-type: none"> Reaguje w prostych sytuacjach, czasem popełniając błędy, uzyskuje 	<ul style="list-style-type: none"> Popełniając nieliczne błędy, reaguje w prostych i bardziej złożonych sytuacjach: 	<ul style="list-style-type: none"> Swobodnie reaguje w prostych i złożonych sytuacjach: uzyskuje 	<ul style="list-style-type: none"> Uczeń bezbłędnie i swobodnie prowadzi rozmowę zawierającą

WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY - KLASA VI

uzyskuje i przekazuje informacje odnośnie niektórych cech zwierząt oraz tego, co do kogo należy; stosując zwroty grzecznościowe, prosi o radę i udziela rady z wykorzystaniem czasownika <i>should</i> .	i przekazuje informacje odnośnie niektórych cech zwierząt oraz tego, co do kogo należy; stosując zwroty grzecznościowe, prosi o radę i udziela rady z wykorzystaniem czasownika <i>should</i> .	uzyskuje i przekazuje informacje odnośnie niektórych cech zwierząt oraz tego, co do kogo należy; stosując zwroty grzecznościowe, prosi o radę i udziela rady z wykorzystaniem czasownika <i>should</i> .	i przekazuje informacje odnośnie niektórych cech zwierząt oraz tego, co do kogo należy; stosując zwroty grzecznościowe, prosi o radę i udziela rady z wykorzystaniem czasownika <i>should</i> .	wszystkie wymagane informacje. Pytając i odpowiadając na pytania poprawnie stosuje zwroty znacząco wychodzące poza ramy wskazane we wzorze. Do podanych wypowiedzi bezbłędnie dobiera reakcje.
<ul style="list-style-type: none"> Nieudolnie reaguje w prostych sytuacjach, popełniając liczne błędy: podaje przepis na potrawę; uzyskuje i przekazuje informacje odnośnie przepisu, najbardziej popularnych potraw, tego czy coś się gdzieś znajdowało oraz tego, gdzie ktoś był w zeszłym tygodniu. 	<ul style="list-style-type: none"> Reaguje w prostych sytuacjach, czasem popełniając błędy: podaje przepis na potrawę; uzyskuje i przekazuje informacje odnośnie przepisu, najbardziej popularnych potraw, tego czy coś się gdzieś znajdowało oraz tego, gdzie ktoś był w zeszłym tygodniu. 	<ul style="list-style-type: none"> Popełniając nieliczne błędy, reaguje w prostych i bardziej złożonych sytuacjach: podaje przepis na potrawę; uzyskuje i przekazuje informacje odnośnie przepisu, najbardziej popularnych potraw, tego czy coś się gdzieś znajdowało oraz tego, gdzie ktoś był w zeszłym tygodniu. 	<ul style="list-style-type: none"> Swobodnie reaguje w prostych i złożonych sytuacjach: podaje przepis na potrawę; uzyskuje i przekazuje informacje odnośnie przepisu, najbardziej popularnych potraw, tego czy coś się gdzieś znajdowało oraz tego, gdzie ktoś był w zeszłym tygodniu. 	<ul style="list-style-type: none"> Uczeń bezbłędnie i swobodnie prowadzi rozmowę zawierającą wszystkie wymagane informacje. Pytając i odpowiadając na pytania poprawnie stosuje zwroty znacząco wychodzące poza ramy wskazane we wzorze. Do podanych wypowiedzi bezbłędnie dobiera reakcje.
<ul style="list-style-type: none"> Nieudolnie reaguje w prostych sytuacjach, popełniając liczne błędy: uzyskuje i przekazuje informacje dotyczące wydarzeń z przeszłości, choroby/dolegliwości, przeprowadza rozmowę z operatorem numeru alarmowego 112. 	<ul style="list-style-type: none"> Reaguje w prostych sytuacjach, popełniając często niewielkie błędy: uzyskuje i przekazuje informacje dotyczące wydarzeń z przeszłości, choroby/dolegliwości/ przeprowadza 'rozmowę z operatorem numeru alarmowego 112. 	<ul style="list-style-type: none"> Reaguje w prostych sytuacjach, popełniając niewielkie błędy niezakłócające komunikatu: uzyskuje i przekazuje informacje dotyczące wydarzeń z przeszłości, choroby/dolegliwości/ kontuzji, ich przyczyn, leczenia oraz obecnego samopoczucia kontuzjowanego; przeprowadza 'rozmowę z operatorem numeru alarmowego 112. 	<ul style="list-style-type: none"> Poprawnie reaguje w prostych i bardziej złożonych sytuacjach: uzyskuje i przekazuje informacje dotyczące wydarzeń z przeszłości, choroby/dolegliwości/ kontuzji, ich przyczyn, leczenia oraz obecnego samopoczucia kontuzjowanego; przeprowadza rozmowę z operatorem numeru alarmowego 112. 	<ul style="list-style-type: none"> Uczeń bezbłędnie i swobodnie prowadzi rozmowę zawierającą wszystkie wymagane informacje. Pytając i odpowiadając na pytania poprawnie stosuje zwroty znacząco wychodzące poza ramy wskazane we wzorze. Do podanych wypowiedzi bezbłędnie dobiera reakcje.

WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY - KLASA VI

<ul style="list-style-type: none"> Nieudolnie reaguje w prostych sytuacjach, popełniając liczne błędy: uzyskuje i przekazuje informacje na temat samopoczucia swojego oraz innej osoby, emocji innej osoby wywołanych konkretną sytuacją, na temat zakupionych przedmiotów oraz cech sprzętu komputerowego, czynności związanych z pracą przy komputerze i przestrzegania zasad zachowania się w szkole. 	<ul style="list-style-type: none"> Reaguje w prostych sytuacjach, czasem popełniając błędy: uzyskuje i przekazuje informacje na temat samopoczucia swojego oraz innej osoby, emocji innej osoby wywołanych konkretną sytuacją, na temat zakupionych przedmiotów oraz cech sprzętu komputerowego, czynności związanych z pracą przy komputerze i przestrzegania zasad zachowania się w szkole. 	<ul style="list-style-type: none"> Popełniając nieliczne błędy, reaguje w prostych i bardziej złożonych sytuacjach: uzyskuje i przekazuje informacje na temat samopoczucia swojego oraz innej osoby, emocji innej osoby wywołanych konkretną sytuacją, na temat zakupionych przedmiotów oraz cech sprzętu komputerowego, czynności związanych z pracą przy komputerze i przestrzegania zasad zachowania się w szkole. 	<ul style="list-style-type: none"> Swobodnie i bezbłędnie lub niemal bezbłędnie reaguje w prostych i złożonych sytuacjach: uzyskuje i przekazuje informacje na temat samopoczucia swojego oraz innej osoby, emocji innej osoby wywołanych konkretną sytuacją, na temat zakupionych przedmiotów oraz cech sprzętu komputerowego, czynności związanych z pracą przy komputerze i przestrzegania zasad zachowania się w szkole. 	<ul style="list-style-type: none"> Uczeń bezbłędnie i swobodnie prowadzi rozmowę zawierającą wszystkie wymagane informacje. Pytając i odpowiadając na pytania poprawnie stosuje zwroty znacząco wychodzące poza ramy wskazane we wzorze. Do podanych wypowiedzi bezbłędnie dobiera reakcje.
<ul style="list-style-type: none"> Nieudolnie reaguje w prostych sytuacjach, popełniając liczne błędy: uzyskuje i przekazuje informacje odnośnie czynności, które się kiedykolwiek wykonało (<i>ever</i>), które się właśnie wykonało (<i>just</i>) i których się nigdy nie wykonało (<i>never</i>); uzyskuje i przekazuje informacje odnośnie aktywnego wypoczynku i doświadczeń z nim związanych oraz na temat działań przyjaznych środowisku podejmowanych przez uczniów; uzyskuje i przekazuje informacje 	<ul style="list-style-type: none"> Reaguje w prostych sytuacjach, często popełniając błędy: uzyskuje i przekazuje informacje odnośnie czynności, które się kiedykolwiek wykonało (<i>ever</i>), które się właśnie wykonało (<i>just</i>) i których się nigdy nie wykonało (<i>never</i>); uzyskuje i przekazuje informacje odnośnie aktywnego wypoczynku i doświadczeń z nim związanych oraz na temat działań przyjaznych środowisku podejmowanych przez uczniów; uzyskuje i przekazuje informacje odnośnie wydarzeń 	<ul style="list-style-type: none"> Popełniając nieliczne błędy, reaguje w prostych i bardziej złożonych sytuacjach: uzyskuje i przekazuje informacje odnośnie czynności, które się kiedykolwiek wykonało (<i>ever</i>), które się właśnie wykonało (<i>just</i>) i których się nigdy nie wykonało (<i>never</i>); uzyskuje i przekazuje informacje odnośnie aktywnego wypoczynku i doświadczeń z nim związanych oraz na temat działań przyjaznych środowisku podejmowanych przez uczniów; uzyskuje i przekazuje informacje 	<ul style="list-style-type: none"> Swobodnie i bezbłędnie lub niemal bezbłędnie reaguje w prostych i złożonych sytuacjach: uzyskuje i przekazuje informacje odnośnie czynności, które się kiedykolwiek wykonało (<i>ever</i>), które się właśnie wykonało (<i>just</i>) i których się nigdy nie wykonało (<i>never</i>); uzyskuje i przekazuje informacje odnośnie aktywnego wypoczynku i doświadczeń z nim związanych oraz na temat działań przyjaznych środowisku podejmowanych przez uczniów; uzyskuje i przekazuje informacje 	<ul style="list-style-type: none"> Uczeń bezbłędnie i swobodnie prowadzi rozmowę zawierającą wszystkie wymagane informacje. Pytając i odpowiadając na pytania poprawnie stosuje zwroty znacząco wychodzące poza ramy wskazane we wzorze. Do podanych wypowiedzi bezbłędnie dobiera reakcje.

WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY - KLASA VI

odnośnie wydarzeń przeszłych; proponuje, przyjmuje propozycje i odrzuca propozycję; wyraża opinię.	przeszłych; proponuje, przyjmuje propozycje i odrzuca propozycję; wyraża opinię.	odnośnie wydarzeń przeszłych; proponuje, przyjmuje propozycje i odrzuca propozycję; wyraża opinię.	odnośnie wydarzeń przeszłych; proponuje, przyjmuje propozycje i odrzuca propozycję; wyraża opinię.	
--	--	--	--	--

PRZETWARZANIE TEKSTU

Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
<ul style="list-style-type: none"> Nieudolnie przekazuje w języku angielskim informacje zawarte w materiałach wizualnych, popełniając liczne błędy. Z trudem i często niepoprawnie przekazuje w języku polskim informacje sformułowane w języku angielskim. Popełniając liczne błędy, nieudolnie przekazuje w języku angielskim informacje sformułowane w języku polskim. 	<ul style="list-style-type: none"> Przekazuje w języku angielskim informacje zawarte w materiałach wizualnych, popełniając dość liczne błędy. Przekazuje w języku polskim informacje sformułowane w języku angielskim, czasem popełniając błędy. Popełniając dość liczne błędy, przekazuje w języku angielskim informacje sformułowane w języku polskim. 	<ul style="list-style-type: none"> Bez większego trudu i na ogół poprawnie przekazuje w języku angielskim informacje zawarte w materiałach wizualnych. Na ogół poprawnie przekazuje w języku polskim informacje sformułowane w języku angielskim. Popełniając drobne błędy, przekazuje w języku angielskim informacje sformułowane w języku polskim. 	<ul style="list-style-type: none"> Z łatwością i poprawnie przekazuje w języku angielskim informacje zawarte w materiałach wizualnych. Z łatwością i poprawnie przekazuje w języku polskim informacje sformułowane w języku angielskim. Swobodnie i bezbłędnie przekazuje w języku angielskim informacje sformułowane w języku polskim. 	<ul style="list-style-type: none"> Uczeń całkowicie samodzielnie i sprawnie posługuje się słownikiem dwujęzycznym, tłumacząc podane słowa na język polski, a także potrafi odnaleźć w słowniku języka angielskiego podane wyrazy i na podstawie definicji przekazać ich znaczenie w języku polskim.

WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY - KLASA VI

MUZYKA

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

Realizuje wymagania podstawowe i ponadpodstawowe

- uzyskał średnią ocen minimum 5,4,
- prawidłowo i całkowicie samodzielnie śpiewa piosenki z podręcznika oraz repertuaru dodatkowego,
- potrafi rozpoznać budowę utworu muzycznego,
- posiada wiedzę i umiejętności przekraczające poziom wymagań na ocenę bardzo dobrą,
- bierze czynny udział w występach szkolnych,
- osiąga znaczące wyniki w muzycznych konkursach szkolnych i pozaszkolnych, np. festiwalach piosenki, konkursach wiedzy,
- jest bardzo aktywny muzycznie, także w środowisku pozaszkolnym – bierze udział w występach pozaszkolnych, gra w orkiestrze czy uczęszcza na dodatkowe zajęcia muzyczne, wokalne lub taneczne.
- wykonuje różne zadania twórcze,

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

Realizuje wymagania podstawowe i ponadpodstawowe

- uzyskał średnią ocen minimum 4,5
- prawidłowo i samodzielnie śpiewa większość piosenek przewidzianych w programie nauczania
- potrafi bezbłędnie wykonywać rytmy, np. gestodźwiękami,
- potrafi rytmizować teksty,
- rozumie zapis nutowy i potrafi się nim posługiwać,
- zna i stosuje podstawowe terminy muzyczne z programu danej klasy,
- starannie prowadzi zeszyt przedmiotowy
- bierze czynny udział w występach szkolnych

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

Realizuje wymagania podstawowe i w niepełnym zakresie ponadpodstawowe

- uzyskał średnią ocen minimum 3,5
- poprawnie i z niewielką pomocą nauczyciela śpiewa pieśni i piosenki jednogłosowe,
- wykonuje proste rytmy, np. gestodźwiękami
- rytmizuje łatwe teksty,
- zna podstawowe terminy muzyczne z programu danej klasy i wie, co one oznaczają,
- prowadzi systematycznie i starannie zeszyt przedmiotowy.

WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY - KLASA VI

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

Realizuje wymagania podstawowe

- uzyskał średnią ocen minimum 2,6
- niezbyt poprawnie i z dużą pomocą nauczyciela śpiewa niektóre piosenki przewidziane w programie nauczania,
- wykonuje najprostsze ćwiczenia rytmiczne, np. gestodźwiękami
- zna tylko niektóre terminy i pojęcia muzyczne,
- prowadzi zeszyt niesystematycznie i niestarannie.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

Realizuje wymagania podstawowe w niepełnym zakresie

- uzyskał średnią ocen minimum 1,6
- niedbale, nie starając się poprawić błędów, śpiewa kilka najprostszych piosenek przewidzianych w programie nauczania
- niechętnie podejmuje działania muzyczne,
- myli terminy i pojęcia muzyczne,
- dysponuje tylko fragmentaryczną wiedzą,
- najprostsze polecenia – ćwiczenia rytmiczne – wykonuje z pomocą nauczyciela

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

Nie realizuje wymagań podstawowych

- uzyskał średnią ocen poniżej 1,6
- mimo usilnych starań nauczyciela, wykazuje negatywny stosunek do przedmiotu oraz nie opanował wiadomości i umiejętności w zakresie podstawowych wymagań edukacyjnych przewidzianych programem nauczania danej klasy,
- mimo pomocy nauczyciela nie potrafi i nie chce wykonać najprostszych poleceń wynikających z programu danej klasy,
- wykazuje ciągły brak zaangażowania i chęci do pracy oraz notorycznie jest nieprzygotowany do zajęć,
- nie prowadzi zeszytu przedmiotowego

Przy ustalaniu oceny nauczyciel bierze pod uwagę:

- indywidualne możliwości i właściwości psychofizyczne każdego ucznia;
- wysiłek oraz zaangażowanie ucznia w pracę na lekcji;
- aktywność podczas zajęć;
- samodzielność w wykonywaniu ćwiczeń;
- zainteresowanie przedmiotem i stosunek do nauki;

METODY KONTROLI I OCENY OSIĄGNIĘĆ UCZNIÓW Z PRZEDMIOTU - MUZYKA. OCENY WYSTAWIANE SĄ ZA:

- śpiew,
- wypowiedzi ucznia na temat utworów muzycznych,
- działania twórcze,

WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY - KLASA VI

- znajomość terminów i wiedza muzyczna,
- aktywność na lekcjach,
- prowadzenie zeszytu przedmiotowego.

Ocena semestralna i końcoworoczna jest wyznacznikiem wiedzy, umiejętności i postaw ucznia w zakresie przedmiotu. Wynika z ocen częściowych zdobytych przez ucznia w danym semestrze.

Ocena semestralna i końcoworoczna jest wyznacznikiem wiedzy, umiejętności i postaw ucznia w zakresie przedmiotu. Wynika z ocen częściowych zdobytych przez ucznia w danym semestrze.

Kryteria oceniania – co oceniamy

- 1) Podczas wystawiania oceny za śpiew pod uwagę brane są: poprawność muzyczną, znajomość rytmu, znajomość tekstu piosenki, ogólny wyraz artystyczny.
- 2) Wystawiając ocenę za wypowiedzi na temat utworów muzycznych, połączoną ze znajomością podstawowych wiadomości i terminów muzycznych, pod uwagę bierze się:
  - zaangażowanie i postawę podczas słuchania,
  - rozpoznawanie brzmienia poznanych instrumentów i głosów,
  - rozpoznawanie w słuchanych utworach polskich tańców narodowych,
  - podstawową wiedzę na temat poznanych kompozytorów,
  - wyrażanie muzyki środkami pozamuzycznymi (np. na rysunku, w opowiadaniu, dramie).
- 3) Przy wystawianiu oceny za działania twórcze, należy wziąć pod uwagę:
  - kreatywność ucznia,
  - improwizację: rytmiczną, melodyczną wokálną oraz ruchową,
  - umiejętność korzystania ze zdobytych wiadomości i umiejętności przy wykonywaniu zadań,
  - umiejętność przygotowywania ilustracji dźwiękowej do opowiadania, komiksu, grafiki itp.
  - umiejętność tworzenia prostych akompaniamentów perkusyjnych.
- 4) Ocena aktywności na lekcji oraz za udział w muzycznych wydarzeniach pozalekcyjnych - za aktywną postawę na lekcji uczeń może otrzymać ocenę dobrą lub bardzo dobrą. Jeśli dodatkowo wykaze się wiedzą lub umiejętnościami wykraczającymi poza ustalone wymagania, otrzymuje ocenę celującą. Za systematyczną i bardzo dobrą pracę oraz za udział w występach, w środowisku szkolnym i pozaszkolnym uczeń może otrzymać ocenę celującą częściową, która będzie miała wpływ na ocenę końcową.
- 5) Przy wystawianiu oceny za zeszyt przedmiotowy lub zeszyt ćwiczeń/karty pracy należy wziąć pod uwagę:
  - estetykę ogólną,
  - poprawną pisownię i ortografię (w przypadku zeszytu przedmiotowego)
  - systematyczność,

DOSTOSOWANIE OCENIANIA Z MUZYKI DO INDYWIDUALNYCH POTRZEB I MOŻLIWOŚCI PSYCHOFIZYCZNYCH UCZNIÓW

Uczniowie posiadający opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej o specyficznych trudnościach w uczeniu się oraz uczniowie posiadający orzeczenie o potrzebie nauczania indywidualnego są oceniani z uwzględnieniem zaleceń poradni.

WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY - KLASA VI

PLASTYKA

Podczas ustalania oceny z plastyki szczególną uwagę należy zwrócić na wysiłek wkładany przez ucznia w wywiązywanie się z obowiązków wynikających ze specyfiki zajęć. Oprócz wiedzy i umiejętności równie ważna jest pozytywna postawa wobec przedmiotu. Składają się na nią: aktywne uczestnictwo w zajęciach, przynoszenie na lekcje odpowiednich materiałów i przyborów, przestrzeganie zasad BHP podczas posługiwania się narzędziami, efektywne gospodarowanie czasem przeznaczonym na ćwiczenia plastyczne, a także zachowywanie porządku w swoim miejscu pracy – zarówno podczas zajęć, jak i po ich zakończeniu. Nie bez znaczenia są też dobre wyniki osiągnięte w konkursach plastycznych, udział w szkolnych i pozaszkolnych uroczystościach (przygotowywanie oprawy plastycznej imprez), uczestnictwo w dodatkowych zajęciach pozalekcyjnych, wykonywanie ponadobowiązkowych prac plastycznych, przygotowywanie gazetki szkolnych lub informacji wzbogacających proces lekcyjny na podstawie różnych źródeł.

Ocenianie prac plastycznych należy do najbardziej kontrowersyjnych aspektów ewaluacji, gdyż nie wszyscy uczniowie wykazują uzdolnienia w dziedzinie działań artystycznych. Aby dokonać sprawiedliwej oceny, nauczyciel powinien jawnie i w sposób konkretny określić kryteria oceniania, tak aby uczniowie sami mogli oceniać pracę zarówno własną, jak i kolegów. Do najczęściej wskazywanych kryteriów należą: zgodność pracy z tematem lekcji, poprawność wykorzystanych układów kompozycyjnych, trafność doboru środków artystycznego wyrazu, umiejętność posługiwania się daną techniką plastyczną, pomysłowość w doborze materiałów i narzędzi, stosowanie niekonwencjonalnych, twórczych rozwiązań, oryginalność realizacji danego tematu oraz estetyka pracy (ostatnie kryterium nie dotyczy uczniów cierpiących na różne dysfunkcje).

Stopień dopuszczający

Przyswojenie przez ucznia podstawowych wiadomości i umiejętności wymienionych w programie nauczania dla przedmiotu *plastyka* stanowi podstawę do wystawienia oceny dopuszczającej. Dziecko powinno rozwiązywać (samodzielnie bądź z pomocą nauczyciela) zadania plastyczne o niewielkim stopniu trudności, wykorzystując w stopniu minimalnym dostępne narzędzia pracy.

Stopień dostateczny

Jeżeli uczeń opanuje w stopniu średnim materiał objęty programem nauczania (braki w wiadomościach o charakterze szczegółowym), należy wystawić mu ocenę dostateczną. Dziecko powinno samodzielnie rozwiązywać zadania plastyczne o niewielkim stopniu trudności, poprawnie posługując się różnymi przyborami i narzędziami pracy.

Stopień dobry

Stosowanie przez ucznia w praktyce elementów zdobytej wiedzy teoretycznej oraz jego aktywne uczestnictwo w zajęciach (udział w dyskusjach na temat prezentowanych obiektów, staranne wykonywanie ćwiczeń obligatoryjnych) stanowi podstawę do wystawienia oceny dobrej. Dziecko powinno samodzielnie rozwiązywać zadania teoretyczne, odpowiednio posługiwać się przyborami i narzędziami oraz wykonywać prace plastyczne poprawne pod względem technicznym i estetycznym.

Stopień bardzo dobry

Uczeń, który opanował wszystkie określone w programie nauczania wiadomości i umiejętności oraz wykorzystuje je w działaniach plastycznych, otrzymuje stopień bardzo dobry. Dziecko bierze udział w dyskusjach na temat prezentowanych obiektów, podczas których przekonująco uzasadnia swoje poglądy. Stosuje również z powodzeniem wiedzę teoretyczną, wykonując ćwiczenia praktyczne, oraz sprawnie operuje wybraną techniką plastyczną. Ponadto chętnie uczestniczy w różnorodnych działaniach plastycznych na terenie szkoły i poza nią (startuje w konkursach plastycznych, wykonuje gazetki szkolne i oprawę plastyczną imprez, należy do koła zainteresowań) oraz uzupełnia wiadomości samodzielnie dobranymi lub wskazanymi przez nauczyciela lekturami.

WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY - KLASA VI

Stopień celujący

Jeżeli uczeń przejawia szczególne zainteresowania plastyką (np. kolekcjonuje reprodukcje i książki o sztuce, przygotowuje referaty i pomoce dydaktyczne, uczęszcza do galerii, muzeów itp.) oraz posiada wiedzę i umiejętności znacznie wykraczające poza wymagania określone w programie nauczania, może uzyskać stopień celujący. Ponadto powinien aktywnie uczestniczyć w zajęciach pozalekcyjnych, osiągać sukcesy w konkursach plastycznych, wykazywać zaangażowanie i twórczą inicjatywę we wszelkich działaniach plastycznych na terenie szkoły oraz poza nią.

<p>Wymagania konieczne</p> <p>Spełnienie wymagań pozwala postawić ocenę dopuszczającą.</p>	<p>Z pomocą nauczyciela uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia placówki działające na rzecz kultury, • tłumaczy zasady zachowania się w muzeum, • wskazuje zabytki znajdujące się w regionie, • podaje nazwiska najwybitniejszych malarzy polskich i zagranicznych, • wyjaśnia, kogo możemy nazywać twórcą ludowym, • opisuje tradycje i symbole związane ze świętami Bożego Narodzenia oraz z Wielkanocą, • nazywa elementy dzieła plastycznego (linia, punkt, kontur, plama, walor barwa, światłocień, technika, faktura, kształt, kompozycja, perspektywa), • wskazuje podstawowe środki wyrazu plastycznego znajdujące się w najbliższym otoczeniu i je opisuje, • wyjaśnia znaczenie niektórych z omówionych na lekcji terminów plastycznych, • wymienia nazwy niektórych z poznanych dziedzin sztuki (np. rysunek, malarstwo, grafika, rzeźba, architektura, sztuka użytkowa, sztuka ludowa oraz współczesne formy: fotografika, film, instalacja, asamblaż, happening, performance), • rozróżnia dzieła należące do poszczególnych dziedzin twórczości artystycznej (rysunek, malarstwo, grafika, rzeźba, architektura, sztuka ludowa, rzemiosło artystyczne itd.), • tłumaczy, czym zajmują się rysownik, malarz, grafik, rzeźbiarz i architekt, • wskazuje różnice między rysunkiem a malarstwem, • uzyskuje barwy pochodne, wykorzystując barwy podstawowe, • wymienia podstawowe elementy warsztatu fotograficznego, • nazywa niektóre gatunki filmowe, • wskazuje środki przekazu należące do nowych mediów, • wskazuje podstawowe narzędzia pracy plastyka i wykorzystuje je w minimalnym stopniu w swoich działaniach, • podejmuje próby zastosowania elementów teorii w ćwiczeniach praktycznych, • wykonuje zadania plastyczne o niewielkim stopniu trudności, • utrzymuje w porządku swój warsztat pracy, • stara się przestrzegać zasad BHP podczas działań na lekcji.
--	--

WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY - KLASA VI

<p>Wymagania podstawowe</p> <p>Spelnienie wymagań pozwala postawić ocenę dostateczną.</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • określa rolę elementów plastycznych w swoim najbliższym otoczeniu, • wskazuje miejsca w swoim regionie, w których można obejrzeć dzieła plastyczne, • wymienia najsłynniejsze polskie zabytki oraz zabytki znajdujące się w regionie, • podaje przykłady dziedzin sztuki uprawianych przez twórców ludowych oraz wykorzystywanych przez tych artystów technik plastycznych, • wyjaśnia znaczenie wybranych tradycji i symboli związanych ze świętami Bożego Narodzenia oraz z Wielkanocą, • opisuje elementy dzieła plastycznego, • tłumaczy znaczenie omówionych na lekcji terminów plastycznych, • wymienia poznane podczas lekcji dziedziny sztuki, • omawia poznane techniki malarskie, nazywając wykorzystywane w nich narzędzia i podłoża, • wyjaśnia najważniejsze podziały barw, • wskazuje elementy i układy tworzące daną kompozycję, • przygotowuje ilustrację z zastosowaniem danego rodzaju kompozycji, • rozpoznaje rodzaj kompozycji wykorzystanej w wybranych dziełach przedstawionych na reprodukcjach, • wykonuje rysunek z zastosowaniem wybranej perspektywy, • podaje najważniejsze cechy wybranych perspektyw malarskich, • tłumaczy, czym różni się technika druku wypukłego od techniki druku wklęsłego, • wymienia poszczególne rodzaje rzeźby, • dokonuje podziału architektury ze względu na jej funkcje, • wskazuje wytwory wzornictwa przemysłowego w najbliższym otoczeniu, • projektuje przedmioty codziennego użytku, • wyjaśnia, czym różni się fotografia artystyczna od fotografii użytkowej, • określa różnice między dziełami kina artystycznego a filmami komercyjnymi, • omawia funkcję nowych mediów w sztuce, • rozpoznaje narzędzia pomocne w pracy rysownika, malarza, rzeźbiarza, grafika, fotografa i filmowca, • omawia funkcje typowych narzędzi stosowanych w poszczególnych technikach plastycznych, • przedstawia obiekty na płaszczyźnie i w przestrzeni, posługując się podstawowymi środkami wyrazu plastycznego, • stosuje w działaniach artystycznych różne narzędzia i podłoża, • dostrzega wpływ faktury użytego podłoża na efekt końcowy działań plastycznych, • prowadzi zeszyt przedmiotowy, • uczestniczy w dyskusjach o prezentowanych obiektach po zachęceniu ze strony nauczyciela, • stosuje się do zasad organizacji pracy, • przynosi na lekcję odpowiednie materiały i narzędzia, • aktywnie pracuje w grupie, • utrzymuje w porządku swój warsztat pracy, • przestrzega zasad BHP podczas działań plastycznych.
--	--

WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY - KLASA VI

<p>Wymagania rozszerzające</p> <p>Spełnienie wymagań pozwala postawić ocenę dobrą.</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • określa rolę elementów plastycznych w swoim najbliższym otoczeniu, • podaje nazwiska najwybitniejszych malarzy polskich i zagranicznych, • wymienia najsłynniejsze polskie zabytki i dzieła sztuki oraz zabytki znajdujące się w regionie, • analizuje wybrane dzieła sztuki, stosując wiedzę zdobytą podczas lekcji, • wskazuje najbliższy skansen, • wyjaśnia, czym są pieta i świątek, oraz określa ich cechy na podstawie fotografii, • omawia wybrane tradycje i symbole związane ze świętami Bożego Narodzenia oraz z Wielkanocą, • charakteryzuje poszczególne dziedziny sztuki, • opisuje wybrane środki wyrazu plastycznego i przyporządkowuje je do określonej grupy elementów tworzących dzieło, • wymienia cechy poszczególnych rodzajów kompozycji, • określa sposób przedstawiania przestrzeni oraz rodzaje faktury zastosowane w dziele zaprezentowanym na oglądanej reprodukcji, • rozpoznaje, jakimi narzędziami posłużył się twórca dzieła poznawanego w postaci reprodukcji, • wyjaśnia, jak stosować sztalugi, matrycę i dłuto, • tłumaczy znaczenie poznanych terminów plastycznych, uzupełniając swoje definicje przykładami dzieł sztuki, • omawia wpływ barw ciepłych i zimnych na samopoczucie człowieka, • rozróżnia rodzaje malarstwa ze względu na przedstawianą tematykę (portret, pejzaż, martwa natura, malarstwo historyczne, rodzajowe itd.), • charakteryzuje prace graficzne, zwracając szczególną uwagę na materiał użyty do wykonania matrycy, • wskazuje różnice pomiędzy rzeźbą tradycyjną a kompozycją przestrzenną, • porównuje wzornictwo przemysłowe z rzemiosłem artystycznym, • wymienia podobieństwa między techniką malarską a techniką fotograficzną, • nazywa środki wyrazu artystycznego wykorzystywane w filmie (perspektywa, światło, kolor) oraz określa ich wpływ na atmosferę dzieła, • wymienia cechy charakterystyczne sztuki nowych mediów, • stosuje elementy wiedzy teoretycznej w ćwiczeniach praktycznych, • używa waloru w działaniach plastycznych odpowiednio do tematu i charakteru pracy, • wyjaśnia, w jaki sposób ukazać światłocień na rysunku, • dobiera narzędzia i podłoża w zależności od charakteru i tematu wykonywanej pracy plastycznej, • posługuje się właściwie przyborami i narzędziami plastycznymi, • porównuje środki wyrazu plastycznego zastosowane w dwóch wybranych dziełach malarskich zaprezentowanych na reprodukcjach, • wykorzystuje dany rodzaj kompozycji oraz wybraną technikę plastyczną podczas tworzenia ilustracji, • omawia wybrany obraz pod kątem zastosowanego rodzaju kompozycji, • tłumaczy, na czym polega perspektywa przedstawiona na obrazie, • dobiera rodzaj perspektywy do tematu wykonywanej pracy, wykorzystując w praktyce wiedzę teoretyczną, • realizuje proste projekty w dziedzinie sztuki użytkowej, • wykonuje prace plastyczne poprawne pod względem technicznym i estetycznym, • określa rolę środków wyrazu, które zastosował w pracy plastycznej,
--	--

WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY - KLASA VI

	<ul style="list-style-type: none"> • prowadzi systematycznie zeszyt przedmiotowy, • zachowuje koncentrację podczas lekcji, • uczestniczy aktywnie w dyskusjach na temat prezentowanych obiektów, • organizuje poprawnie swoje miejsce pracy oraz przynosi na lekcję odpowiednie materiały i narzędzia, • efektywnie wykorzystuje czas przeznaczony na działalność twórczą, • utrzymuje w porządku swój warsztat pracy, • przestrzega zasad BHP podczas posługiwania się narzędziami.
Wymagania dopełniające Spełnienie wymagań pozwala postawić ocenę bardzo dobrą.	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dyskutuje na temat roli sztuki w życiu człowieka, • wymienia nazwiska najwybitniejszych artystów polskich i zagranicznych (malarzy, rzeźbiarzy, architektów), • zdobywa z różnych źródeł (internet, lokalna prasa, dostępne książki) informacje na temat artystów tworzących w regionie, • wymienia placówki kultury znajdujące się w rodzinnej miejscowości lub najbliższej okolicy oraz wyjaśnia, czym się one zajmują, • omawia rolę muzeów w procesie edukacji społeczeństwa, • wykazuje się rozległą wiedzą na temat polskich zabytków, • rozpoznaje wybrane dzieła architektury i sztuk plastycznych należące do polskiego i europejskiego dziedzictwa kultury, • określa funkcje wybranych dzieł oraz wskazuje cechy wyróżniające je spośród innych tekstów kultury z danej epoki, • posługuje się w swoich wypowiedziach podstawowymi terminami z poszczególnych dziedzin sztuki, • bierze aktywny udział w dyskusji dotyczącej podobieństw i różnic między poszczególnymi dziedzinami sztuki, • porównuje wybrane dzieła plastyczne pod kątem użytych w nich środków wyrazu plastycznego, • omawia wybrane przykłady wytworów sztuki ludowej pod względem ich formy i użytego materiału, • opisuje (w oparciu o przekazy ludowe) tradycje podtrzymywane w swoim regionie, • wylicza różnice między malarstwem realistycznym a malarstwem abstrakcyjnym, • określa cechy rzeźb należących do różnych rodzajów na podstawie wybranych przykładów, • opowiada o wybranej zabytkowej budowli i charakteryzuje jej funkcje, • analizuje wybrane wytwory wzornictwa przemysłowego i rzemiosła artystycznego pod kątem ich funkcjonalności i estetyki, • omawia elementy dzieła plastycznego (kompozycja, światłocien, perspektywa, barwa) widoczne na wybranych fotografiach, • określa gatunek filmu na podstawie zaprezentowanego fragmentu, • świadomie korzysta z narzędzi sztuki nowych mediów (programy graficzne itp.) w swojej działalności twórczej, • przestrzega praw autorskich, • potrafi właściwie wykorzystać zdobytą wiedzę teoretyczną we własnej twórczości, • operuje sprawnie wybraną techniką plastyczną, • wykonuje oryginalne i pomysłowe prace zgodne z podanym tematem, • wybiera technikę odpowiednią dla najlepszego wyrażenia tematu i analizuje ją pod kątem uzyskanych efektów plastycznych, • tworzy prace, ujawniając bogatą wyobraźnię i zręcznie wykorzystując możliwości wyrazu stwarzane przez różnorodne środki plastyczne oraz fakturę podłoża, • realizuje proste projekty w zakresie form użytkowych, stosując m.in. narzędzia i wytwory multimedialne,

WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY - KLASA VI

	<ul style="list-style-type: none"> • posługuje się biegle poszczególnymi środkami wyrazu plastycznego, • stosuje plamy walorowe w celu ukazania w rysunku światłocienia na przedmiotach, • dokonuje ekspresji uczuć i nastrojów w pracy plastycznej za pomocą odpowiednio dobranych środków plastycznych, • wykorzystuje umiejętnie różne rodzaje perspektywy w celu ukazania przestrzeni na płaszczyźnie, • analizuje własną pracę pod kątem zastosowanych środków wyrazu plastycznego, • bierze udział w konkursach plastycznych przeprowadzanych na terenie szkoły lub poza nią, • prowadzi zeszyt przedmiotowy systematycznie i estetycznie, • jest aktywny podczas lekcji, z zaangażowaniem dyskutuje o prezentowanych obiektach, • organizuje swoje miejsce pracy, przynosi na lekcję odpowiednie materiały i narzędzia, • efektywnie wykorzystuje czas przeznaczony na działalność twórczą, • utrzymuje w porządku swój warsztat pracy zarówno podczas działań plastycznych, jak i po ich zakończeniu, • przestrzega zasad BHP podczas posługiwania się narzędziami.
<p>Wymagania wykraczające</p> <p>Spełnienie wymagań pozwala postawić ocenę celującą.</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wykazuje szczególne zainteresowanie sztukami plastycznymi, • uzasadnia swoje upodobania estetyczne, • ciekawie opowiada o zabytkach swojego regionu, • gromadzi dodatkowe wiadomości związane z plastyką, • kolekcjonuje reprodukcje dzieł plastycznych i książki o sztuce, • wykazuje znajomość literatury przedmiotu wykraczającą poza materiał omawiany na lekcjach, • orientuje się w wydarzeniach plastycznych odbywających się w kraju i na świecie (wystawy, konkursy, biennale), • uczęszcza do galerii, muzeów itp., • wymienia nazwiska wybitnych artystów działających w jego miejscowości lub regionie, • ocenia znaczenie twórczości wybranego artysty i jego zasługi dla środowiska lokalnego, regionu, kraju, świata, • posiada wiedzę i umiejętności znacznie wykraczające poza treści wymienione w programie nauczania, • bierze czynny udział w zajęciach plastycznych, • analizuje prezentowane obiekty pod kątem ich treści, formy i emocjonalnego oddziaływania, • wykonuje prace dodatkowe będące uzupełnieniem treści poznanych na lekcji (opracowuje referaty traktujące o zagadnieniach poruszanych w literaturze przedmiotu, wykonuje pomoce dydaktyczne itp.), • wykorzystuje zdobytą wiedzę teoretyczną w pozalekcyjnych działaniach plastycznych (np. należy do szkolnego koła zainteresowań), • aktywnie uczestniczy w życiu kulturalnym szkoły (gazetki szkolne, dekoracje okolicznościowe) i regionu, • zdobywa nagrody na konkursach plastycznych, • wzorowo prowadzi zeszyt przedmiotowy (nowatorska forma, wzbogacona materiałem ilustracyjnym i teoretycznym), • przygotowuje się systematycznie do zajęć, • utrzymuje wzorowy porządek na swoim stanowisku pracy, zarówno podczas działań plastycznych, jak i po ich zakończeniu, • przestrzega zasad BHP podczas posługiwania się narzędziami.

WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY - KLASA VI

HISTORIA

ROZDZIAŁ I. NARODZINY NOWOŻYTNEGO ŚWIATA KLASA VI				
Ocena dopuszczająca Uczeń:	Ocena dostateczna Uczeń:	Ocena dobra Uczeń:	Ocena bardzo dobra Uczeń:	Ocena celująca Uczeń:
<ul style="list-style-type: none"> wskazuje na mapie Indie, Amerykę podaje przykłady towarów sprowadzanych z Indii (przyprawy, jedwab) wymienia Krzysztofa Kolumba jako odkrywcę Ameryki podaje rok odkrycia Ameryki (1492 r.) i określa, w którym wieku doszło do tego wydarzenia 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia nowości w technice żeglarskiej, które umożliwiły dalekomorskie wyprawy poprawnie posługuje się terminami: <i>karawela</i>, <i>kompas</i> podaje lata pierwszej wyprawy dookoła Ziemi (1519–1522 r.) i określa, w którym wieku doszło do tego wydarzenia wskazuje Ferdynanda Magellana jako dowódcę wyprawy dookoła świata i przedstawia jej znaczenie 	<ul style="list-style-type: none"> podaje przyczyny wielkich odkryć geograficznych wskazuje na mapie trasy najważniejszych wypraw przełomu XV i XVI w. oraz wymienia ich dowódców (Krzysztof Kolumb, Ferdynand Magellan, Vasco da Gama, Bartłomiej Diaz) poprawnie posługuje się terminem: <i>tubylec</i> wyjaśnia, dlaczego ludność tubylczą Ameryki nazwano Indianami 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia przyczyny poszukiwania morskiej drogi do Indii podaje i zaznacza na osi czasu daty wypraw Bartłomieja Diaza i Vasco da Gamy poprawnie posługuje się terminem: <i>astrolabium</i> wyjaśnia, dlaczego Krzysztof Kolumb i Ferdynand Magellan skierowali swoje wyprawy drogą na zachód 	<ul style="list-style-type: none"> tłumaczy pochodzenie nazwy Ameryka wskazuje związek między wynalazkami z dziedziny żeglugi a podejmowaniem dalekich wypraw morskich
<ul style="list-style-type: none"> wymienia nazwy rdzennych ludów Ameryki (Majowie, Aztekowie i Inkowie) przy pomocy nauczyciela posługuje się terminami: <i>Stary Świat</i>, <i>Nowy Świat</i> podaje przykłady towarów, które przewożono między Ameryką a Europą 	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie posługuje się terminem: <i>cywilizacje prekolumbijskie</i> wskazuje na mapie tereny zamieszkałe przez Majów, Azteków i Inków wymienia dokonania rdzennych ludów Ameryki przedstawia po jednym pozytywnym i negatywnym skutku wielkich odkryć geograficznych wskazuje odkrycie Ameryki jako początek epoki nowożytnej 	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie posługuje się terminami: <i>kolonia</i>, <i>niewolnik</i>, <i>plantacja</i> przedstawia politykę Hiszpanów i Portugalczyków w Nowym Świecie tłumaczy przyczyny przewagi Europejczyków nad tubylczą ludnością Ameryki opowiada o sytuacji niewolników na plantacjach w Ameryce wyjaśnia, w jaki sposób w Ameryce pojawiła się ludność afrykańska 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia pozytywne i negatywne skutki wielkich odkryć geograficznych poprawnie posługuje się terminem: <i>konkwistador</i> opisuje działalność konkwistadorów i wymienia najbardziej znanych konkwistadorów (Hernán Cortez, Francisco Pizarro) 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia zmiany w życiu ludzi w wyniku odkryć geograficznych wymienia na podstawie mapy nazwy współczesnych państw położonych na obszarach dawniej zamieszkiwanych przez cywilizacje prekolumbijskie

WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY - KLASA VI

<ul style="list-style-type: none"> • zaznacza na osi czasu epokę renesansu • wymienia Jana Gutenberga jako wynalazcę druku • wskazuje Leonarda da Vinci jako człowieka renesansu i określa dwie–trzy dziedziny jego zainteresowań 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie posługuje się terminem: <i>renesans</i>, • podaje czas trwania epoki renesansu • przedstawia ideał człowieka w epoce odrodzenia i wyjaśnia termin: <i>człowiek renesansu</i> • opisuje dokonania Leonarda da Vinci i uzasadnia słusność twierdzenia, że był on człowiekiem renesansu 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie posługuje się terminami: <i>antykwizm, humanizm</i> • charakteryzuje epokę renesansu • wyjaśnia nazwę nowej epoki 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia wpływ wynaleźenia druku na rozprzestrzenianie się idei renesansu • przedstawia poglądy humanistów 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje Erazma z Rotterdamu jako wybitnego humanistę i przedstawia jego poglądy • porównuje pracę kopisty z pracą w średniowiecznej drukarni
<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje Włochy jako kolebkę renesansu, • wymienia Leonarda da Vinci i Michała Anioła jako wybitnych twórców włoskiego odrodzenia 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, w czym przejawiała się renesansowa radość życia • poprawnie posługuje się terminem: <i>mecenat</i> • wymienia wybitnych twórców epoki odrodzenia i podaje przykłady ich dzieł 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje sztukę renesansową, wskazując główne motywy podejmowane przez twórców, • poprawnie posługuje się terminem: <i>fresk</i>, podaje przykład dzieła wykonanego tą techniką 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie posługuje się terminami: <i>attyka, arkada, kopuła</i> do opisu budowli renesansowych 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie posługuje się terminem: <i>perspektywa</i> • podaje przykłady dzieł, w których zastosowano perspektywę
<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje wystąpienie Marcina Lutra jako początek reformacji • poprawnie posługuje się terminem: <i>odpust</i> • wymienia wyznania protestanckie 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie posługuje się terminami: <i>reformacja, protestanci</i> • określa początek reformacji (1517 r.) i zaznacza tę datę na osi czasu • wskazuje sprzedaż odpustów jako jedną z przyczyn reformacji • charakteryzuje wyznania protestanckie i podaje ich założycieli 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie posługuje się terminami: <i>pastor, celibat, zbór</i> • wskazuje objawy kryzysu w Kościele katolickim jako przyczynę reformacji • opisuje okoliczności powstania anglikanizmu • przedstawia skutki reformacji 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje poglądy Marcina Lutra • opisuje postanowienia pokoju w Augsburgu (1555 r.) i wyjaśnia zasadę <i>czyj kraj, tego religia</i> • przedstawia na mapie podział religijny Europy 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje poglądy głoszone przez Jana Kalwina • wskazuje zmiany wprowadzone w liturgii protestanckiej
<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie posługuje się terminem: <i>sobór</i> • przy pomocy nauczyciela przedstawia przyczyny zwołania 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie posługuje się terminami: <i>kontrreformacja, seminarium duchowne</i> • przedstawia zadania seminariów 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia postanowienia soboru trydenckiego • poprawnie posługuje się terminami: <i>heretyk, inkwizycja</i>, 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje działalność zakonu jezuitów • przedstawia zasady obowiązujące jezuitów 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia przyczyny wybuchu wojny trzydziestoletniej • podaje datę podpisania pokoju westfalskiego (1648 r.) i jego

WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY - KLASA VI

<p>soboru w Trydencie</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazuje zakon jezuitów jako instytucję powołaną do walki z reformacją • oblicza, jak długo obradował sobór trydencki i zaznacza to na osi czasu (daty powinny być podane przez nauczyciela) 	<p>duchownych w dobie kontrreformacji</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia cel założenia zakonu jezuitów • wymienia Ignacego Loyolę jako założyciela zakonu jezuitów 	<p><i>indeks ksiąg zakazanych</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia cel utworzenia inkwizycji i indeksu ksiąg zakazanych 		<p>najważniejsze postanowienia</p>
ROZDZIAŁ II. W RZECZYPOSPOLITEJ SZLACHECKIEJ				
<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie posługuje się terminami: <i>szlachta, herb, szabla</i> • przedstawia prawa szlachty odziedziczone po rycerskich przodkach • wymienia zajęcia szlachty • wskazuje na ilustracji postać szlachcica 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie posługuje się terminami: <i>demokracja szlachecka, przywilej, magnateria, szlachta średnia, szlachta zagrodowa, gołota</i> • wymienia izby sejmiku walnego • przedstawia zróżnicowanie stanu szlacheckiego • wyjaśnia funkcjonowanie zasady <i>liberum veto</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia prawa i obowiązki szlachty, • poprawnie posługuje się terminem: <i>pospolite ruszenie</i> • wskazuje wpływ przywilejów szlacheckich na pozycję tego stanu • podaje i zaznacza na osi czasu datę uchwalenia konstytucji <i>Nihil novi</i> (1505 r.), określa wiek, w którym doszło do tego wydarzenia • przedstawia prawa otrzymane przez szlachtę na mocy konstytucji <i>Nihil novi</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie posługuje się terminami: <i>sejm walny, sejmiki ziemskie</i> • przedstawia decyzje podejmowane na sejmie walnym • charakteryzuje rolę sejmików ziemskich i zakres ich uprawnień • przedstawia skład izb sejmiku walnego 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, w jaki sposób doszło do ukształtowania się demokracji szlacheckiej • porównuje parlamentaryzm Rzeczypospolitej XVI–XVII w. z parlamentaryzmem współczesnej Polski • wyjaśnia, kto sprawował władzę w Rzeczypospolitej
<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie posługuje się terminami: <i>folwark, dwór</i> • na podstawie ilustracji z podręcznika wymienia elementy wchodzące w skład folwarku szlacheckiego • opisuje zajęcia chłopów i mieszczan 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie posługuje się terminami: <i>splaw wiślany, szkuta, spichlerz, pańszczyzna</i> • przedstawia gospodarczą działalność szlachty • wskazuje na mapie Pomorze Gdańskie i najważniejsze porty położone nad Wisłą • wymienia towary wywożone z Polski i sprowadzane do kraju 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia najważniejsze zabudowania folwarku i wskazuje ich funkcje • wyjaśnia przyczyny i sposoby powiększania się majątków szlacheckich • tłumaczy, dlaczego szlachta uchwaliła ustawy antychłopskie i antymieszczańskie 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie odzyskania przez Polskę Pomorza Gdańskiego dla rozwoju gospodarki • wymienia najważniejsze ustawy wymierzone przeciw chłopom i mieszczanom • wyjaśnia następstwa ożywienia gospodarczego 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia wpływ ustaw antychłopskich i antymieszczańskich na położenie tych grup społecznych i rozwój polskiej gospodarki

WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY - KLASA VI

<ul style="list-style-type: none"> wymienia ostatnich władców z dynastii Jagiellonów: Zygmunta I Starego i Zygmunta Augusta podaje i zaznacza na osi czasu datę hołdu pruskiego (1525 r.), określa wiek, w którym doszło do tego wydarzenia wskazuje na obrazie Jana Matejki <i>Hołd pruski</i> postaci Zygmunta Starego i Albrechta Hohenzollerna 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje na mapie Prusy Książęce, Prusy Królewskie, Inflanty opisuje zależność Prus Książęcych od Polski wyjaśnia przyczyny najazdu Iwana Groźnego na Inflanty 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia przyczyny wojny Polski z zakonem krzyżackim (1519–1521 r.) wymienia państwa walczące o Inflanty i wskazuje sporne terytorium na mapie wyjaśnia skutki rywalizacji Polski, Szwecji, Moskwy i Danii o Inflanty 	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie posługuje się terminem: <i>hołd lenny</i> przedstawia postanowienia hołdu pruskiego (1525 r.) i jego skutki 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje korzyści i zagrożenia wynikające z postanowień hołdu pruskiego charakteryzuje politykę wschodnią ostatnich Jagiellonów i jej następstwa
<ul style="list-style-type: none"> wymienia Mikołaja Kopernika jako twórcę teorii heliocentrycznej wskazuje Wawel jako przykład budowli renesansowej w Polsce poprawnie posługuje się terminem: <i>włoszczyzna</i> i wskazuje jego pochodzenie 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia Mikołaja Reja i Jana Kochanowskiego jako twórców literatury renesansowej w Polsce wyjaśnia przyczyny twórczości literackiej w języku polskim charakteryzuje odkrycie Mikołaja Kopernika i pokazuje różnice między teorią polskiego astronoma a dotychczas obowiązującą koncepcją budowy wszechświata 	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie posługuje się terminami: <i>arras, krużganki, mecenat</i> charakteryzuje krótko twórczość Mikołaja Reja i Jana Kochanowskiego opisuje Wawel jako przykład architektury renesansu w Polsce uzasadnia tezę, że Mikołaj Kopernik był człowiekiem renesansu przywołuje Galileusza jako zwolennika teorii Kopernika 	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie posługuje się terminami: <i>teoria geocentryczna, teoria heliocentryczna</i> wyjaśnia przyczyny rozwoju kultury renesansowej w Polsce przedstawia zasługi ostatnich Jagiellonów dla rozwoju renesansu przedstawia poglądy Andrzeja Frycza Modrzewskiego jako pisarza politycznego doby renesansu 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, dlaczego XVI stulecie nazwano złotym wiekiem w historii Polski opisuje wybraną budowlę renesansową w swoim regionie
<ul style="list-style-type: none"> wskazuje na mapie Lublin i Rzeczpospolitą Obojga Narodów wskazuje na obrazie Jana Matejki <i>Unia lubelska</i> postać Zygmunta II Augusta jako autora i pomysłodawcę unii podaje i zaznacza na osi czasu datę podpisania unii lubelskiej (1569 r.), określa wiek, 	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie posługuje się terminami: <i>unia personalna, unia realna</i> wyjaśnia nazwę Rzeczpospolita Obojga Narodów wskazuje na mapie Królestwo Polskie i Wielkie Księstwo Litewskie 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia postanowienia unii lubelskiej charakteryzuje strukturę narodową i wyznaniową I Rzeczypospolitej analizuje wygląd herbu I Rzeczypospolitej i porównuje go z herbem Królestwa Polskiego 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje skutki utworzenia Rzeczypospolitej Obojga Narodów wyjaśnia korzyści płynące z wielokulturowości wskazuje na mapie Wołyń, Podole i Ukrainę 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia korzyści i zagrożenia wynikające z utworzenia Rzeczypospolitej Obojga Narodów

WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY - KLASA VI

w którym doszło do tego wydarzenia				
<ul style="list-style-type: none"> wskazuje wielowyznaniowość I Rzeczypospolitej poprawnie posługuje się terminem: <i>tolerancja</i> zauważa potrzebę poszanowania odmienności religijnej i kulturowej 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia wyznania zamieszkujące Rzeczypospolitą Obojga Narodów wskazuje cel podpisania konfederacji warszawskiej podaje i zaznacza na osi czasu datę podpisania konfederacji warszawskiej (1573 r.), określa wiek, w którym doszło do tego wydarzenia wyjaśnia, co oznacza, że Polska była nazywana „państwem bez stosów” 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia postanowienia konfederacji warszawskiej poprawnie posługuje się terminem: <i>innowierca</i> nazywa świątynie różnych wyznań wskazuje na mapie Raków i Pińczów jako ważne ośrodki reformacji w Polsce omawia wkład innych wyznań w rozwój szkolnictwa I Rzeczypospolitej 	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie posługuje się terminami: <i>katolicyzm, judaizm, luteranizm, prawosławie</i> charakteryzuje strukturę wyznaniową I Rzeczypospolitej wyjaśnia, kim byli arianie i przedstawia zasady ich religii tłumaczy przyczyny niechęci szlachty polskiej wobec arian 	<ul style="list-style-type: none"> nazywa i wskazuje na mapie ziemie zamieszkałe przez przedstawicieli poszczególnych wyznań wyjaśnia związek między narodowością a wyznawaną religią wśród mieszkańców I Rzeczypospolitej
<ul style="list-style-type: none"> poprawnie posługuje się terminem: <i>elekcja</i> krótko opisuje, dlaczego polskich władców zaczęto wybierać drogą wolnej elekcji wskazuje Henryka Walezego jako pierwszego króla elekcyjnego 	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie posługuje się terminami: <i>wolna elekcja, bezkrólewie</i> podaje i zaznacza na osi czasu datę pierwszej wolnej elekcji opisuje przebieg pierwszego bezkrólewia i wyjaśnia, kim był interrex 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia zasady wyboru monarchy na podstawie obrazu Canaletta opisuje miejsce i przebieg wolnej elekcji wyjaśnia skutki wolnych elekcji 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia warunki, które musieli spełnić królowie elekcyjni poprawnie posługuje się terminami: <i>Artykuły henrykowskie, pacta conventa</i> 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia wpływ <i>Artykułów henrykowskich</i> i <i>pacta conventa</i> na pozycję monarchy w Rzeczypospolitej
ROZDZIAŁ III. W OBRONIE GRANIC RZECZYPOSPOLITEJ				
<ul style="list-style-type: none"> wskazuje na mapie Inflanty i Carstwo Rosyjskie wymienia Stefana Batorego jako kolejnego po Henryku Walezym władcę Polski poprawnie posługuje się terminem: <i>hetman</i> 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje, w jakim celu została utworzona piechota wybraniecka przedstawia, jak zakończyły się wojny o Inflanty prowadzone przez Stefana Batorego podaje i zaznacza na osi czasu datę bitwy pod Kłuszynem (1610 r.), określa wiek, 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia przyczyny najazdu Iwana Groźnego na Inflanty poprawnie posługuje się terminami: <i>piechota wybraniecka, dymitriada, Kreml, bojar</i> opisuje następstwa dymitriady wskazuje na mapie tereny przyłączone przez Polskę 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje przyczyny poparcia Dymitra Samozwańca przez magnatów i duchowieństwo wskazuje przyczyny obalenia Dymitra Samozwańca wyjaśnia cel polskiej interwencji w Rosji podaje datę podpisania pokoju w Polanowie (1634 r.) 	<ul style="list-style-type: none"> ocenia politykę Zygmunta III wobec Rosji przedstawia postanowienia pokoju w Polanowie

WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY - KLASA VI

	<p>w którym doszło do tego wydarzenia</p> <ul style="list-style-type: none"> • opowiada o znaczeniu bitwy pod Kłuszynem • przywołuje Stanisława Żółkiewskiego jako dowódcę bitwy pod Kłuszynem • wskazuje na mapie Moskwę i Kłuszyn 	<p>w wyniku interwencji w Rosji (po pokoju w Polanowie i Jamie Zapolskim)</p>		
<ul style="list-style-type: none"> • wymienia elementy uzbrojenia husarza i pokazuje je na ilustracji • wskazuje na mapie Szwecję, Inflanty i Wisłę • wymienia stolice Polski (Gniezno, Kraków, Warszawa) 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na mapie Kircholm i Pomorze Gdańskie • podaje datę bitwy pod Kircholmem (1605 r.) i nazwisko dowódcy polskich wojsk (Jan Karol Chodkiewicz) • wyjaśnia, dlaczego przeniesiono stolicę z Krakowa do Warszawy 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje przyczyny wojen polsko-szwedzkich w XVII w. • poprawnie posługuje się terminem: <i>clo</i> • opowiada przebieg wojny o Inflanty • wskazuje na mapie Oliwę • podaje datę bitwy pod Oliwą (1627 r.) i wyjaśnia znaczenie tego starcia 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, dlaczego Zygmunt III Waza utracił tron Szwecji • przedstawia przyczyny zablokowania ujścia Wisły przez Szwedów • tłumaczy, dlaczego Polska często nie wykorzystywała swoich sukcesów militarnych 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia postanowienia i podaje daty podpisania rozejmu w Starym Targu (1629 r.) i Sztumskiej Wsi (1635 r.)
<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje Bohdana Chmielnickiego jako przywódcę powstania Kozaków na Ukrainie • wymienia elementy uzbrojenia Kozaków i pokazuje je na ilustracji • rozpoznaje na ilustracji Kozaka wśród przedstawicieli innych grup społecznych 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, kim byli Kozacy • poprawnie posługuje się terminem: <i>Zaporoże</i> • wskazuje na mapie Ukrainę, Zaporoże i Dzikie Pola • podaje i zaznacza na osi czasu datę wybuchu powstania kozackiego (1648 r.) 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, kim byli Kozacy rejestrowi • przedstawia zajęcia i sytuację Kozaków • wskazuje na mapie najważniejsze bitwy powstania (Żółte Wody, Korsuń, Beresteczko) • uzasadnia tezę, że powstanie Chmielnickiego było wojną domową 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia przyczyny wybuchu powstania na Ukrainie • omawia główne etapy powstania • wyjaśnia, dlaczego powstanie Chmielnickiego przerodziło się w wojnę polsko-rosyjską • wskazuje na mapie Perejasław • podaje i zaznacza na osi czasu datę ugody w Perejasławiu (1654 r.) 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia skutki powstania Chmielnickiego • wskazuje rozejm w Andruszowie jako moment zakończenia powstania i wojny polsko-rosyjskiej (1667 r.) • ocenia politykę szlachty wobec Kozaków

WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY - KLASA VI

<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie posługuje się terminem: <i>potop szwedzki</i> • wskazuje na mapie Częstochowę i Inflanty • wyjaśnia, dlaczego najazd Szwedów nazwano potopem • przedstawia na ilustracji uzbrojenie piechoty szwedzkiej 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje i zaznacza na osi czasu daty potopu szwedzkiego (1655–1660 r.) oraz pokoju w Oliwie (1660 r.) • charakteryzuje postępowanie Szwedów wobec ludności polskiej 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na mapie Lwów i Prusy Książęce 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia przyczyny wojen polsko-szwedzkich • wyjaśnia przyczyny początkowych niepowodzeń Rzeczypospolitej w czasie potopu szwedzkiego • wymienia postanowienia pokoju w Oliwie 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia skutki potopu szwedzkiego • wskazuje zagrożenie płynące dla Rzeczypospolitej z powodu utraty lenna pruskiego
<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie posługuje się terminami: <i>sultan, husarz, janczar</i> • podaje przyczyny wyprawy Jana III Sobieskiego pod Wiedeń • wskazuje na mapie Wiedeń 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie posługuje się terminami: <i>islam, wezyr</i> • charakteryzuje postaci Jana III Sobieskiego i Kara Mustafy • podaje i zaznacza na osi czasu daty bitwy pod Chocimiem (1673 r.) oraz odsieczy wiedeńskiej (1683 r.) • wymienia skutki wojen z Turcją • wskazuje na mapie Podole, Chocim i Kamieniec Podolski 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie posługuje się terminami: <i>haracz, ekspansja</i> • podaje i zaznacza na osi czasu daty najazdu tureckiego i oblężenia Kamieńca Podolskiego (1672 r.) • wskazuje na mapie tereny, na których toczyła się wojna (Podole) oraz miejsca najważniejszych wydarzeń (Cecora Kamieniec Podolski, Chocim) • wymienia przyczyny początkowych niepowodzeń wojsk polskich w walce z Turkami w II poł. XVII w. 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia przyczyny wojen polsko-tureckich w XVII w. • przedstawia walkę Rzeczypospolitej o Mołdawię • wymienia hetmanów Stanisława Żółkiewskiego i Jana Karola Chodkiewicza oraz bitwy z Turcją, w których dowodzili (Cecora 1620 r., obrona Chocimia 1621 r.) 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje postanowienia traktatu w Buczaczu • przedstawia następstwa wojen polsko-tureckich w XVII w.
<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje XVII stulecie jako czas wielu konfliktów wojennych prowadzonych przez Rzeczpospolitą • wskazuje na mapie państwa, z którymi Rzeczpospolita prowadziła wojny w XVII w. 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia skutki wojen toczonych przez Rzeczpospolitą w XVII w., w tym m.in. wyniszczenie kraju i straty terytorialne 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie posługuje się terminem: <i>liberum veto</i> • wskazuje na mapie tereny utracone przez Rzeczpospolitą (Inflanty, Podole, Prusy Książęce, część Ukrainy) • wymienia przyczyny uzależnienia Polski od obcych państw 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje funkcjonowanie aparatu władzy na przełomie XVII i XVIII w., zwracając uwagę na słabość władzy królewskiej, zrywanie sejmów i wzrost znaczenia magnaterii • wskazuje objawy kryzysu państwa • podaje przyczyny i objawy kryzysu gospodarczego 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia przyczyny rokoszu Lubomirskiego • wyjaśnia, dlaczego w Rzeczypospolitej coraz większą rolę zaczęli odgrywać magnaci • wskazuje postać Władysława Sicińskiego, który w 1652 r. doprowadził do pierwszego w historii zerwania sejmu

WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY - KLASA VI

<ul style="list-style-type: none"> • opowiada o sposobach spędzania czasu wolnego przez szlachtę na przełomie XVII i XVIII w. • wskazuje pozytywne i negatywne cechy szlachty polskiej tego okresu • wymienia najwybitniejsze dzieła sztuki barokowej w Polsce i Europie (np. Wersal, pałac w Wilanowie) 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie posługuje się terminem: <i>barok</i> • zaznacza na osi czasu epokę baroku • wymienia dwie–trzy cechy charakterystyczne architektury barokowej • z ilustracji przedstawiających zabytki wybiera te, które zostały zbudowane w stylu barokowym • wyjaśnia, czym były kalwarie 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje malarstwo i rzeźbę epoki baroku • charakteryzuje ideologię sarmatyzmu • wyjaśnia pochodzenie terminu <i>sarmatyzm</i> • wyjaśnia znaczenie określenia „złota wolność szlachecka” • opisuje strój sarmacki na podstawie ilustracji 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie posługuje się terminami: <i>putto, ornament</i> • wyjaśnia genezę epoki baroku • wskazuje wpływ rosnącej pobożności na architekturę i sztukę epoki • wskazuje następstwa bezkrytycznego stosunku szlachty do ustroju państwa 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, na czym polega związek kultury barokowej z ruchem kontrreformacyjnym • charakteryzuje barok jako epokę kontrastów
ROZDZIAŁ IV. OD ABSOLUTYZMU DO REPUBLIKI				
<ul style="list-style-type: none"> • krótko opisuje zakres władzy króla w monarchii absolutnej • przywołuje postać Ludwika XIV jako władcy absolutnego • wskazuje na mapie Francję 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie posługuje się terminem: <i>monarchia absolutna</i> • wymienia uprawnienia monarchy absolutnego • wyjaśnia, dlaczego Ludwika XIV określano mianem Króla Słońce • wskazuje czas panowania Ludwika XIV (XVII w.) • opisuje życie w Wersalu w czasach Ludwika XIV 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie posługuje się terminami: <i>manufaktura, cło, import, eksport</i> • wyjaśnia, dlaczego Francja była europejską potęgą • przedstawia, w jaki sposób doszło do wzmocnienia władzy królewskiej we Francji 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie posługuje się terminem: <i>hugenoci</i> • opisuje, jak zakończyły się wojny religijne we Francji (przywołuje Edykt nantejski) • omawia politykę gospodarczą ministra Colberta • powiada o twórczości Moliera 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia działania kardynała Richelieu zmierzające do wzmocnienia pozycji monarchy • wskazuje pozytywne i negatywne strony panowania Ludwika XIV
<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na mapie Anglię i Londyn • przy pomocy nauczyciela posługuje się terminem: <i>parlament</i> • wskazuje organy władzy w monarchii parlamentarnej 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie posługuje się terminem: <i>monarchia parlamentarna</i> • wskazuje Anglię jako kraj o ustroju monarchii parlamentarnej • wymienia i krótko charakteryzuje postaci Karola I Stuarta, Olivera Cromwella i Wilhelma Orańskiego • przedstawia zakres władzy dyktatora 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia przyczyny konfliktu Karola I z parlamentem • przedstawia Deklarację praw narodu angielskiego • charakteryzuje ustrój monarchii parlamentarnej 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie posługuje się terminami: <i>purytanie, nowa szlachta, rojaliści</i> • przedstawia postać Olivera Cromwella i jego dokonania • wskazuje 1689 r. jako czas ukształtowania się monarchii parlamentarnej w Anglii 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia główne etapy kształtowania się monarchii parlamentarnej w Anglii • porównuje ustrój monarchii parlamentarnej i monarchii absolutnej

WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY - KLASA VI

<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie posługuje się terminem: <i>oświecenie</i> • zaznacza na osi czasu epokę oświecenia • podaje przykład dokonania naukowego lub technicznego epoki oświecenia (np. termometr lekarski, maszyna parowa) 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie posługuje się terminem: <i>klasycyzm</i> • wymienia przykłady budowli klasycystycznych w Polsce i Europie • charakteryzuje styl klasycystyczny • z ilustracji przedstawiających zabytki wybiera te, które zostały zbudowane w stylu klasycystycznym • wymienia najważniejsze dokonania naukowe i techniczne epoki oświecenia • tłumaczy, dlaczego nowa epoka w kulturze europejskiej została nazwana oświeceniem 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje ideologię oświecenia • przedstawia postać Monteskiusza i wyjaśnia, na czym polegała opracowana przez niego koncepcja trójpodziału władzy 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia postaci Woltera i Jana Jakuba Rousseau • poprawnie posługuje się terminem: <i>ateizm</i> • omawia koncepcję umowy społecznej zaproponowaną przez Jana Jakuba Rousseau • wyjaśnia przyczyny krytyki absolutyzmu i Kościoła przez filozofów doby oświecenia 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje wpływ dokonań naukowych i technicznych na zmiany w życiu ludzi • przedstawia zasługi Denisa Diderota dla powstania <i>Wielkiej encyklopedii francuskiej</i>
<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na mapie Rosję, Austrię i Prusy w XVIII w. • wymienia Marię Teresę, Józefa II, Piotra I i Fryderyka Wielkiego jako władców Austrii, Rosji i Prus • wskazuje Rosję, Austrię i Prusy jako potęgi europejskie XVIII stulecia 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie posługuje się terminami: <i>absolutyzm</i>, <i>absolutyzm oświecony</i> • podaje przykłady reform w monarchiach absolutyzmu oświeconego • wskazuje wpływ ideologii oświecenia na reformy w krajach absolutyzmu oświeconego • wskazuje na mapie Petersburg jako nową stolicę Rosji 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia reformy przeprowadzone w Rosji, Austrii i Prusach • wyjaśnia, dlaczego monarchowie absolutyzmu oświeconego nazywali siebie „sługami ludu” • wyjaśnia związki między pojawieniem się nowych potęg w Europie Środkowej a sytuacją w Rzeczypospolitej 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje reformy przeprowadzone w Rosji, Austrii i Prusach • wyjaśnia wpływ reform na wzrost znaczenia tych państw • opisuje skutki uzyskania przez Rosję dostępu do Bałtyku 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje monarchię absolutną z monarchią absolutyzmu oświeconego • podaje daty powstania Królestwa Pruskiego (1701 r.) i Cesarstwa Rosyjskiego (1721r.)
<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na mapie Stany Zjednoczone • określa czas powstania Stanów Zjednoczonych • wymienia Tadeusza Kościuszkę i Kazimierza Pułaskiego jako 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie posługuje się terminami: <i>kolonia</i>, <i>konstytucja</i> • wskazuje na mapie kolonie brytyjskie w Ameryce Północnej • wymienia strony konfliktu w wojnie o niepodległość Stanów 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia przyczyny wybuchu wojny między kolonistami a rządem brytyjskim • opisuje wydarzenie zwane bostońskim picciem herbaty • poprawnie posługuje się 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia najważniejsze etapy walki o niepodległość USA • wskazuje na mapie Boston, Filadelfię i Yorktown • omawia zasługi Jerzego Waszyngtona dla powstania 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie posługuje się terminami: <i>Kongres</i>, <i>Izba Reprezentantów</i> – charakteryzuje ustrój polityczny USA

WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY - KLASA VI

<p>polskich bohaterów walki o niepodległość USA</p> <ul style="list-style-type: none"> • przywołuje postać Jerzego Waszyngtona jako pierwszego prezydenta USA 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje i zaznacza na osi czasu datę uchwalenia konstytucji USA – pierwszej takiej ustawy na świecie (1787 r.) • wyjaśnia, dlaczego Amerykanie mówią w języku angielskim • porównuje pierwszą flagę USA z flagą współczesną, wskazując zauważone podobieństwa i różnice 	<p>terminem: <i>bojkot</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • podaje i zaznacza na osi czasu datę powstania Stanów Zjednoczonych (4 lipca 1776 r.) • charakteryzuje znaczenie Deklaracji niepodległości • przedstawia udział Polaków w walce o niepodległość USA 	<p>USA</p> <ul style="list-style-type: none"> • opisuje idee oświeceniowe zapisane w konstytucji USA • wymienia miejsca związane z udziałem Polaków w wojnie o niepodległość USA 	
ROZDZIAŁ V. UPADEK RZECZYPOSPOLITEJ				
<ul style="list-style-type: none"> • wymienia Augusta II Mocnego i Augusta III Sasa jako monarchów sprawujących władzę w Polsce na początku XVIII w. • opisuje konsekwencje wyboru dwóch władców jednocześnie 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie posługuje się terminami: <i>unia personalna, anarchia</i> • wskazuje na mapie Saksonię • wymienia przyczyny anarchii w Polsce • przedstawia Stanisława Konarskiego jako reformatora Rzeczypospolitej i krótko opisuje propozycje jego reform 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie posługuje się terminami: <i>konfederacja, liberum veto, wolna elekcja, przywileje, złota wolność szlachecka</i> • wyjaśnia sens powiedzeń: <i>Od Sasa do Lasa i Za króla Sasa jedź, pij i popuszczaj pasa</i> • przedstawia postać Stanisława Leszczyńskiego • charakteryzuje projekty reform w I poł. XVIII w. 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia genezę i postanowienia sejmu niemego • podaje i zaznacza na osi czasu datę obrad sejmu niemego (1717r.) • wyjaśnia przyczynę ingerencji Rosji w sprawy Polski • opisuje pozytywne i negatywne skutki rządów Augusta III 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje okres rządów Augusta II Mocnego • wskazuje reformy niezbędne dla wzmocnienia Rzeczypospolitej
<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie posługuje się terminem: <i>rozbiory Polski</i> • podaje i zaznacza na osi czasu datę pierwszego rozbioru Polski (1772 r.) • wymienia państwa, które dokonały pierwszego rozbioru Polski i wskazuje je na mapie • przywołuje postać Stanisława Augusta Poniatowskiego jako ostatniego króla Polski 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje postać Stanisława Augusta Poniatowskiego • wskazuje na mapie ziemie utracone przez Polskę podczas pierwszego rozbioru • przedstawia przyczyny pierwszego rozbioru Polski • ocenia postawę Tadeusza Rejtana • poprawnie posługuje się 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje okoliczności wyboru Stanisława Augusta na króla Polski • wymienia reformy Stanisława Augusta w celu naprawy oświaty i gospodarki w II poł. XVIII w. • wskazuje następstwa konfederacji barskiej • porównuje postawy rodaków wobec rozbioru państwa na 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie posługuje się terminem: <i>prawa kardynalne</i> • podaje datę zawiązania konfederacji barskiej (1768 r.) • przedstawia cel walki konfederatów barskich • opowiada o przebiegu i decyzjach sejmu rozbiorowego 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia przyczyny zawiązania konfederacji barskiej

WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY - KLASA VI

	terminami: <i>ambasador</i> , <i>emigracja</i>	podstawie analizy obrazu Jana Matejki <i>Rejtan – Upadek Polski</i>		
<ul style="list-style-type: none"> wskazuje Stanisława Augusta jako oświeceniowego mecenas sztuki podaje przykład zasług ostatniego króla dla rozwoju kultury polskiej poprawnie posługuje się terminem: <i>szkoła parafialna</i> podaje przykłady przedmiotów nauczanych w szkołach parafialnych 	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie posługuje się terminem: <i>obiady czwartkowe</i> przedstawia przyczyny powołania Komisji Edukacji Narodowej wskazuje cel wychowania i edukacji młodzieży w XVIII w. 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje architekturę i sztukę klasycystyczną podaje przykłady budowli klasycystycznych charakteryzuje twórczość Ignacego Krasickiego przedstawia zadania Teatru Narodowego i czasopisma „Monitor” omawia zmiany wprowadzone w polskim szkolnictwie przez KEN 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia pisarzy politycznych II poł. XVIII w. (Hugo Kołłątaj, Stanisław Staszic) oraz ich propozycje reform przedstawia zasługi Stanisława Augusta dla rozwoju kultury i sztuki oświecenia wymienia malarzy tworzących w Polsce (Canaletto, Marcello Bacciarelli) wyjaśnia, dlaczego obrazy Canaletta są ważnym źródłem wiedzy historycznej 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje twórczość Juliana Ursyna Niemcewicza i Wojciecha Bogusławskiego podaje przykłady budowli klasycystycznych w swoim regionie
<ul style="list-style-type: none"> poprawnie posługuje się terminem: <i>konstytucja</i> podaje i zaznacza na osi czasu datę uchwalenia Konstytucji 3 maja (1791 r.) wymienia państwa, które dokonały drugiego rozbioru Polski na obrazie Jana Matejki <i>Konstytucja 3 maja 1791 roku</i> wskazuje współtwórców konstytucji: Stanisława Augusta Poniatowskiego i Stanisława Małachowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> podaje i zaznacza na osi czasu daty obrad Sejmu Wielkiego (1788–1792 r.) i drugiego rozbioru (1793 r.) wymienia najważniejsze reformy Sejmu Czteroletniego wymienia najważniejsze postanowienia Konstytucji 3 maja (zniesienie <i>liberum veto</i> i wolnej elekcji) wskazuje na mapie ziemie utracone przez Polskę podczas drugiego rozbioru 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje postać Stanisława Małachowskiego opisuje sytuację w Polsce po pierwszym rozbiorze podaje cel obrad Sejmu Wielkiego przedstawia okoliczności zawiązania konfederacji targowickiej i podaje jej datę (1792 r.) wskazuje na mapie Targowicę, Dubienkę i Zieleńce 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje najważniejsze reformy Sejmu Czteroletniego charakteryzuje ustrój polityczny wprowadzony przez Konstytucję 3 maja przedstawia genezę ustanowienia Orderu Virtuti Militari opisuje przebieg wojny polsko-rosyjskiej (1792 r.), przedstawia postanowienia sejmu w Grodnie 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje zmiany wprowadzone przez Konstytucję 3 maja i wskazuje ich skutki
<ul style="list-style-type: none"> poprawnie posługuje się terminami: <i>naczelnik</i>, <i>kosynierzy</i>, <i>zaborcy</i> wskazuje Tadeusza Kościuszkę jako naczelnika powstania 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje postać Tadeusza Kościuszki poprawnie posługuje się terminem: <i>insurekcja</i> podaje i zaznacza na osi czasu 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje postać Wojciecha Bartosa opowiada o bitwie pod Racławicami i przedstawia jej znaczenie 	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie posługuje się terminem: <i>uniwersał</i> przedstawia zapisy Uniwersału połanieckiego opisuje przebieg powstania 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia najważniejsze przyczyny upadku Rzeczypospolitej w XVIII w.

WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY - KLASA VI

<ul style="list-style-type: none"> wymienia państwa, które dokonały trzeciego rozbioru Polski 	<ul style="list-style-type: none"> daty insurekcji kościuszkowskiej (1794 r.) oraz trzeciego rozbioru Polski (1795 r.) wymienia przyczyny wybuchu i upadku powstania kościuszkowskiego wskazuje na mapie Kraków i tereny utracone przez Polskę podczas trzeciego rozbioru 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje na mapie Raławice i Połaniec wyjaśnia, dlaczego Kościuszko zdecydował się wydać Uniwersał połaniecki wskazuje następstwa upadku powstania kościuszkowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> kościuszkowskiego i podaje jego najważniejsze wydarzenia w kolejności chronologicznej wskazuje na mapie Maciejowice i przedstawia znaczenie tej bitwy dla losów powstania 	
ROZDZIAŁ VI. REWOLUCJA FRANCUSKA I OKRES NAPOLEOŃSKI				
<ul style="list-style-type: none"> wskazuje na mapie Francję i Paryż poprawnie posługuje się terminami: <i>konstytucja</i>, <i>rewolucja</i>, <i>Bastylia</i> podaje wydarzenie, które rozpoczęło rewolucję francuską wyjaśnia, dlaczego Francuzi obchodzą swoje święto narodowe 14 lipca 	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie posługuje się terminami: <i>burżuazja</i>, <i>Stany Generalne</i> wymienia i charakteryzuje stany społeczne we Francji podaje i zaznacza na osi czasu datę wybuchu rewolucji burżuazyjnej we Francji (14 lipca 1789 r.) charakteryzuje postać Ludwika XVI 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia przyczyny wybuchu rewolucji burżuazyjnej opisuje położenie stanów społecznych we Francji wyjaśnia zadania Konstytuanty przedstawia najważniejsze zapisy Deklaracji praw człowieka i obywatela poprawnie posługuje się terminem: <i>monarchia konstytucyjna</i> 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia sytuację we Francji przez wybuchem rewolucji opisuje decyzje Konstytuanty podjęte po wybuchu rewolucji i wskazuje ich przyczyny podaje datę uchwalenia konstytucji francuskiej (1791 r.) charakteryzuje ustrój Francji po wprowadzeniu konstytucji 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia okoliczności i cel powstania Zgromadzenia Narodowego wyjaśnia ponadczasowe znaczenie Deklaracji praw człowieka i obywatela
<ul style="list-style-type: none"> poprawnie posługuje się terminami: <i>gilotyna</i>, <i>terror</i> przedstawia okoliczności stracenia Ludwika XVI 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia przyczyny obalenia władzy Ludwika XVI poprawnie posługuje się terminem: <i>republika</i> charakteryzuje postać Maksymiliana Robespierre’a wskazuje na mapie państwa, z którymi walczyła rewolucyjna Francja 	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie posługuje się terminami: <i>jakobini</i>, <i>dyktatoriat</i> opisuje rządy jakobinów wyjaśnia, dlaczego rządy jakobinów nazwano Wielkim Terrorem przedstawia, w jaki sposób jakobinów odsunięto od władzy charakteryzuje rządy dyktatoriatu 	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie posługuje się terminem: <i>radikalizm</i> wyjaśnia na przykładzie postaci Maksymiliana Robespierre’a sens powiedzenia: <i>Rewolucja pożera własne dzieci</i> przedstawia skutki rządów jakobinów wyjaśnia przyczyny upadku rządów jakobinów 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, dlaczego jakobini przejęli rządy we Francji ocenia terror jako narzędzie walki politycznej

WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY - KLASA VI

<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje krótko postać Napoleona Bonapartego jako cesarza Francuzów i wybitnego dowódcę • określa I poł. XIX w. jako epokę napoleońską • przedstawia na infografice uzbrojenie żołnierzy epoki napoleońskiej 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na mapie państwa, z którymi toczyła wojny napoleońska Francja • podaje datę decydującej bitwy pod Austerlitz i wskazuje tę miejscowość na mapie • poprawnie posługuje się terminem: <i>zamach stanu</i> • przedstawia okoliczności przejścia władzy przez Napoleona • wskazuje na mapie tereny zależne od Francji 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia położenie Francji w Europie podczas rządów dyktatoratu • poprawnie posługuje się terminem: <i>blokada kontynentalna</i> • wyjaśnia przyczyny wprowadzenia blokady kontynentalnej przeciw Anglii • charakteryzuje Kodeks Napoleona i podaje datę jego uchwalenia (1804 r.) • wymienia reformy wprowadzone przez Napoleona 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia przyczyny niezadowolenia społecznego podczas rządów dyktatoratu • przedstawia etapy kariery Napoleona • podaje datę koronacji cesarskiej Napoleona (1804 r.) • wyjaśnia, dlaczego Napoleon koronował się na cesarza Francuzów • podaje datę pokoju w Tylży (1807 r.) i przedstawia jego postanowienia 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje okoliczności powstania i charakter Związku Reńskiego
<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie posługuje się terminem: <i>Wielka Armia</i> • wskazuje na mapie Rosję i Moskwę • opisuje, jak zakończyła się wyprawa Napoleona na Rosję 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia przyczyny wyprawy Napoleona na Rosję • opisuje, w jakich warunkach atmosferycznych wycofywała się Wielka Armia • wyjaśnia, dlaczego bitwa pod Lipskiem została nazwana „bitwą narodów” • wskazuje na mapie państwa koalicji antyfrancuskiej, Elbę i Lipsk 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie posługuje się terminami: <i>taktyka spalanej ziemi, wojna podjazdowa, abdykacja</i> • przedstawia strategię obronną Rosji • opisuje skutki wyprawy Napoleona na Rosję • podaje datę bitwy pod Lipskiem (1813 r.) • przedstawia skutki klęski Napoleona pod Lipskiem 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia przebieg kampanii rosyjskiej Napoleona • podaje datę bitwy pod Borodino (1812 r.) • wskazuje na mapie Borodino • omawia, jak przebiegał odwrót Wielkiej Armii 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia przyczyny klęski Napoleona
<ul style="list-style-type: none"> • wymienia państwa zaborcze • wyjaśnia, kim byli Jan Henryk Dąbrowski i Józef Wybicki • podaje nazwę hymnu Polski i wskazuje jego związek z Legionami Polskimi we Włoszech 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie posługuje się terminami: <i>legiony, emigracja</i> • podaje i zaznacza na osi czasu datę utworzenia Legionów Polskich we Włoszech (1797 r.) • wskazuje na mapie Włochy, Francję i San Domingo • przedstawia cel utworzenia Legionów Polskich i opisuje walki z ich udziałem 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, dlaczego Polacy wiązali nadzieję na niepodległość z Napoleonem • opisuje udział legionistów w wojnach napoleońskich • przedstawia powody wysłania legionistów na San Domingo 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje położenie ludności polskiej po utracie niepodległości • charakteryzuje zasady obowiązujące w Legionach Polskich • wyjaśnia, dlaczego Legiony były szkołą patriotyzmu i demokracji 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje, w jaki sposób i skąd rekrutowano żołnierzy do polskich oddziałów wojskowych

WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY - KLASA VI

<ul style="list-style-type: none"> wskazuje na mapie Księstwo Warszawskie podaje przyczyny likwidacji Księstwa Warszawskiego 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia okoliczności utworzenia Księstwa Warszawskiego, wskazuje na mapie Tylżę podaje i zaznacza na osi czasu daty utworzenia i likwidacji Księstwa Warszawskiego (1807 r., 1815 r.) 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje postać księcia Józefa Poniatowskiego przedstawia okoliczności powiększenia terytorium Księstwa Warszawskiego wskazuje na mapie Raszyn wyjaśnia znaczenie mitu napoleońskiego dla podtrzymania pamięci o Legionach 	<ul style="list-style-type: none"> omawia zapisy konstytucji Księstwa Warszawskiego wskazuje związek między zapisami konstytucji Księstwa Warszawskiego a ideami rewolucji francuskiej wskazuje na mapie Somosierrę opowiada o szarży polskich szwoleżerów pod Somosierrą i wskazuje jej znaczenie dla toczonych walk 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia bitwy stoczone przez napoleońską Francję z udziałem Polaków podaje datę bitwy pod Raszynem (1809 r.)
--	---	---	---	--

GEOGRAFIA

Wymagania na poszczególne oceny				
konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzające (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)	wykraczające (ocena celująca)
1. Współrzędne geograficzne				
Ocena niedostateczna - Uczeń nie wykazał się wiadomościami i umiejętnościami przewidzianymi na ocenę dopuszczającą.				
Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> wskazuje na mapie lub na globusie równik, południki 0° i 180° oraz półkule: południową, północną, wschodnią i zachodnią podaje symbole oznaczające kierunki geograficzne wyjaśnia, do czego służą współrzędne geograficzne 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> wymienia cechy południków i równoleżników podaje wartości południków i równoleżników w miarach kątowych wyjaśnia znaczenie terminów: <i>długość geograficzna</i>, <i>szerokość geograficzna</i> wyjaśnia znaczenie terminów: <i>rozciągłość południkowa</i>, 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> odczytuje szerokość geograficzną i długość geograficzną wybranych punktów na globusie i mapie odszukuje obiekty na mapie na podstawie podanych współrzędnych geograficznych 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> określa położenie matematycznogeograficzne punktów i obszarów na mapie świata i mapie Europy wyznacza współrzędne geograficzne na podstawie mapy drogowej oblicza rozciągłość południkową i rozciągłość równoleżnikową wybranych 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> wyznacza w terenie współrzędne geograficzne dowolnych punktów za pomocą mapy i odbiornika GPS

WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY - KLASA VI

	<i>rozciągłość równoleżnikowa</i>		<p>obszarów na Ziemi</p> <ul style="list-style-type: none"> wyznacza współrzędne geograficzne punktu, w którym się znajduje, za pomocą aplikacji obsługującej mapy w smartfonie lub komputerze 	
2. Ruchy Ziemi Ocena niedostateczna- Uczeń nie wykazał się wiadomościami i umiejętnościami przewidzianymi na ocenę dopuszczającą.				
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia rodzaje ciał niebieskich znajdujących się w Układzie Słonecznym wymienia planety Układu Słonecznego w kolejności od znajdującej się najbliżej Słońca do tej, która jest położona najdalej wyjaśnia, na czym polega ruch obrotowy Ziemi wyjaśnia znaczenie terminu <i>górowanie Słońca</i> określa czas trwania ruchu obrotowego demonstruje ruch obrotowy Ziemi przy użyciu modeli wyjaśnia, na czym polega ruch obiegowy Ziemi demonstruje ruch obiegowy Ziemi przy użyciu modeli wymienia daty rozpoczęcia astronomicznych pór roku wskazuje na globusie i mapie strefy oświetlenia Ziemi 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia znaczenie terminów: <i>gwiazda, planeta, planetoida, meteor, meteoryt, kometa</i> podaje różnicę między gwiazdą a planetą wymienia cechy ruchu obrotowego Ziemi omawia występowanie dnia i nocy jako głównego następstwa ruchu obrotowego podaje cechy ruchu obiegowego Ziemi wymienia strefy oświetlenia Ziemi i wskazuje ich granice na mapie lub globusie 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje rodzaje ciał niebieskich przedstawionych na ilustracji opisuje dzienną wędrówkę Słońca po niebie, posługując się ilustracją lub planszą omawia wędrówkę Słońca po niebie w różnych porach roku na podstawie ilustracji omawia przebieg linii zmiany daty porównuje zmiany w oświetleniu Ziemi w pierwszych dniach astronomicznych pór roku na podstawie ilustracji wymienia następstwa ruchu obiegowego Ziemi wyjaśnia, na jakiej podstawie wyróżnia się strefy oświetlenia Ziemi 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> opisuje budowę Układu Słonecznego wyjaśnia zależność między kątem padania promieni słonecznych a długością cienia gnomonu lub drzewa na podstawie ilustracji określa różnicę między czasem strefowym a czasem słonecznym na kuli ziemskiej wyjaśnia przyczyny występowania dnia polarnego i nocy polarnej charakteryzuje strefy oświetlenia Ziemi z uwzględnieniem kąta padania promieni słonecznych, czasu trwania dnia i nocy oraz występowania pór roku 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia związek między ruchem obrotowym Ziemi a takimi zjawiskami jak pozorna wędrówka Słońca po niebie, górowanie Słońca, występowanie dnia i nocy, dobowy rytm życia człowieka i przyrody, występowanie stref czasowych określa czas strefowy na podstawie mapy stref czasowych porównuje wyniki pomiaru wysokości Słońca w różnych porach dnia i nocy wykazuje związek między ruchem obiegowym Ziemi a strefami jej oświetlenia oraz strefowym zróżnicowaniem klimatów i krajobrazów na Ziemi

WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY - KLASA VI

3. Środowisko przyrodnicze i ludność Europy Ocena niedostateczna- Uczeń nie wykazał się wiadomościami i umiejętnościami przewidzianymi na ocenę dopuszczającą.				
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> określa położenie Europy na mapie świata wymienia nazwy większych mórz, zatok, cieśnin i wysp Europy i wskazuje je na mapie wskazuje przebieg umownej granicy między Europą a Azją wymienia elementy krajobrazu Islandii na podstawie fotografii wymienia strefy klimatyczne w Europie na podstawie mapy klimatycznej wskazuje na mapie obszary w Europie o cechach klimatu morskiego i kontynentalnego podaje liczbę państw Europy wskazuje na mapie politycznej największe i najmniejsze państwa Europy wymienia czynniki wpływające na rozmieszczenie ludności Europy wyjaśnia znaczenie terminu <i>gęstość zaludnienia</i> wskazuje na mapie rozmieszczenia ludności obszary o dużej i małej gęstości zaludnienia wymienia starzejące się kraje Europy wymienia grupy ludów zamieszkujących Europę na podstawie mapy tematycznej wymienia główne języki i 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> omawia przebieg umownej granicy między Europą a Azją wymienia czynniki decydujące o długości linii brzegowej Europy wymienia największe krainy geograficzne Europy i wskazuje je na mapie opisuje położenie geograficzne Islandii na podstawie mapy ogólnogeograficznej wyjaśnia znaczenie terminów: <i>wulkan, magma, erupcja, lawa, bazalt</i> przedstawia kryterium wyróżniania stref klimatycznych omawia cechy wybranych typów i odmian klimatu Europy na podstawie klimatogramów wymienia i wskazuje na mapie politycznej Europy państwa powstałe na przełomie lat 80. i 90. XX w. omawia rozmieszczenie ludności w Europie na podstawie mapy rozmieszczenia ludności przedstawia liczbę ludności Europy na tle liczby ludności pozostałych kontynentów na podstawie wykresów charakteryzuje zróżnicowanie 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> opisuje ukształtowanie powierzchni Europy na podstawie mapy ogólnogeograficznej opisuje położenie Islandii względem płyt litosfery na podstawie mapy geologicznej wymienia przykłady obszarów występowania trzęsień ziemi i wybuchów wulkanów na świecie na podstawie mapy geologicznej i mapy ogólnogeograficznej omawia czynniki wpływające na zróżnicowanie klimatyczne Europy na podstawie map klimatycznych podaje różnice między strefami klimatycznymi, które znajdują się w Europie charakteryzuje zmiany liczby ludności Europy analizuje strukturę wieku i płci ludności na podstawie piramid wieku i płci ludności wybranych krajów Europy przedstawia społeczno-ekonomiczne i kulturowe konsekwencje migracji ludności na obszarze Europy omawia zróżnicowanie kulturowe i religijne w Europie przedstawia zalety i wady życia w wielkim mieście 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> porównuje ukształtowanie powierzchni wschodniej i zachodniej oraz północnej i południowej części Europy wyjaśnia przyczyny występowania gejzerów na Islandii omawia strefy klimatyczne w Europie i charakterystyczną dla nich roślinność na podstawie klimatogramów i fotografii omawia wpływ prądów morskich na temperaturę powietrza w Europie omawia wpływ ukształtowania powierzchni na klimat Europy porównuje piramidy wieku i płci społeczeństw: młodego i starzejącego się przedstawia skutki zróżnicowania kulturowego ludności Europy przedstawia korzyści i zagrożenia związane z migracjami ludności porównuje Paryż i Londyn pod względem ich znaczenia na świecie 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia wpływ działalności lądolodu na ukształtowanie północnej części Europy na podstawie mapy i dodatkowych źródeł informacji wyjaśnia wpływ położenia na granicy płyt litosfery na występowanie wulkanów i trzęsień ziemi na Islandii wyjaśnia, dlaczego w Europie na tej samej szerokości geograficznej występują różne typy i odmiany klimatu podaje zależności między strefami oświetlenia Ziemi a strefami klimatycznymi na podstawie ilustracji oraz map klimatycznych przedstawia rolę Unii Europejskiej w przemianach społecznych i gospodarczych Europy analizuje przyczyny i skutki starzenia się społeczeństw Europy opisuje działania, które można podjąć, aby zmniejszyć tempo starzenia się społeczeństwa Europy omawia przyczyny nielegalnej imigracji do Europy ocenia skutki migracji ludności między państwami Europy

WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY - KLASA VI

<ul style="list-style-type: none"> religie występujące w Europie wskazuje Paryż i Londyn na mapie Europy 	<ul style="list-style-type: none"> językowe ludności Europy na podstawie mapy tematycznej wymienia przyczyny migracji Ludności wymienia kraje imigracyjne i kraje emigracyjne w Europie wymienia cechy krajobrazu wielkomiejskiego wymienia i wskazuje na mapie największe miasta Europy i świata porównuje miasta Europy z miastami świata na podstawie wykresów 	<ul style="list-style-type: none"> omawia położenie i układ przestrzenny Londynu i Paryża na podstawie map 		<ul style="list-style-type: none"> oraz imigracji ludności z innych kontynentów ocenia rolę i funkcje Paryża i Londynu jako wielkich metropolii
4. Gospodarka Europy Ocena niedostateczna- Uczeń nie wykazał się wiadomościami i umiejętnościami przewidzianymi na ocenę dopuszczającą.				
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia zadania i funkcje rolnictwa wyjaśnia znaczenie terminu <i>plony</i> wymienia główne cechy środowiska przyrodniczego Danii i Węgier na podstawie mapy ogólnogeograficznej Europy wymienia rośliny uprawne i zwierzęta hodowlane o największym znaczeniu dla rolnictwa Danii i Węgier wymienia zadania i funkcje przemysłu wymienia znane i cenione na świecie francuskie wyroby przemysłowe podaje przykłady 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia główne cechy środowiska przyrodniczego Danii i Węgier sprzyjające rozwojowi rolnictwa na podstawie map ogólnogeograficznych i tematycznych wymienia czynniki rozwoju przemysłu we Francji podaje przykłady działów nowoczesnego przemysłu we Francji wymienia czynniki wpływające na strukturę produkcji energii w Europie podaje główne zalety i wady różnych typów elektrowni omawia walory kulturowe Europy Południowej na 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> omawia warunki przyrodnicze i pozaprzyrodnicze rozwoju rolnictwa w Europie omawia rozmieszczenie najważniejszych upraw i hodowli w Danii i na Węgrzech na podstawie map rolnictwa tych krajów wyjaśnia, czym się charakteryzuje nowoczesny przemysł we Francji omawia zmiany w wykorzystaniu źródeł energii w Europie w XX i XXI w. na podstawie wykresu omawia znaczenie turystyki w krajach Europy Południowej na podstawie wykresów dotyczących liczby turystów 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia znaczenie nowoczesnych usług we Francji na podstawie diagramów przedstawiających strukturę zatrudnienia według sektorów oraz strukturę wytwarzania PKB we Francji charakteryzuje usługi turystyczne i transportowe we Francji przedstawia zalety i wady elektrowni jądrowych omawia wpływ rozwoju turystyki na infrastrukturę turystyczną oraz strukturę zatrudnienia w krajach Europy Południowej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, dlaczego w Europie występują korzystne warunki przyrodnicze do rozwoju rolnictwa przedstawia pozytywne i negatywne skutki rozwoju nowoczesnego rolnictwa w Europie omawia rolę i znaczenie nowoczesnego przemysłu i usług we Francji analizuje wpływ warunków środowiska przyrodniczego w wybranych krajach Europy na wykorzystanie różnych źródeł energii oraz wyszukuje i prezentuje informacje o skutkach ich wykorzystania dla środowiska geograficznego

WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY - KLASA VI

<p>odnawialnych i nieodnawialnych źródeł energii na podstawie schematu</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje typy elektrowni na podstawie fotografii • wymienia walory przyrodnicze Europy Południowej na podstawie mapy ogólnogeograficznej • wymienia atrakcje turystyczne w wybranych krajach Europy Południowej na podstawie mapy tematycznej i fotografii 	<p>podstawie fotografii</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia elementy infrastruktury turystycznej na podstawie fotografii oraz tekstów źródłowych 	<p>i wpływów z turystyki</p>		
5. Sąsiedzi Polski Ocena niedostateczna- Uczeń nie wykazał się wiadomościami i umiejętnościami przewidzianymi na ocenę dopuszczającą.				
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia główne działy przetwórstwa przemysłowego w Niemczech na podstawie diagramu kołowego • wskazuje na mapie Nadrenię Północną-Westfalię • wymienia walory przyrodnicze i kulturowe Czech i Słowacji • wymienia atrakcje turystyczne w Czechach i na Słowacji • wymienia walory przyrodnicze Litwy i Białorusi • przedstawia główne atrakcje turystyczne Litwy i Białorusi • omawia położenie geograficzne Ukrainy na podstawie mapy ogólnogeograficznej • wymienia surowce mineralne Ukrainy na podstawie mapy 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • omawia znaczenie przemysłu w niemieckiej gospodarce • wymienia znane i cenione na świecie niemieckie wyroby przemysłowe • rozpoznaje obiekty z Listy światowego dziedzictwa UNESCO w Czechach i na Słowacji na ilustracjach • przedstawia atrakcje turystyczne Litwy i Białorusi na podstawie mapy tematycznej i fotografii • wymienia na podstawie mapy cechy środowiska przyrodniczego Ukrainy sprzyjające rozwojowi gospodarki • wskazuje na mapie obszary, nad którymi Ukraina utraciła 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • omawia przyczyny zmian zapoczątkowanych w przemyśle w Niemczech w latach 60. XX w. • analizuje strukturę zatrudnienia w przemyśle w Niemczech na podstawie diagramu kołowego • charakteryzuje środowisko przyrodnicze Czech i Słowacji na podstawie mapy ogólnogeograficznej • omawia znaczenie turystyki aktywnej na Słowacji • omawia środowisko przyrodnicze Litwy i Białorusi na podstawie mapy ogólnogeograficznej • podaje czynniki wpływające na atrakcyjność turystyczną Litwy 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia główne kierunki zmian przemysłu w Nadrenii Północnej-Westfalii na podstawie mapy i fotografii • charakteryzuje nowoczesne przetwórstwo przemysłowe w Nadrenii Północnej-Westfalii na podstawie mapy • porównuje cechy środowiska przyrodniczego Czech i Słowacji • opisuje przykłady atrakcji turystycznych Czech i Słowacji na podstawie fotografii • przedstawia walory środowiska przyrodniczego Litwy i Białorusi na podstawie mapy ogólnogeograficznej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • omawia wpływ sektora kreatywnego na gospodarkę Nadrenii Północnej-Westfalii • udowadnia, że Niemcy są światową potęgą gospodarczą na podstawie danych statystycznych oraz map gospodarczych • udowadnia, że Czechy i Słowacja to kraje atrakcyjne pod względem turystycznym • analizuje konsekwencje gospodarcze konfliktów na Ukrainie • charakteryzuje atrakcje turystyczne Ukrainy na podstawie dodatkowych źródeł oraz fotografii • omawia wpływ konfliktu

WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY - KLASA VI

<p>gospodarczej</p> <ul style="list-style-type: none"> wskazuje na mapie największe krainy geograficzne Rosji wymienia surowce mineralne Rosji na podstawie mapy gospodarczej wymienia i lokalizuje na mapie Rosji główne obszary upraw wskazuje na mapie sąsiadów Polski wymienia przykłady współpracy Polski z sąsiednimi krajami 	<p>kontrolę</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia główne gałęzie przemysłu Rosji na podstawie mapy gospodarczej wymienia najważniejsze rośliny uprawne w Rosji na podstawie mapy gospodarczej podaje nazwy euroregionów na podstawie mapy 	<p>i Białorusi</p> <ul style="list-style-type: none"> podaje przyczyny zmniejszania się liczby ludności Ukrainy na podstawie wykresu i schematu omawia cechy środowiska przyrodniczego Rosji na podstawie mapy ogólnogeograficznej wyjaśnia, jakie czynniki wpływają na stan gospodarki Rosji omawia znaczenie usług w Rosji charakteryzuje relacje Polski z Rosją podstawie dodatkowych źródeł 	<p>i fotografii</p> <ul style="list-style-type: none"> podaje przyczyny konfliktów na Ukrainie omawia czynniki lokalizacji głównych okręgów przemysłowych Rosji opisuje stosunki Polski z sąsiadami na podstawie dodatkowych źródeł 	<p>z Ukrainą na Rosję</p> <ul style="list-style-type: none"> uzasadnia potrzebę utrzymywania dobrych relacji z sąsiadami Polski przygotowuje pracę (np. album, plakat, prezentację multimedialną) na temat inicjatyw zrealizowanych w najbliższym euroregionie na podstawie dodatkowych źródeł informacji
--	--	--	--	---

BIOLOGIA

ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
<p><i>Uczeń:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia wspólne cechy zwierząt wyjaśnia, czym różnią się zwierzęta kręgowce od bezkręgowych 	<p><i>Uczeń:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia poziomy organizacji ciała zwierząt podaje przykłady zwierząt kręgowych i bezkręgowych 	<p><i>Uczeń:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> definiuje pojęcia <i>komórka, tkanka, narząd, układ narządów, organizm</i> na podstawie podręcznika przyporządkowuje podane zwierzę do odpowiedniej grupy systematycznej 	<p><i>Uczeń:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje bezkręgowce i kręgowce charakteryzuje pokrycie ciała bezkręgowców i kręgowców podaje przykłady szkieletów bezkręgowców 	<p><i>Uczeń:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> prezentuje stopniowo komplikującą się budowę ciała zwierząt na podstawie opisu przyporządkowuje zwierzę do odpowiedniej grupy systematycznej
<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, czym jest tkanka wymienia podstawowe 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia najważniejsze funkcje wskazanej tkanki 	<ul style="list-style-type: none"> określa miejsca występowania w organizmie omawianych 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje budowę poszczególnych tkanek 	<ul style="list-style-type: none"> na podstawie ilustracji analizuje budowę tkanek

WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY - KLASA VI

<ul style="list-style-type: none"> rodzaje tkanek zwierzęcych przy pomocy nauczyciela przeprowadza obserwację mikroskopową tkanek zwierzęcych i rysuje obrazy widziane pod mikroskopem 	<ul style="list-style-type: none"> zwierzęcej opisuje budowę wskazanej tkanki przy niewielkiej pomocy nauczyciela przeprowadza obserwację mikroskopową tkanek zwierzęcych i rysuje obrazy widziane pod mikroskopem 	<ul style="list-style-type: none"> tkanek samodzielnie przeprowadza obserwację mikroskopową tkanek zwierzęcych i przy pomocy nauczyciela rysuje obrazy widziane pod mikroskopem 	<ul style="list-style-type: none"> zwierzęcych rozpoznaje na ilustracji rodzaje tkanek zwierzęcych omawia budowę i sposób funkcjonowania tkanki mięśniowej samodzielnie przeprowadza obserwację mikroskopową tkanek zwierzęcych i rysuje obrazy widziane pod mikroskopem 	<ul style="list-style-type: none"> zwierzęcych wykazuje związek istniejący między budową tkanek zwierzęcych a pełnionymi przez nie funkcjami samodzielnie przeprowadza obserwację mikroskopową tkanek zwierzęcych wykonuje z dowolnego materiału model wybranej tkanki zwierzęcej
<ul style="list-style-type: none"> wymienia rodzaje tkanki łącznej wymienia składniki krwi przy pomocy nauczyciela przeprowadza obserwację mikroskopową tkanek zwierzęcych i rozpoznaje elementy tkanki widziane pod mikroskopem 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje rozmieszczenie omawianych tkanek w organizmie opisuje składniki krwi przy niewielkiej pomocy nauczyciela przeprowadza obserwację mikroskopową tkanek zwierzęcych i rozpoznaje elementy tkanki widziane pod mikroskopem 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje zróżnicowanie w budowie tkanki łącznej omawia funkcje składników krwi samodzielnie przeprowadza obserwację mikroskopową tkanek zwierzęcych i przy niewielkiej pomocy nauczyciela rozpoznaje charakterystyczne elementy obserwowanej tkanki 	<ul style="list-style-type: none"> omawia właściwości i funkcje tkanki kostnej, chrzęstnej i tłuszczowej charakteryzuje rolę poszczególnych składników morfotycznych krwi samodzielnie przeprowadza obserwację mikroskopową tkanek zwierzęcych i na podstawie ilustracji rozpoznaje charakterystyczne elementy obserwowanej tkanki 	<ul style="list-style-type: none"> wykazuje związek istniejący między budową elementów krwi a pełnionymi przez nie funkcjami samodzielnie przeprowadza obserwację mikroskopową tkanek zwierzęcych i na podstawie ilustracji rozpoznaje oraz opisuje elementy tkanki widziane pod mikroskopem
<ul style="list-style-type: none"> wskazuje miejsce występowania płazińców rozpoznaje na ilustracji tasiemca 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje na ilustracji elementy budowy tasiemca wskazuje drogi inwazji tasiemca do organizmu opisuje na podstawie schematu cyklu rozwojowego tasiemca żywiciela pośredniego 	<ul style="list-style-type: none"> omawia przystosowanie tasiemca do pasożytniczego trybu życia wyjaśnia znaczenie płazińców wskazuje rolę żywiciela pośredniego i ostatecznego w cyklu rozwojowym tasiemca 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje wskazane czynności życiowe płazińców omawia sposoby zapobiegania zarażeniu się tasiemcem 	<ul style="list-style-type: none"> analizuje możliwości zakażenia się chorobami wywołanymi przez płazińce ocenia znaczenie płazińców w przyrodzie i dla człowieka
<ul style="list-style-type: none"> wskazuje środowisko życia nicieni 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje charakterystyczne cechy nicieni 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje drogi inwazji nicieni do organizmu 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje objawy chorób wywołanych przez nicienie 	<ul style="list-style-type: none"> analizuje możliwości zakażenia się chorobami

WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY - KLASA VI

<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje na ilustracji nicianie wśród innych zwierząt 	<ul style="list-style-type: none"> omawia budowę zewnętrzną niciani wymienia choroby wywołane przez nicianie 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, na czym polega „choroba brudnych rąk” 	<ul style="list-style-type: none"> omawia znaczenie profilaktyki 	<p>wywoływanych przez nicianie</p> <ul style="list-style-type: none"> przygotowuje prezentację np. PowerPoint) na temat chorób wywoływanych przez nicianie charakteryzuje znaczenie niciani w przyrodzie i dla człowieka
<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje pierścienice wśród innych zwierząt wskazuje środowisko życia pierścienic 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia cechy charakterystyczne budowy zewnętrznej pierścienic wyjaśnia znaczenie szczecinek 	<ul style="list-style-type: none"> omawia środowisko i tryb życia pijawki na żywym okazie dżdżownicy lub na ilustracji wskazuje siodełko i wyjaśnia jego rolę 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje przystosowania pijawki do pasożytniczego trybu życia charakteryzuje wskazane czynności życiowe pierścienic 	<ul style="list-style-type: none"> zakłada hodowlę dżdżownic, wskazując, jak zwierzęta te przyczyniają się do poprawy struktury gleby ocenia znaczenie pierścienic w przyrodzie i dla człowieka
<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje stawonogi wśród innych zwierząt wymienia skorupiaki, owady i pajęczaki jako zwierzęta należące do stawonogów wymienia główne części ciała poszczególnych grup stawonogów 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia miejsca bytowania stawonogów rozdziela wśród stawonogów skorupiaki, owady i pajęczaki 	<ul style="list-style-type: none"> wykazuje różnorodność miejsc bytowania stawonogów przedstawia kryteria podziału stawonogów na skorupiaki, owady i pajęczaki opisuje funkcje odnóży stawonogów 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje wskazane czynności życiowe stawonogów omawia cechy umożliwiające rozpoznanie skorupiaków, owadów i pajęczaków wymienia cechy adaptacyjne wskazanej grupy stawonogów wyjaśnia, czym jest oko złożone 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia różnorodność budowy ciała stawonogów oraz ich trybu życia, wykazując jednocześnie ich cechy wspólne analizuje cechy adaptacyjne stawonogów, umożliwiające im opanowanie różnych środowisk
<ul style="list-style-type: none"> wymienia główne części ciała skorupiaków rozpoznaje skorupiaki wśród innych stawonogów 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje środowiska występowania skorupiaków opisuje budowę zewnętrzną skorupiaków 	<ul style="list-style-type: none"> nazywa poszczególne części ciała u raka stawowego omawia wskazane czynności życiowe 	<ul style="list-style-type: none"> wykazuje związek między budową skorupiaków a środowiskiem ich życia wymienia znaczenie skorupiaków w przyrodzie 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje znaczenie skorupiaków w przyrodzie i dla człowieka
<ul style="list-style-type: none"> wymienia elementy budowy zewnętrznej owadów wylicza środowiska życia owadów 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje charakterystyczne cechy budowy wybranych gatunków owadów na wybranych przykładach 	<ul style="list-style-type: none"> na kilku przykładach omawia różnice w budowie owadów oraz ich przystosowania do życia w różnych 	<ul style="list-style-type: none"> wykazuje związek istniejący między budową odnóży owadów a środowiskiem ich życia 	<ul style="list-style-type: none"> analizuje budowę narządów gębowych owadów i wykazuje jej związek z pobieranym pokarmem

WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY - KLASA VI

<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje owady wśród innych stawonogów 	<p>omawia znaczenie owadów dla człowieka</p>	<p>środowiskach</p> <ul style="list-style-type: none"> na wybranych przykładach omawia znaczenie owadów dla człowieka 	<ul style="list-style-type: none"> na wybranych przykładach omawia znaczenie owadów w przyrodzie i dla człowieka 	
<ul style="list-style-type: none"> wymienia środowiska występowania pajęczaków rozpoznaje pajęczaki wśród innych stawonogów 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje charakterystyczne cechy budowy zewnętrznej pajęczaków omawia sposób odżywiania się pajęczaków 	<ul style="list-style-type: none"> na podstawie cech budowy zewnętrznej pajęczaków przyporządkowuje konkretne okazy do odpowiednich gatunków przedstawionych w podręczniku na podstawie obserwacji żywych okazów lub filmu edukacyjnego omawia czynności życiowe pajęczaków 	<ul style="list-style-type: none"> omawia sposoby odżywiania się pajęczaków na przykładzie wybranych przedstawicieli charakteryzuje odnoża pajęczaków 	<ul style="list-style-type: none"> ocenia znaczenie pajęczaków w przyrodzie i dla człowieka analizuje elementy budowy zewnętrznej pajęczaków i wykazuje ich przystosowania do środowiska życia
<ul style="list-style-type: none"> wymienia miejsca występowania mięczaków wskazuje na ilustracji elementy budowy ślimaka 	<ul style="list-style-type: none"> omawia budowę zewnętrzną mięczaków wskazuje na ilustracjach elementy budowy mięczaków 	<ul style="list-style-type: none"> na podstawie obserwacji żywych okazów lub filmu omawia czynności życiowe mięczaków 	<ul style="list-style-type: none"> wykazuje różnice w budowie ślimaków, małży i głowonogów omawia znaczenie mięczaków w przyrodzie i dla człowieka 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje na ilustracji gatunki ślimaków konstruuje tabelę, w której porównuje trzy grupy mięczaków
<ul style="list-style-type: none"> wskazuje wodę jako środowisko życia ryb rozpoznaje ryby wśród innych zwierząt kręgowych 	<ul style="list-style-type: none"> na podstawie ilustracji omawia budowę zewnętrzną ryb przyporządkowuje wskazany organizm do ryb na podstawie znajomości ich cech charakterystycznych 	<ul style="list-style-type: none"> na podstawie obserwacji żywych okazów lub filmu omawia czynności życiowe ryb nazywa płetwy i wskazuje ich położenie opisuje proces wymiany gazowej u ryb 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, na czym polega zmiennocieplność ryb omawia sposób rozmnażania ryb, wyjaśniając, czym jest tarło 	<ul style="list-style-type: none"> omawia przystosowania ryb w budowie zewnętrznej i czynnościach życiowych do życia w wodzie
<ul style="list-style-type: none"> wymienia kilka gatunków ryb przedstawionych w podręczniku nazywa rybę wskazywaną przez nauczyciela 	<ul style="list-style-type: none"> podaje przykłady zdobywania pokarmu przez ryby podaje nazwę ryby dwuśrodowiskowej 	<ul style="list-style-type: none"> kilkoma przykładami ilustruje strategię zdobywania pokarmu przez ryby wymienia kilka nazw gatunkowych ryb żyjących w Bałtyku 	<ul style="list-style-type: none"> omawia znaczenie ryb w przyrodzie i dla człowieka wskazuje zagrożenia i konieczność ochrony ryb 	<ul style="list-style-type: none"> wykazuje związek istniejący między budową ryb a miejscem ich bytowania

WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY - KLASA VI

<ul style="list-style-type: none"> wskazuje środowisko życia płazów wymienia części ciała płazów 	<ul style="list-style-type: none"> na podstawie ilustracji omawia budowę zewnętrzną płaza wymienia stadia rozwojowe żaby 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje przystosowania płazów do życia w wodzie i na lądzie omawia wybrane czynności życiowe płazów 	<ul style="list-style-type: none"> omawia cykl rozwojowy żaby i wykazuje jego związek z życiem w wodzie i na lądzie rozpoznaje przedstawicieli płazów wśród innych zwierząt, wskazując na ich charakterystyczne cechy 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, w jaki sposób przebiega wymiana gazowa u płazów, wykazując związek z ich życiem w dwóch środowiskach wykazuje związek istniejący między trybem życia płazów a ich zmiennością
<ul style="list-style-type: none"> wskazuje na ilustracji płazy ogoniaste, beznogie i bezogonowe 	<ul style="list-style-type: none"> podaje przykłady płazów żyjących w Polsce wymienia główne zagrożenia dla płazów 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje na ilustracji przykłady płazów ogoniastych, bezogonowych i beznogich omawia główne zagrożenia dla płazów 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje płazy ogoniaste, bezogonowe i beznogie wskazuje sposoby ochrony płazów 	<ul style="list-style-type: none"> ocenia znaczenie płazów w przyrodzie i dla człowieka wykonuje portfolio lub prezentację multimedialną na temat płazów żyjących w Polsce
<ul style="list-style-type: none"> wymienia środowiska życia gadów omawia budowę zewnętrzną gadów 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia związek istniejący między występowaniem gadów a ich zmiennością rozpoznaje gady wśród innych zwierząt 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje przystosowania gadów do życia na lądzie omawia tryb życia gadów 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje rozmnażanie i rozwój gadów analizuje przebieg wymiany gazowej u gadów 	<ul style="list-style-type: none"> analizuje pokrycie ciała gadów w kontekście ochrony przed utratą wody wykazuje związek między sposobem rozmnażania gadów a środowiskiem ich życia
<ul style="list-style-type: none"> wskazuje na ilustracji jaszczurki, krokodyle, węże i żółwie 	<ul style="list-style-type: none"> określa środowiska życia gadów podaje przyczyny zmniejszania się populacji gadów 	<ul style="list-style-type: none"> omawia sposoby zdobywania pokarmu przez gady wskazuje sposoby ochrony gadów 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje gady występujące w Polsce wyjaśnia przyczyny wymierania gadów i podaje sposoby zapobiegania zmniejszaniu się ich populacji 	<ul style="list-style-type: none"> ocenia znaczenie gadów w przyrodzie i dla człowieka prezentację (np. PowerPoint) na temat gadów żyjących w Polsce
<ul style="list-style-type: none"> wymienia różnorodne siedliska występowania ptaków na żywym okazie lub na ilustracji wskazuje cechy budowy ptaków 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje rodzaje piór wymienia elementy budowy jaja wskazuje ptaki jako zwierzęta stałocieplne 	<ul style="list-style-type: none"> omawia przystosowania ptaków do lotu omawia budowę piór wyjaśnia proces rozmnażania i rozwój ptaków wykazuje rolę piór 	<ul style="list-style-type: none"> analizuje budowę piór ptaków w związku z pełnioną przez nie funkcją wykazuje związek istniejący między wymianą gazową a umiejętnością latania 	<ul style="list-style-type: none"> wykazuje związek istniejący między przebiegiem wymiany gazowej a przystosowaniem ptaków do lotu rozpoznaje na ilustracji lub podczas obserwacji w terenie

WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY - KLASA VI

<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje ptaki wśród innych zwierząt, wskazując ich charakterystyczne cechy 		<p>w utrzymaniu stałocieplności</p>	<p>ptaków</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia proces rozmnażania i rozwoju ptaków 	<p>rozpoznaje gatunki ptaków zamieszkujących najbliższą okolicę</p>
<ul style="list-style-type: none"> wymienia przykłady ptaków żyjących w różnych środowiskach 	<ul style="list-style-type: none"> ocenia pozytywne znaczenie ptaków w przyrodzie 	<ul style="list-style-type: none"> omawia znaczenie ptaków w przyrodzie i dla człowieka wskazuje zagrożenia dla ptaków 	<ul style="list-style-type: none"> wykazuje związek istniejący między wielkością i kształtem dziobów ptaków a rodzajem spożywanego przez nie pokarmu omawia sposoby ochrony ptaków 	<ul style="list-style-type: none"> wykazuje związek między stałocieplnością ptaków a środowiskiem i trybem ich życia korzysta z aplikacji do oznaczania popularnych gatunków ptaków
<ul style="list-style-type: none"> wskazuje środowiska występowania ssaków na podstawie ilustracji omawia budowę zewnętrzną ssaków 	<ul style="list-style-type: none"> wykazuje zróżnicowanie siedlisk zajmowanych przez ssaki określa ssaki jako zwierzęta stałocieplne wymienia wytwory skóry ssaków 	<ul style="list-style-type: none"> na ilustracji lub na żywym obiekcie wskazuje cechy charakterystyczne i wspólne dla ssaków wyjaśnia, że budowa skóry ssaków ma związek z utrzymywaniem przez nie stałocieplności omawia proces rozmnażania i rozwój ssaków 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje przystosowania ssaków do różnych środowisk życia charakteryzuje opiekę nad potomstwem u ssaków identyfikuje wytwory skóry ssaków 	<ul style="list-style-type: none"> analizuje związek zachodzący między wymianą gazową ssaków a zróżnicowanymi środowiskami ich występowania i ich życiową aktywnością analizuje funkcje skóry w aspekcie różnorodności siedlisk
<ul style="list-style-type: none"> wymienia przystosowania ssaków do zróżnicowanych środowisk ich bytowania 	<ul style="list-style-type: none"> wykazuje zależność między budową morfologiczną ssaków a zajmowanym przez nie siedliskiem nazywa zęby ssaków 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje zęby ssaków i wyjaśnia ich funkcje wyjaśnia znaczenie ssaków dla przyrody 	<ul style="list-style-type: none"> omawia znaczenie ssaków dla człowieka wymienia zagrożenia dla ssaków 	<ul style="list-style-type: none"> analizuje zagrożenia ssaków i wskazuje sposoby ich ochrony wykazuje przynależność człowieka do ssaków

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował wiadomości i umiejętności określonych w podstawie programowej z przedmiotu nauczania w danej klasie, a braki w wiadomościach i umiejętnościach uniemożliwiają dalsze zdobywanie wiedzy z tego przedmiotu,
- nie jest w stanie rozwiązać /wykonać/ zadań o niewielkim /elementarnym/ stopniu trudności,
- nie przygotowuje się do lekcji, często nie nosi zeszytu, ćwiczeń

WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY - KLASA VI

MATEMATYKA

DZIAŁ I – LICZBY CAŁKOWITE

Uczeń otrzymuje ocenę **niedostateczną**, jeśli nie ma opanowanych zagadnień omawianych podczas lekcji na ocenę pozytywną i ma liczne braki w wiadomościach i umiejętnościach.

Uczeń otrzymuje ocenę **dopuszczającą**, jeśli:

- wskazuje liczby należące do zbioru liczb całkowitych
- objaśnia, że liczba dodatnia jest większa od zera, liczba ujemna jest mniejsza od zera, a zero nie jest ani liczbą dodatnią, ani ujemną
- podaje przykłady stosowania liczb ujemnych w różnych sytuacjach praktycznych (np. temperatura, długi, obszary znajdujące się poniżej poziomu morza)
- wyznacza liczby przeciwne do danych
- odczytuje liczby całkowite zaznaczone na osi
- porównuje dwie liczby całkowite
- dodaje liczby przeciwne
- dodaje, odejmuje, mnoży i dzieli liczby całkowite jedno- i dwucyfrowe

Uczeń otrzymuje ocenę **dostateczną**, jeśli opanował zagadnienia na ocenę dopuszczającą oraz:

- porządkuje liczby w zbiorze liczb całkowitych
- wyznacza liczby odwrotne do danych
- oblicza temperaturę po spadku lub wzroście o podaną liczbę stopni
- oblicza wartość bezwzględną liczby całkowitej
- interpretuje operację dodawania na osi liczbowej
- oblicza sumę kilku liczb całkowitych złożonych z pełnych setek i tysięcy
- stosuje przemienność i łączność dodawania
- potęguje liczby całkowite jedno- i dwucyfrowe
- oblicza wartości wyrażeń arytmetycznych złożonych z kilku działań i liczb całkowitych jednocyfrowych
- rozwiązuje proste zadania tekstowe z zastosowaniem działań na liczbach całkowitych

Uczeń otrzymuje ocenę **dobrą**, jeśli opanował zagadnienia na ocenę dopuszczającą i dostateczną oraz:

- porównuje liczby dodatnie i ujemne, które nie są liczbami całkowitymi
- dodaje, odejmuje, mnoży, dzieli i potęguje liczby całkowite
- wskazuje liczbę całkowitą różniącą się od danej liczby o podaną liczbę naturalną
- oblicza wartości wyrażeń arytmetycznych złożonych z kilku działań i liczb całkowitych
- rozwiązuje typowe zadania tekstowe z zastosowaniem działań na liczbach całkowitych

Uczeń otrzymuje ocenę **bardzo dobrą**, jeśli opanował zagadnienia na ocenę dopuszczającą, dostateczną i dobrą oraz:

WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY - KLASA VI

- rozwiązuje zadania tekstowe z zastosowaniem działań na liczbach całkowitych
- oblicza wartości wyrażeń arytmetycznych zawierających wartość bezwzględną
- podaje przykłady liczb spełniających proste równania z wartością bezwzględną

Uczeń otrzymuje ocenę **celującą**, jeśli opanował zagadnienia na ocenę dopuszczającą, dostateczną, dobrą i bardzo dobrą oraz:

- zapisuje rozwiązania nietypowych zadań w postaci wyrażeń arytmetycznych zawierających liczby całkowite
- rozwiązuje trudniejsze zadania tekstowe z zastosowaniem działań na liczbach całkowitych w kontekście praktycznym
- znajduje rozwiązania prostych równań z wartością bezwzględną
- potrafi posługiwać się zdobytymi umiejętnościami w rozwiązywaniu zadań problemowych
- proponuje nietypowe rozwiązania zadań z omawianego działu i potrafi powiązać te umiejętności z wcześniej przerabianym materiałem.

DZIAŁ II – DZIAŁANIA NA LICZBACH – CZĘŚĆ 1

Uczeń otrzymuje ocenę **niedostateczną**, jeśli nie ma opanowanych zagadnień omawianych podczas lekcji na ocenę pozytywną i ma liczne braki w wiadomościach i umiejętnościach.

Uczeń otrzymuje ocenę **dopuszczającą**, jeśli:

- czyta ze zrozumieniem krótki tekst zawierający informacje liczbowe
- wskazuje różnice między krótkimi tekstami o podobnej treści
- weryfikuje odpowiedź do prostego zadania tekstowego
- dodaje, odejmuje, mnoży i dzieli liczby naturalne wielocyfrowe oraz dodatnie ułamki dziesiętne za pomocą kalkulatora
- rozróżnia pojęcia cyfry i liczby
- nazywa rzędy pozycyjne poniżej miliarda
- określa znaczenie wskazanej cyfry w liczbie
- odczytuje oraz zapisuje słownie liczby zapisane cyframi i odwrotnie
- odczytuje liczby naturalne zaznaczone na osi
- zaznacza liczby naturalne na osi
- podaje wielokrotności liczb jednocyfrowych
- podaje dzielniki liczb nie większych niż 100
- korzysta z cech podzielności do rozpoznania liczb podzielnych przez 2, 5, 10, 100
- rozpoznaje liczby pierwsze i liczby złożone nie większe niż 100
- rozkłada liczby dwucyfrowe na czynniki pierwsze
- oblicza NWD liczb jedno- i dwucyfrowych
- oblicza NWW liczb jednocyfrowych
- nazywa rzędy pozycyjne w ułamkach dziesiętnych
- stosuje ze zrozumieniem pojęcia: ułamek właściwy, ułamek niewłaściwy oraz liczba mieszana

WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY - KLASA VI

- odczytuje dodatnie i ujemne ułamki dziesiętne, ułamki zwykłe i liczby mieszane zaznaczone na osi liczbowej
- zaznacza dodatnie i ujemne ułamki dziesiętne, ułamki zwykłe i liczby mieszane na osi liczbowej
- rozszerza i skraca ułamki zwykłe do wskazanego mianownika
- zapisuje ułamek dziesiętny skończony w postaci ułamka zwykłego lub liczby mieszanej
- zamienia ułamek zwykły o mianowniku typu 2, 5, 20, 50 na ułamek dziesiętny przez rozszerzanie ułamka
- szacuje wyniki dodawania i odejmowania liczb naturalnych
- dodaje i odejmuje w pamięci liczby naturalne, ułamki dziesiętne i ułamki zwykłe (proste przypadki)
- dodaje i odejmuje pisemnie liczby naturalne i ułamki dziesiętne
- dodaje i odejmuje ułamki i liczby mieszane o jednakowych i o różnych mianownikach
- dodaje i odejmuje w pamięci dodatnie i ujemne ułamki tego samego typu (proste przypadki)

Uczeń otrzymuje ocenę **dostateczną**, jeśli opanował zagadnienia na ocenę dopuszczającą oraz:

- układa plan rozwiązania prostego zadania tekstowego
- szacuje wyniki działań
- rozwiązuje proste zadania tekstowe, wykorzystując kalkulator do obliczeń
- zaokrągla liczbę z podaną dokładnością
- korzysta z cech podzielności do rozpoznania liczb podzielnych przez 3, 4, 9
- oblicza NWW liczb dwucyfrowych
- porównuje dodatnie i ujemne ułamki dziesiętne, ułamki zwykłe i liczby mieszane, wykorzystując oś liczbową
- doprowadza ułamki do postaci nieskracalnej
- zamienia ułamek zwykły o mianowniku typu 2, 5, 20 na ułamek dziesiętny przez rozszerzanie ułamka
- zamienia liczby mieszane na ułamki niewłaściwe i ułamki niewłaściwe na liczby mieszane
- oblicza sumę ułamka zwykłego i dziesiętnego (proste przypadki)
- stosuje własności działań odwrotnych do rozwiązywania prostych równań
- rozwiązuje proste zadania tekstowe z zastosowaniem dodawania i odejmowania liczb naturalnych i ułamków
- dodaje i odejmuje w pamięci dodatnie i ujemne ułamki tego samego typu
- oblicza wartości dwu- i trzydziałaniowych wyrażeń zawierających dodawanie i odejmowanie ułamków tego samego typu
- rozwiązuje proste zadania tekstowe z zastosowaniem dodawania i odejmowania dodatnich i ujemnych ułamków tego samego typu

Uczeń otrzymuje ocenę **dobrą**, jeśli opanował zagadnienia na ocenę dopuszczającą i dostateczną oraz:

- czyta ze zrozumieniem kilkudzaniowy tekst zawierający informacje liczbowe
- układa plan rozwiązania typowego zadania tekstowego
- weryfikuje odpowiedź do zadania tekstowego
- dodaje, odejmuje, mnoży i dzieli liczby dodatnie i ujemne za pomocą kalkulatora
- nazywa rzędy pozycyjne od miliarda wzwyż
- zaokrągla liczbę z podaną dokładnością w trudniejszych przykładach
- wskazuje przybliżone położenie danej liczby na osi

WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY - KLASA VI

- rozwiązuje zadania-łamigłówki z wykorzystaniem cech podzielności przez 2, 3, 4, 5, 9, 10, 100
- podaje wielokrotności liczb dwucyfrowych i większych
- podaje dzielniki liczb większych niż 100
- rozpoznaje liczby pierwsze i liczby złożone większe niż 100
- rozwiązuje typowe zadania tekstowe z zastosowaniem NWD i NWW
- porządkuje rosnąco lub malejąco kilka dodatnich i ujemnych ułamków dziesiętnych i zwykłych
- dodaje kilka dodatnich i ujemnych ułamków zwykłych oraz dziesiętnych
- oblicza różnicę dodatniego ułamka zwykłego i dodatniego ułamka dziesiętnego
- odejmuje dodatnie i ujemne ułamki zwykłe oraz dziesiętne występujące w tej samej różnicy
- porównuje liczby z wykorzystaniem ich różnicy
- rozwiązuje typowe zadania tekstowe z zastosowaniem dodawania i odejmowania dodatnich i ujemnych ułamków zwykłych oraz dziesiętnych występujących w tej samej sumie (różnicy)

Uczeń otrzymuje ocenę **bardzo dobrą**, jeśli opanował zagadnienia na ocenę dopuszczającą, dostateczną i dobrą oraz:

- układa plan rozwiązania zadania tekstowego
- oblicza za pomocą kalkulatora wartości wyrażeń wielodziałaniowych
- wskazuje liczby, których zaokrąglenia spełniają podane warunki; określa, ile jest takich liczb
- rozumie różnicę między zaokrągleniem liczby a zaokrągleniem jej zaokrąglenia
- rozkłada liczby trzycyfrowe i większe na czynniki pierwsze
- rozkłada liczby na czynniki pierwsze, jeśli przynajmniej jeden z czynników jest liczbą większą niż 10
- oblicza NWD oraz NWW liczb trzycyfrowych i większych
- rozwiązuje nietypowe zadania tekstowe z zastosowaniem NWD i NWW
- zamienia ułamek zwykły na dziesiętny przez rozszerzanie ułamka
- oblicza wartości wielodziałaniowych wyrażeń zawierających dodawanie i odejmowanie ułamków zwykłych i dziesiętnych
- rozwiązuje zadania tekstowe dotyczące porównywania ułamków z wykorzystaniem ich różnicy
- rozwiązuje nietypowe zadania tekstowe z zastosowaniem dodawania i odejmowania liczb naturalnych i ułamków
- rozwiązuje nietypowe zadania tekstowe z zastosowaniem dodawania (odejmowania) dodatnich i ujemnych ułamków zwykłych oraz dziesiętnych występujących w tej samej sumie (różnicy)

Uczeń otrzymuje ocenę **celującą**, jeśli opanował zagadnienia na ocenę dopuszczającą, dostateczną, dobrą i bardzo dobrą oraz:

- przedstawia i interpretuje dane podane w nietypowych zadaniach
- zaokrągla czas do pełnych minut
- rozumie i stosuje dla danej liczby a będącej iloczynem dwóch liczb $n \cdot m$, podzielność przez każdy z jej czynników
- rozwiązuje zadania o podwyższonym stopniu trudności z zastosowaniem dodawania i odejmowania ułamków zwykłych w kontekście praktycznym
- rozumie i stosuje algorytm pisemnego dodawania i odejmowania nietypowych liczb naturalnych, np.: dużych, o powtarzających się grupach cyfr, itd.
- potrafi posługiwać się zdobytymi umiejętnościami w rozwiązywaniu zadań problemowych
- proponuje nietypowe rozwiązania zadań z omawianego działu i potrafi powiązać te umiejętności z wcześniej przerabianym materiałem.

WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY - KLASA VI

DZIAŁ III – DZIAŁANIA NA LICZBACH – CZĘŚĆ 2

Uczeń otrzymuje ocenę **niedostateczną**, jeśli nie ma opanowanych zagadnień omawianych podczas lekcji na ocenę pozytywną i ma liczne braki w wiadomościach i umiejętnościach.

Uczeń otrzymuje ocenę **dopuszczającą**, jeśli:

- mnoży i dzieli w pamięci liczby całkowite, dodatnie i ujemne ułamki dziesiętne oraz zwykłe (proste przypadki)
- mnoży pisemnie liczby naturalne i ułamki dziesiętne
- mnoży i dzieli dodatnie i ujemne ułamki zwykłe oraz liczby mieszane (proste przypadki)
- dzieli pisemnie liczby naturalne i ułamki dziesiętne przez liczby naturalne
- zaokrągla ułamki dziesiętne z dokładnością do części dziesiątych, setnych i tysięcznych
- wskazuje okres ułamka dziesiętnego nieskończonego okresowego
- stosuje zamiennie zapis ułamka okresowego w formie wielokropka lub nawiasu
- oblicza, jakim ułamkiem jednej liczby całkowitej jest druga liczba całkowita
- oblicza ułamek danej liczby całkowitej (proste przypadki)
- dopasowuje zapis rozwiązania do treści zadania (proste przypadki)

Uczeń otrzymuje ocenę **dostateczną**, jeśli opanował zagadnienia na ocenę dopuszczającą oraz:

- szacuje iloczyn liczb całkowitych i ułamków dziesiętnych
- mnoży dodatnie i ujemne ułamki zwykłe oraz liczby mieszane
- dzieli ułamki zwykłe (dodatnie i ujemne)
- dzieli ułamki dziesiętne (dodatnie i ujemne)
- oblicza kwadraty i sześciany liczb całkowitych, dodatnich i ujemnych ułamków zwykłych oraz dziesiętnych
- zapisuje wynik dzielenia w postaci z resztą
- oblicza wartości wyrażeń złożonych z dwóch lub trzech działań na dodatnich i ujemnych ułamkach zwykłych oraz dziesiętnych
- rozwiązuje proste zadania tekstowe wymagające wykonania jednego działania na liczbach całkowitych, dodatnich i ujemnych ułamkach dziesiętnych oraz zwykłych
- rozwiązuje proste zadania tekstowe dotyczące średniej arytmetycznej
- znajduje okres rozwinięcia dziesiętnego ułamka, jeśli okres jest co najwyżej dwucyfrowy
- zaokrągla dane liczbowe do postaci, w której warto je znać lub są używane na co dzień
- oblicza ułamek danej liczby całkowitej
- oblicza liczbę na podstawie jej ułamka, jeśli licznik ułamka jest równy 1
- rozwiązuje proste zadania tekstowe dotyczące obliczania ułamka danej liczby
- układa zadania do prostego wyrażenia arytmetycznego

Uczeń otrzymuje ocenę **dobrą**, jeśli opanował zagadnienia na ocenę dopuszczającą i dostateczną oraz:

- oblicza iloczyny kilku liczb, wśród których są jednocześnie liczby całkowite, dodatnie i ujemne ułamki zwykłe oraz dziesiętne

WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY - KLASA VI

- oblicza potęgi o wykładnikach naturalnych liczb całkowitych, dodatnich i ujemnych ułamków zwykłych oraz dziesiętnych
- rozwiązuje typowe zadania tekstowe z zastosowaniem działań na liczbach całkowitych, dodatnich i ujemnych ułamkach zwykłych oraz dziesiętnych
- dzieli wielocyfrowe liczby całkowite
- dzieli dodatnie i ujemne ułamki zwykłe oraz dziesiętne występujące jednocześnie w tym samym ilorazie
- oblicza wartości wyrażeń złożonych z więcej niż trzech działań na liczbach całkowitych, dodatnich i ujemnych ułamkach zwykłych oraz dziesiętnych (proste przypadki)
- zapisuje wynik dzielenia w różnych postaciach i interpretuje go stosownie do treści zadania
- rozwiązuje typowe zadania tekstowe wymagające wykonania mnożenia lub dzielenia
- zamienia ułamki zwykłe na ułamki dziesiętne skończone z wykorzystaniem dzielenia licznika przez mianownik
- znajduje okres rozwinięcia dziesiętnego ułamka
- używa kalkulatora do zamiany ilorazu dużych liczb na liczbę mieszaną z wykorzystaniem dzielenia z resztą
- oblicza ułamek danego ułamka zwykłego lub dziesiętnego
- oblicza liczbę na podstawie jej ułamka
- rozwiązuje typowe zadania tekstowe dotyczące obliczania ułamka danej liczby
- rozwiązuje typowe zadania tekstowe wymagające obliczenia liczby z danego jej ułamka

Uczeń otrzymuje ocenę **bardzo dobrą**, jeśli opanował zagadnienia na ocenę dopuszczającą, dostateczną i dobrą oraz:

- oblicza wartości wyrażeń złożonych z więcej niż trzech działań na liczbach całkowitych, dodatnich i ujemnych ułamkach zwykłych oraz dziesiętnych (trudniejsze przypadki)
- oblicza wartość wyrażenia arytmetycznego podanego w postaci ułamka, w którym licznik i mianownik są wyrażeniami arytmetycznymi
- zapisuje wyrażenie o podanej wartości, spełniające podane warunki
- rozwiązuje trudniejsze zadania tekstowe wymagające wykonania kilku działań na liczbach całkowitych, dodatnich i ujemnych ułamkach dziesiętnych oraz zwykłych
- rozwiązuje zadania tekstowe dotyczące średniej arytmetycznej
- podaje cyfrę, która będzie na danym miejscu po przecinku w ułamku dziesiętnym okresowym
- stawia i sprawdza proste hipotezy dotyczące zamiany ułamków zwykłych na ułamki dziesiętne nieskończone okresowe oraz zaobserwowanych regularności
- rozwiązuje nietypowe zadania tekstowe dotyczące obliczania ułamka danej liczby
- rozwiązuje nietypowe zadania tekstowe wymagające obliczenia liczby z danego jej ułamka

Uczeń otrzymuje ocenę **celującą**, jeśli opanował zagadnienia na ocenę dopuszczającą, dostateczną, dobrą i bardzo dobrą oraz:

- zamienia wynik dzielenia otrzymany na kalkulatorze w postaci ułamka nieskończonego okresowego na wynik dzielenia z resztą lub liczbę mieszaną
- oblicza w trudniejszych przypadkach ułamek danej liczby oraz liczbę z danego jej ułamka również w kontekście praktycznym
- rozwiązuje zadania o podwyższonym stopniu trudności z zastosowaniem mnożenia i dzielenia ułamków zwykłych w kontekście praktycznym
- znajduje różne sposoby rozwiązania tego samego zadania, przedstawiając analizę jego treści np.: sporządzając rysunek, wypisując dane i szukane, wprowadzając niewiadomą
- potrafi posługiwać się zdobytymi umiejętnościami w rozwiązywaniu zadań problemowych
- proponuje nietypowe rozwiązania zadań z omawianego działu i potrafi powiązać te umiejętności z wcześniej przerabianym materiałem.

WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY - KLASA VI

DZIAŁ IV – FIGURY NA PŁASZCZYŹNIE

Uczeń otrzymuje ocenę **niedostateczną**, jeśli nie ma opanowanych zagadnień omawianych podczas lekcji na ocenę pozytywną i ma liczne braki w wiadomościach i umiejętnościach.

Uczeń otrzymuje ocenę **dopuszczającą**, jeśli:

- używa ze zrozumieniem pojęć: koło i okrąg
- wskazuje środek, promień, średnicę, cięciwę koła i okręgu
- rysuje koła i okręgi o podanych promieniach lub średnicach
- mierzy odległość punktu od prostej
- wskazuje wierzchołek i ramiona kąta
- rozpoznaje rodzaje kątów
- rozróżnia kąty wklęsłe i wypukłe
- mierzy kąty wypukłe
- rysuje kąty wypukłe o danych miarach
- konstruuje trójkąt o danych bokach
- rozpoznaje trójkąt ostrokątny, prostokątny i rozwartokątny
- rozpoznaje trójkąt równoboczny, równoramienny i różnoboczny
- oblicza miary kątów trójkąta (proste przypadki)
- wskazuje wysokości trójkąta
- wskazuje wierzchołek trójkąta, z którego prowadzona jest wysokość, i bok, do którego jest ona prostopadła
- oblicza pole trójkąta przy danej długości boku i prostopadłej do niego wysokości, wyrażonych w tej samej jednostce
- oblicza obwód wielokąta o długościach boków wyrażonych w tej samej jednostce
- rozpoznaje czworokąty i ich rodzaje
- wskazuje boki, wierzchołki i przekątne czworokąta
- opisuje własności różnych rodzajów czworokątów
- rysuje czworokąty spełniające podane warunki (proste przypadki)
- wskazuje wysokości czworokątów (o ile jest to możliwe)
- oblicza pole prostokąta, kwadratu, równoległoboku, rombu, trapezu, których wymiary są wyrażone w tej samej jednostce
- rysuje na kratce 5 mm trójkąty i czworokąty o danych wymiarach
- określa własności figur narysowanych na kratce
- odczytuje długości odcinków narysowanych na kratce 5 mm
- oblicza obwody figur narysowanych na kratce 5 mm
- oblicza pola trójkątów i czworokątów narysowanych na kratce 5 mm (proste przypadki)

Uczeń otrzymuje ocenę **dostateczną**, jeśli opanował zagadnienia na ocenę dopuszczającą oraz: stosuje własności koła i okręgu do rozwiązywania prostych zadań geometrycznych

- korzysta ze skali do obliczania wymiarów figur

WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY - KLASA VI

- szacuje miarę kąta w stopniach
- mierzy kąty
- rysuje kąty o danych miarach
- oblicza miary kątów na podstawie danych kątów przyległych, wierzchołkowych i dopełniających do 360°
- rozwiązuje proste zadania z zastosowaniem różnych rodzajów kątów
- stosuje nierówność trójkąta
- oblicza pole trójkąta przy danych dwóch bokach (wysokościach) i jednej wysokości (jednym boku), wyrażonych w tej samej jednostce
- oblicza pole trójkąta prostokątnego o danych przyprostokątnych, wyrażonych w tej samej jednostce
- oblicza obwód trójkąta przy danym jednym boku i podanych zależnościach między pozostałymi bokami
- oblicza miary kątów czworokąta (proste przypadki)
- oblicza obwód wielokąta o danych długościach boków
- klasyfikuje czworokąty
- oblicza pole prostokąta, kwadratu, równoległoboku, rombu, trapezu
- oblicza pole kwadratu przy danym obwodzie
- oblicza pola wielokątów, stosując podział wielokąta na dwa czworokąty
- rozwiązuje proste zadania dotyczące własności czworokątów i ich pól

Uczeń otrzymuje ocenę **dobrą**, jeśli opanował zagadnienia na ocenę dopuszczającą i dostateczną oraz:

- stosuje własności kątów powstałych w wyniku przecięcia prostą dwóch prostych równoległych
- rozwiązuje typowe zadania z wykorzystaniem własności kątów
- oblicza miary kątów trójkąta i czworokąta (bardziej złożone przypadki)
- oblicza długość podstawy (wysokość) trójkąta, gdy są znane jego pole i wysokość (długość podstawy)
- oblicza pole wielokąta powstałego po odcięciu z prostokąta części w kształcie trójkątów prostokątnych
- rysuje czworokąty spełniające podane warunki
- rozwiązuje typowe zadania dotyczące obwodów czworokątów
- oblicza długość boku (wysokość) równoległoboku przy danym polu i danej wysokości (długości boku)
- ustala długości odcinków narysowanych na kratce innej niż 5 mm, której jednostka jest podana

Uczeń otrzymuje ocenę **bardzo dobrą**, jeśli opanował zagadnienia na ocenę dopuszczającą, dostateczną i dobrą oraz:

- rozwiązuje nietypowe zadania tekstowe z wykorzystaniem własności koła i okręgu
- rozwiązuje nietypowe zadania tekstowe z wykorzystaniem odległości punktu od prostej
- wyznacza miarę kąta wklęsłego
- wskazuje oraz oblicza miary różnych rodzajów kątów na bardziej złożonych rysunkach
- rozwiązuje nietypowe zadania z wykorzystaniem własności kątów
- oblicza wysokości trójkąta przy danych bokach i jednej wysokości
- rozwiązuje trudniejsze zadania dotyczące pola trójkąta
- rozwiązuje nietypowe zadania dotyczące obliczania miar kątów trójkątów i czworokątów

WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY - KLASA VI

- oblicza wysokość trapezu przy danych podstawach i polu
- oblicza długość podstawy trapezu o danym polu, danej wysokości i danej długości drugiej podstawy
- oblicza pola wielokątów metodą podziału na czworokąty lub uzupełniania do większych wielokątów, również narysowanych na kratce
- rozwiązuje nietypowe zadania tekstowe dotyczące obwodów i pól figur, również narysowanych na kratce

Uczeń otrzymuje ocenę **celującą**, jeśli opanował zagadnienia na ocenę dopuszczającą, dostateczną, dobrą i bardzo dobrą oraz:

- rozwiązuje zadania o podwyższonym stopniu trudności z wykorzystaniem własności koła i okręgu
- rysuje figury przystające do danych wyłącznie za pomocą cyrkla i linijki
- rysuje proste prostopadłe i proste równoległe wyłącznie za pomocą cyrkla i linijki
- dzieli dany odcinek na połowy wyłącznie za pomocą cyrkla i linijki
- rozwiązuje nietypowe zadania dotyczące obwodów figur powstałych z podziału danej figury na dwie mniejsze
- oblicza pole danej figury narysowanej na kracie, o wierzchołkach w punktach kratowych, uzupełniając ją do większych wielokątów i przedstawiając jej pole, jako różnicę pól
- potrafi posługiwać się zdobytymi umiejętnościami w rozwiązywaniu zadań problemowych
- proponuje nietypowe rozwiązania zadań z omawianego działu i potrafi powiązać te umiejętności z wcześniej przerabianym materiałem.

DZIAŁ V – RÓWNANIA

Uczeń otrzymuje ocenę **niedostateczną**, jeśli nie ma opanowanych zagadnień omawianych podczas lekcji na ocenę pozytywną i ma liczne braki w wiadomościach i umiejętnościach.

Uczeń otrzymuje ocenę **dopuszczającą**, jeśli:

- wskazuje lewą i prawą stronę równania
- oznacza niewiadomą za pomocą litery
- układa równania do prostych zadań tekstowych
- sprawdza, czy dana liczba jest rozwiązaniem równania, obliczając wartość lewej i prawej strony równania (proste przypadki)
- rozwiązuje proste równania typu: $ax + b = c$
- sprawdza poprawność otrzymanego rozwiązania równania
- upraszcza równania, w których niewiadoma występuje po jednej stronie, np. $2 \cdot x - 7 + x = 8$
- analizuje treść zadania tekstowego, ustala wielkości dane i niewiadome (proste przypadki)
- określa kolejne kroki rozwiązania zadania tekstowego (proste przypadki)

Uczeń otrzymuje ocenę **dostateczną**, jeśli opanował zagadnienia na ocenę dopuszczającą oraz:

- układa równanie, którego rozwiązaniem jest dana liczba
- sprawdza rozwiązanie równania z warunkami zadania
- rozwiązuje równania typu: $2 \cdot x - 7 + x = 8$
- rozwiązuje proste zadania tekstowe za pomocą równań
- rozwiązuje proste zadania geometryczne za pomocą równań

WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY - KLASA VI

Uczeń otrzymuje ocenę **dobrą**, jeśli opanował zagadnienia na ocenę dopuszczającą i dostateczną oraz:

- układa równania do typowych zadań tekstowych
- układa zadania tekstowe do prostego równania
- sprawdza, czy podana liczba jest rozwiązaniem danego równania (trudniejsze przypadki)
- wskazuje równania, które potrafi rozwiązać poznanymi metodami
- upraszcza równania typu: $2 \cdot x - 7 + x - 18 = 8 + x - 17 - 5 \cdot x$
- analizuje treść zadania tekstowego, ustala wielkości dane i niewiadome
- określa kolejne kroki rozwiązania zadania tekstowego
- układa równania do zadań tekstowych
- rozwiązuje typowe zadania tekstowe za pomocą równań
- rozwiązuje typowe zadania geometryczne za pomocą równań

Uczeń otrzymuje ocenę **bardzo dobrą**, jeśli opanował zagadnienia na ocenę dopuszczającą, dostateczną i dobrą oraz:

- układa równania do zadań tekstowych
- układa zadania tekstowe do danego równania
- wskazuje przykłady równań, które mają jedno rozwiązanie, kilka rozwiązań, nieskończenie wiele rozwiązań lub nie mają rozwiązań
- ustala, jakie operacje zostały wykonane na równaniach równoważnych
- rozwiązuje równania typu: $2 \cdot x - 7 + x - 18 = 8 + x - 17 - 5 \cdot x$
- rozwiązuje nietypowe zadania tekstowe za pomocą równań
- rozwiązuje nietypowe zadania geometryczne za pomocą równań

Uczeń otrzymuje ocenę **celującą**, jeśli opanował zagadnienia na ocenę dopuszczającą, dostateczną, dobrą i bardzo dobrą oraz:

- rozwiązuje trudniejsze zadania tekstowe za pomocą równań liniowych wybierając niewiadomą na różne sposoby
- układa trudniejsze równania, którego rozwiązaniem jest dana liczba
- rozwiązuje równania przez wykonywanie operacji odwrotnych
- rozwiązuje równania liniowe z jedną niewiadomą o podwyższonym stopniu trudności, także zawierające nawiasy
- rozwiązuje zadania dotyczące wieku osób, sporządzając odpowiednie tabele
- rozwiązuje zadania o podwyższonym stopniu trudności w kontekście praktycznym
- potrafi posługiwać się zdobytymi umiejętnościami w rozwiązywaniu zadań problemowych
- proponuje nietypowe rozwiązania zadań z omawianego działu i potrafi powiązać te umiejętności z wcześniej przerabianym materiałem.

DZIAŁ VI – BRYŁY

Uczeń otrzymuje ocenę **niedostateczną**, jeśli nie ma opanowanych zagadnień omawianych podczas lekcji na ocenę pozytywną i ma liczne braki w wiadomościach i umiejętnościach.

WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY - KLASA VI

Uczeń otrzymuje ocenę **dopuszczającą**, jeśli:

- rozpoznaje oraz nazywa ostrosłupy i graniastosłupy proste
- wskazuje oraz nazywa podstawy, ściany boczne, krawędzie, wierzchołki ostrosłupa i graniastosłupa
- podaje liczbę wierzchołków, krawędzi i ścian graniastosłupa i ostrosłupa o danej podstawie
- rysuje rzut graniastosłupa prostego i ostrosłupa
- oblicza objętość bryły zbudowanej z sześciątów jednostkowych
- oblicza objętość sześcianu o danej długości krawędzi
- oblicza objętość prostopadłościanu o wymiarach podanych w tej samej jednostce
- zamienia jednostki długości (w przypadkach typu $2\text{ cm } 7\text{ mm} = 27\text{ mm}$)
- stosuje jednostki objętości i pojemności
- rozpoznaje siatki graniastosłupów i ostrosłupów
- dopasowuje bryłę do jej siatki
- rozpoznaje i nazywa graniastosłup na podstawie jego siatki
- określa na podstawie siatki wymiary wielościanu
- rysuje siatki prostopadłościanów o podanych wymiarach
- rozumie pojęcie pola powierzchni całkowitej graniastosłupa

Uczeń otrzymuje ocenę **dostateczną**, jeśli opanował zagadnienia na ocenę dopuszczającą oraz:

- oblicza objętość graniastosłupa prostego przy danym polu podstawy i danej wysokości bryły
- rozwiązuje proste zadania dotyczące objętości i pojemności
- zamienia jednostki długości
- wyraża objętość danej bryły w różnych jednostkach (proste przypadki)
- rozwiązuje proste zadania tekstowe z wykorzystaniem jednostek pola, objętości i pojemności
- wskazuje na siatce graniastosłupa i ostrosłupa sklejące wierzchołki i krawędzie
- oblicza pole powierzchni całkowitej prostopadłościanu o wymiarach podanych w tej samej jednostce
- rozwiązuje proste zadania tekstowe dotyczące pola powierzchni całkowitej prostopadłościanu

Uczeń otrzymuje ocenę **dobrą**, jeśli opanował zagadnienia na ocenę dopuszczającą i dostateczną oraz:

- określa rodzaj graniastosłupa lub ostrosłupa na podstawie informacji o liczbie jego wierzchołków, krawędzi lub ścian
- oblicza objętość prostopadłościanu o wymiarach podanych w różnych jednostkach
- oblicza objętość prostopadłościanu, którego wymiary spełniają podane zależności
- oblicza objętość graniastosłupa o podanej wysokości i podstawie, której pole potrafi obliczyć
- rozwiązuje typowe zadania tekstowe z wykorzystaniem różnych jednostek pola, objętości i pojemności
- oblicza objętość graniastosłupa na podstawie jego siatki
- wskazuje na siatce ściany bryły, które są sąsiadujące, równoległe, prostopadłe
- oblicza pole powierzchni całkowitej graniastosłupa o podanych wymiarach
- rozwiązuje typowe zadania tekstowe z wykorzystaniem pola powierzchni całkowitej i objętości

WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY - KLASA VI

Uczeń otrzymuje ocenę **bardzo dobrą**, jeśli opanował zagadnienia na ocenę dopuszczającą, dostateczną i dobrą oraz:

- oblicza pole podstawy (wysokość) graniastosłupa przy danych objętości i wysokości bryły (danym polu podstawy)
- oblicza wysokość graniastosłupa przy danej objętości i danym polu podstawy
- rozwiązuje nietypowe zadania tekstowe dotyczące objętości graniastosłupa prostego
- rozwiązuje nietypowe zadania tekstowe z wykorzystaniem różnych jednostek pola, objętości i pojemności
- rysuje siatki graniastosłupów prostych
- oblicza pole powierzchni całkowitej ostrosłupa o podanych wymiarach
- oblicza długość krawędzi sześcienu przy danym jego polu powierzchni
- rozwiązuje nietypowe zadania tekstowe z wykorzystaniem pola powierzchni całkowitej i objętości

Uczeń otrzymuje ocenę **celującą**, jeśli opanował zagadnienia na ocenę dopuszczającą, dostateczną, dobrą i bardzo dobrą oraz:

- rozpoznaje bryły platońskie i podaje ich nazwy
- podaje liczbę wierzchołków, krawędzi i ścian w danych bryłach foremnych, półforemnych i gwiaździstych
- projektuje siatki i wykonuje modele brył platońskich i innych nietypowych brył
- oblicza pola powierzchni i sumy krawędzi brył platońskich
- potrafi posługiwać się zdobytymi umiejętnościami w rozwiązywaniu zadań problemowych
- proponuje nietypowe rozwiązania zadań z omawianego działu i potrafi powiązać te umiejętności z wcześniej przerabianym materiałem.

DZIAŁ VII – MATEMATYKA I MY

Uczeń otrzymuje ocenę **niedostateczną**, jeśli nie ma opanowanych zagadnień omawianych podczas lekcji na ocenę pozytywną i ma liczne braki w wiadomościach i umiejętnościach.

Uczeń otrzymuje ocenę **dopuszczającą**, jeśli:

- odczytuje dane zamieszczone w tabelach
- rozwiązuje proste zadania tekstowe z wykorzystaniem danych podanych w jednej tabeli
- odczytuje dane przedstawione na diagramie
- odczytuje dane przedstawione na wykresie
- interpretuje 1% jako $1/100$ całości
- ustala, jaki procent figury został zamalowany
- wyraża procenty za pomocą ułamków
- oblicza procent liczby naturalnej w przypadkach: 10%, 25%, 50%
- interpretuje prędkość jako drogę pokonaną w danej jednostce czasu
- oblicza prędkość w km/h przy drodze podanej w km i czasie podanym w pełnych godzinach
- czas określony jako ułamek godziny wyraża w postaci minut
- czas określony w minutach wyraża jako część godziny

WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY - KLASA VI

- oblicza wartość wyrażenia algebraicznego dla podanych wartości zmiennych
- zapisuje proste wyrażenia algebraiczne opisujące zależności podane w kontekście praktycznym
- posługuje się mapą i planem w podstawowym zakresie
- rozpoznaje kierunki geograficzne w terenie i na mapie
- stosuje różne sposoby zapisywania skali (liczbowa, liniowa, mianowana)
- mierzy odległość między obiektami na planie, mapie

Uczeń otrzymuje ocenę **dostateczną**, jeśli opanował zagadnienia na ocenę dopuszczającą oraz:

- stosuje skróty w zapisie liczb (np. 5,7 tys., 1,42 mln)
- tworzy diagram ilustrujący zbiór danych
- rozwiązuje proste zadania tekstowe z wykorzystaniem danych przedstawionych na diagramie
- rozwiązuje proste zadania tekstowe z wykorzystaniem danych przedstawionych na wykresie
- wyraża ułamki za pomocą procentów
- oblicza, jakim procentem całości jest dana wielkość w przypadkach 10%, 25%, 50%
- rozwiązuje elementarne zadania tekstowe dotyczące procentów
- oblicza długość drogi w km przy prędkości podanej w km/h i czasie podanym w pełnych godzinach
- oblicza czas w godzinach przy drodze podanej w km i prędkości podanej w km/h
- rozwiązuje elementarne zadania tekstowe dotyczące prędkości
- oblicza prędkość w km/h przy drodze podanej w km i czasie, który jest ułamkiem godziny
- oblicza długość drogi w km przy prędkości podanej w km/h i czasie, który jest ułamkiem godziny
- oblicza czas, który jest ułamkiem godziny, przy drodze podanej w km i prędkości podanej w km/h
- rozwiązuje elementarne zadania tekstowe dotyczące prędkości
- dopasowuje opis słowny do wzoru
- dopasowuje wzór do opisu słownego
- rozwiązuje proste zadania tekstowe wymagające wykorzystania podanego wzoru
- zamienia skalę liczbową na mianowaną
- oblicza rzeczywistą odległość między obiektami na podstawie planu, mapy
- oblicza odległość między obiektami na planie, mapie na podstawie ich rzeczywistej odległości w terenie

Uczeń otrzymuje ocenę **dobrą**, jeśli opanował zagadnienia na ocenę dopuszczającą i dostateczną oraz:

- projektuje tabele potrzebne do zapisania zgromadzonych danych
- interpretuje dane zamieszczone w tabeli, przedstawione na diagramie lub wykresie
- rozwiązuje zadania tekstowe z wykorzystaniem danych podanych w kilku tabelach
- oblicza dany procent liczby naturalnej
- oblicza, jakim procentem całości jest dana wielkość
- oblicza prędkość przy podanej drodze i podanym czasie
- oblicza prędkość średnią

WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY - KLASA VI

- oblicza długość drogi przy podanej prędkości i podanym czasie
- oblicza czas przy podanej drodze i podanej prędkości
- zapisuje w postaci wyrażenia algebraicznego zauważone zależności
- rozwiązuje zadania tekstowe wymagające wykorzystania podanego wzoru
- odczytuje informacje podane na mapie, planie

Uczeń otrzymuje ocenę **bardzo dobrą**, jeśli opanował zagadnienia na ocenę dopuszczającą, dostateczną i dobrą oraz:

- rozwiązuje zadania o podwyższonym stopniu trudności z wykorzystaniem danych zamieszczonych w tabelach, przedstawionych na diagramie lub wykresie
- rozwiązuje zadania tekstowe o podwyższonym stopniu trudności dotyczące procentów
- rozwiązuje zadania tekstowe dotyczące co najmniej dwóch różnych prędkości lub gdy rozwiązanie wymaga zamiany jednostek długości i/lub czasu
- znajduje wartość zmiennej dla podanej wartości wyrażenia algebraicznego
- rozwiązuje bardziej złożone problemy i zadania tekstowe wymagające korzystania z mapy, planu

Uczeń otrzymuje ocenę **celującą**, jeśli opanował zagadnienia na ocenę dopuszczającą, dostateczną, dobrą i bardzo dobrą oraz:

- rozwiązuje trudniejsze zadania, których dane przedstawione są w tabelach, na diagramach i prostych wykresach
- interpretuje dane przedstawione na nietypowych diagramach
- rozwiązuje zadania tekstowe o podwyższonym stopniu trudności z wykorzystaniem obliczania procentu danej liczby oraz ustalenia, jakim procentem jednej liczby jest druga liczba
- oblicza średnią prędkość przy różnych prędkościach na poszczególnych odcinkach trasy
- oblicza czas, który upłynie od startu do momentu spotkania dwóch obiektów, poruszających się z różną prędkością na zadanej trasie
- rozpoznaje te same wzory zapisane w różnej postaci
- potrafi posługiwać się zdobytymi umiejętnościami w rozwiązywaniu zadań problemowych
- proponuje nietypowe rozwiązania zadań z omawianego działu i potrafi powiązać te umiejętności z wcześniej przerabianym materiałem.

DZIAŁ VIII – MATEMATYKA NA CO DZIEŃ

Uczeń otrzymuje ocenę **niedostateczną**, jeśli nie ma opanowanych zagadnień omawianych podczas lekcji na ocenę pozytywną i ma liczne braki w wiadomościach i umiejętnościach.

Uczeń otrzymuje ocenę **dopuszczającą**, jeśli:

- szacuje koszt zakupu określonej ilości towaru przy podanej cenie jednostkowej
- zamienia jednostki masy
- rozwiązuje elementarne zadania tekstowe dotyczące zakupów
- oblicza rzeczywiste wymiary figur narysowanych w skali
- oblicza pola czworokątów na podstawie wymiarów odczytanych z rysunków
- oblicza obwody i pola powierzchni pomieszczeń o podanych wymiarach
- zamienia jednostki długości (w przypadkach typu 2 m 63 cm = 263 cm)

WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY - KLASA VI

- odczytuje dane przedstawione na rysunku, w tabeli, cenniku, na diagramie lub na mapie
- odczytuje informacje z rozkładu jazdy
- posługuje się mapą i planem w podstawowym zakresie
- rozpoznaje kierunki geograficzne w terenie i na mapie
- mierzy odległość między obiektami na planie, mapie
- zamienia jednostki czasu
- stosuje cyfry rzymskie do zapisu dat
- przyporządkowuje podany rok odpowiedniemu stuleciu

Uczeń otrzymuje ocenę **dostateczną**, jeśli opanował zagadnienia na ocenę dopuszczającą oraz:

- oblicza, ile towaru można kupić za daną kwotę przy podanej cenie jednostkowej
- zamienia jednostki długości
- rozwiązuje zadania z wykorzystaniem jednostek: ar i hektar
- rozwiązuje proste zadania tekstowe dotyczące pól powierzchni w sytuacjach praktycznych
- oblicza rzeczywistą odległość między obiektami na podstawie planu, mapy
- oblicza odległość między obiektami na planie, mapie na podstawie ich rzeczywistej odległości w terenie
- rozwiązuje proste zadania tekstowe dotyczące obliczeń związanych z podróżą
- rozwiązuje proste zadania tekstowe z wykorzystaniem danych podanych w tabeli, tekście, na diagramie

Uczeń otrzymuje ocenę **dobrą**, jeśli opanował zagadnienia na ocenę dopuszczającą i dostateczną oraz:

- rozwiązuje typowe zadania tekstowe dotyczące zakupów
- zaokrągla do pełnych groszy kwoty typu 5,638 zł
- planuje zakupy z uwzględnieniem różnych rodzajów opakowań i cen
- oblicza pola i obwody figur, których wymiary są podane w skali
- rozwiązuje typowe zadania tekstowe dotyczące obwodu i pola powierzchni w sytuacjach praktycznych
- odczytuje informacje podane na mapie, planie
- oblicza prędkość średnią

Uczeń otrzymuje ocenę **bardzo dobrą**, jeśli opanował zagadnienia na ocenę dopuszczającą, dostateczną i dobrą oraz:

- rozwiązuje zadania, które wymagają wyszukania informacji np. w encyklopedii, gazetach, internecie
- rozwiązuje nietypowe zadania tekstowe dotyczące obwodu i pola powierzchni w sytuacjach praktycznych
- rozwiązuje bardziej złożone problemy i zadania tekstowe wymagające korzystania z mapy, planu
- zbiera, analizuje i interpretuje informacje potrzebne do zaplanowania podróży
- rozwiązuje złożone zadania tekstowe dotyczące obliczeń związanych z podróżą
- rozwiązuje złożone zadania tekstowe z wykorzystaniem danych podanych w tabeli, tekście, na diagramie

WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY - KLASA VI

Uczeń otrzymuje ocenę **celującą**, jeśli opanował zagadnienia na ocenę dopuszczającą, dostateczną, dobrą i bardzo dobrą oraz:

- samodzielnie wyszukuje informacje potrzebne do rozwiązania trudniejszych zadań dotyczących obliczeń pieniężnych i rozwiązuje te zadania
- planuje i sporządza kalkulację kosztów kilkudniowej wycieczki klasowej, opierając się na informacjach samodzielnie wyszukanych w różnych dostępnych źródłach
- rozwiązuje nietypowe zadania tekstowe związane z prawidłowym odżywianiem się i masą ciała
- potrafi posługiwać się zdobytymi umiejętnościami w rozwiązywaniu zadań problemowych
- proponuje nietypowe rozwiązania zadań z omawianego działu i potrafi powiązać te umiejętności z wcześniej przerabianym materiałem.

INFORMATYKA

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- tworzy i wysyła wiadomość e-mail,
- komunikuje się ze znajomymi, korzystając z programu MS Teams,
- umieszcza własne pliki w usłudze OneDrive lub innej chmurze,
- tworzy foldery w usłudze OneDrive,
- wprowadza do arkusza kalkulacyjnego dane różnego typu,
- zmienia szerokość kolumn arkusza kalkulacyjnego,
- formatuje tekst w arkuszu kalkulacyjnym,
- wykonuje proste obliczenia w arkuszu kalkulacyjnym, wykorzystując formuły,
- wstawia wykres do arkusza kalkulacyjnego,
- tworzy w Scratchu zmienne i nadaje im nazwy,
- tworzy w Scratchu skrypty, korzystając ze strony <https://scratch.mit.edu>,
- tworzy proste obrazy w programie GIMP,
- zmienia ustawienia kontrastu oraz jasności obrazów w programie GIMP.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który posiada umiejętności na ocenę dopuszczającą i ponadto:

- stosuje zasady netykiety podczas korzystania z poczty elektronicznej,
- przestrzega zasad bezpieczeństwa podczas komunikacji w internecie,
- przestrzega zasad współpracy w sieci,
- tworzy dokumenty bezpośrednio w usłudze OneDrive,
- zmienia kolory komórek arkusza kalkulacyjnego,
- wypełnia kolumnę lub wiersz arkusza kalkulacyjnego serią danych, wykorzystując automatyczne wypełnianie,
- tworzy formuły, korzystając z adresów komórek,
- formatuje wykres wstawiony do arkusza kalkulacyjnego,

WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY - KLASA VI

- współpracuje nad dokumentem z innymi członkami zespołu w tym samym czasie,
- buduje w Scratchu skrypty przypisujące wartości zmiennym,
- wykorzystuje bloki z kategorii Wyrażenia do sprawdzania, czy zostały spełnione określone warunki,
- zakłada konto w serwisie społeczności użytkowników Scratcha,
- wykorzystuje warstwy do tworzenia obrazów w programie GIMP,
- dobiera narzędzie zaznaczenia do fragmentu obrazu, który należy zaznaczyć,
- kopiuje i wkleja fragmenty obrazu do różnych warstw.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który posiada powyższe umiejętności ponadto:

- wysyła wiadomość e-mail do wielu odbiorców, korzystając z opcji Do wiadomości oraz Ukryte do wiadomości,
- korzysta z narzędzi programu MS Teams do pracy na lekcjach (Kalendarz, Notes zajęć, Zadania),
- dodaje obrazy do dokumentów utworzonych bezpośrednio w usłudze OneDrive,
- dodaje nowe arkusze do skoroszytu,
- kopiuje serie danych do różnych arkuszy w skoroszyście,
- sortuje dane w arkuszu kalkulacyjnym w określonym porządku,
- wykorzystuje formuły SUMA oraz ŚREDNIA do wykonywania obliczeń,
- dodaje lub usuwa elementy wykresu wstawionego do arkusza kalkulacyjnego,
- buduje w Scratchu skrypty nadające komunikaty,
- buduje w Scratchu skrypty reagujące na komunikaty,
- wykorzystuje blok z napisem „Powtórz” do wielokrotnego wykonania serii poleceń,
- wykorzystuje blok decyzyjny z napisami „jeżeli” i „to” lub „jeżeli”, „to” i „w przeciwnym razie” do wykonywania poleceń w zależności od tego, czy określony warunek został spełniony,
- wykorzystuje bloki z kategorii Wyrażenia do tworzenia rozbudowanych skryptów sprawdzających warunki,
- udostępnia skrypty utworzone w Scratchu w serwisie społeczności użytkowników Scratcha,
- podczas pracy w programie GIMP zmienia ustawienia wykorzystywanych narzędzi,
- wykorzystuje w programie GIMP narzędzie Rozmycie Gaussa, aby zmniejszyć czytelność fragmentu obrazu.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który posiada powyższe umiejętności i ponadto:

- wykorzystuje narzędzie Kontakty do zapisywania często używanych adresów poczty elektronicznej,
- udostępnia dokumenty utworzone w usłudze OneDrive koleżankom i kolegom oraz współpracuje z nimi podczas edycji dokumentów,
- zmienia nazwy arkuszy w skoroszyście,
- zmienia kolory kart arkuszy w skoroszyście,
- wyróżnia określone dane w arkuszu kalkulacyjnym, korzystając z Formatowania warunkowego,
- stosuje Sortowanie niestandardowe, aby posortować dane w arkuszu kalkulacyjnym według większej liczby kryteriów,
- tworzy własny budżet, wykorzystując arkusz kalkulacyjny,
- dobiera typ wstawianego wykresu do rodzaju danych,
- tworzy w Scratchu prostą grę zręcznościową,

WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY - KLASA VI

- samodzielnie modyfikuje projekty znalezione w serwisie społeczności użytkowników Scratcha,
- zmienia stopień krycia warstw obrazów, aby uzyskać określone efekty,
- tworzy w programie GIMP fotomontaże, wykorzystując warstwy.

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który posiada powyższe umiejętności i ponadto:

- wykazuje się oryginalnością w podejściu do realizowanego tematu,
- rozwiązuje sprawnie dodatkowe zadania,
- z sukcesem uczestniczy w konkursach informatycznych reprezentujących szkołę.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który, nie posiada umiejętności na ocenę dopuszczającą, nie korzysta z możliwości poprawy częściowych ocen niedostatecznych, nie uzupełnia zaległości.

TECHNIKA

Ocena niedostateczna:

- nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą,
- nie przygotowuje się do lekcji,
- nie wykonuje zalecanych przez nauczyciela czynności,
- nie wykazuje chęci poprawy ocen, odrobienia zaległości, mimo stwarzanych przez uczącego dodatkowych możliwości.

Ocena dopuszczająca:

- zna ogólne zasady BHP,
- rozumie znaczenie ochrony środowiska,
- potrafi określić źródła zanieczyszczenia środowiska,
- rozumie znaczenie segregacji śmieci wymienia rodzaje odpadów,
- czyta i odwzorowuje proste rysunki techniczne,
- odwzorowuje wielkie i małe litery pisma technicznego,
- rozpoznaje linie rysunkowe,
- rozpoznaje symbole graficzne wybranych elementów elektrycznych i mechanicznych,
- rozpoznaje podstawowe narzędzia do obróbki metali,
- poprawnie rozpoznaje rodzaje linii rysunkowych, rodzaje rzutów prostokątnych, aksonometrycznych,
- rozróżnia wyroby wykonane z metalu, wie jak otrzymuje się metale,

WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY - KLASA VI

- potrafi czytać plan osiedla,
- potrafi wymienić instalacje w budynku mieszkaniu,
- zna sprzęt gospodarstwa domowego,
- musi być nakłaniany i mobilizowany do pracy przez nauczyciela, rysunki, prace wytwórcze wykonuje niestarannie, zawierają błędy merytoryczne, sam nie podejmuje się rozwiązywania nawet prostych zadań technologicznych, wytwórczych czy rysunkowych, do zasad bhp i ppoż stosuje się nakłaniany przez nauczyciela.

Ocena dostateczna:

- zna zasady poruszania się po drodze,
- zna znaki drogowe,
- potrafi segregować odpady,
- potrafi wymienić surowce wtórne, które można odzyskać w gospodarstwie domowym,
- wie jak ograniczyć „produkcję śmieci”,
- rozumie sens racjonalnego korzystania z energii elektrycznej, gazu, wody,
- potrafi odczytać ze zrozumieniem instrukcje obsługi danego urządzenia,
- potrafi narysować i wymiarować wybrane przedmioty płaskie,
- potrafi narysować rzuty prostokątne wybranych figur przestrzennych,
- zna podstawowe zasady wymiarowania, rodzaje linii rysunkowych, wybrane znaki wymiarowe, zasady tworzenia rzutów prostokątnych,
- zna i rozróżnia rzuty aksonometryczne,
- zna wielkości charakterystyczne pisma technicznego,
- zna pochodzenie i rodzaje metali,
- potrafi wymienić zastosowanie metali zgodnie z ich właściwościami,
- zna podstawowe narzędzia do obróbki metali,
- zna instytucje i obiekty na osiedlu,
- zna etapy budowy domów,
- wie jak wyposażać pokój nastolatka,
- zna budowę instalacji w budynku,
- wymienia elementy obwodu elektrycznego,
- wie jakie są opłaty domowe,
- potrafi odczytać stany liczników,
- potrafi czytać instrukcję sprzętu gospodarstwa domowego,
- potrafi wymienić nowoczesny sprzęt gospodarstwa domowego,
- zna rodzaje aktywności fizycznej,
- potrafi wymienić podział witamin,
- zna zasady kulturalnego podawania i spożywania posiłków,
- potrafi samodzielnie przygotować prosty posiłek,
- wymaga pomocy i mobilizacji do pracy ze strony nauczyciela, ma w wykonywanych przez siebie pracach czy rysunkach niedociągnięcia i błędy dotyczące poprawności wykonania oraz estetyki, mało efektywnie wykorzystuje czas pracy, nie potrafi organizować stanowiska pracy dostosowuje się do zasad bhp i ppoż, obowiązujących w pracowni.

WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY - KLASA VI

Ocena dobra:

- pisze pismem technicznym stosując wielkości charakterystyczne pisma technicznego,
- potrafi narysować i wymiarować wybrane przedmioty płaskie i rzuty prostokątne figur przestrzennych,
- zna podstawowe zasady wymiarowania, wybrane znaki wymiarowe,
- zna zasady tworzenia rzutów prostokątnych,
- zna instalacje na osiedlu, zna właściwości metali,
- podaje nazwy i zastosowanie narzędzi do obróbki metalu,
- zna symbole stosowane w obwodach elektrycznych,
- zna budowę instalacji i wymienia jej elementy,
- wie jak zmierzyć pobór wody, gazu, prądu, zna budowę kuchenki elektrycznej i gazowej,
- zna zasady dziania i obsługi nowoczesnego sprzętu,
- dobiera narzędzia do operacji technologicznej,
- zna zapotrzebowanie energetyczne organizmu,
- docenia znaczenie warzyw i owoców w żywieniu,
- potrafi odczytać informacje na gotowych produktach spożywczych,
- potrafi ułożyć jadłospis dla siebie na jeden dzień, wie od czego zależy dobową normę energetyczną,
- racjonalnie wykorzystuje czas pracy, organizuje własne stanowisko pracy, sam podejmuje próby rozwiązywania niektórych zadań, podejmuje próby samooceny, dość starannie wykonuje prace wytwórcze, operacje technologiczne, rysunki.

Ocena bardzo dobra:

- umie dobrać materiał uwzględniając przeznaczenie i rodzaj wyrobu,
- umie oszczędnie gospodarować materiałami,
- zna znaczenie recyklingu i celowość segregacji odpadów,
- zna budowę instalacji i zasadę ich działania,
- wie skąd się bierze energia w organizmie i jak możemy ją spożytkować,
- potrafi ułożyć jadłospis,
- zna metody konserwacji żywności,
- potrafi je omówić rozumie piramidę żywności,
- potrafi wyjaśnić pojęcie zdrowa żywność,
- zna podstawowe witaminy i składniki mineralne oraz ich rolę w organizmie,
- potrafi obliczyć wartość energetyczną przygotowanej potrawy,
- zna skutki nieprawidłowego odżywiania się,
- potrafi wyjaśnić pojęcie dieta,
- planuje pracę wytwórczą z uwzględnieniem kolejności operacji technologicznych,
- uzasadnia potrzebę stosowania pisma technicznego,
- pisze zgodnie z wymiarami,

WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY - KLASA VI

- potrafi wyjaśnić pojęcie urządzenie energooszczędne,
- wie w jaki sposób dociera prąd do naszych mieszkań,
- rozumie problem odzyskiwania, składowania i likwidacji baterii i akumulatorów,
- zna zasady poruszania się na drodze w grupie,
- prowadzi pełną dokumentację samodzielnie i starannie racjonalnie wykorzystuje czas pracy, jest zaangażowany w pracy, samodzielny przy rozwiązywaniu zadań problemowych, organizacji stanowiska pracy, kształtuje właściwe nawyki i postawy uczestnika ruchu drogowego.

Ocena celująca:

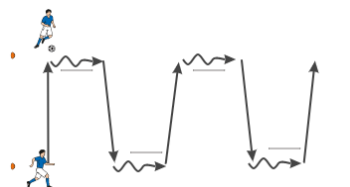
- spełnia wymagania na wcześniej podane oceny i ponadto: umiejętnie analizuje zdobyte wiadomości, podczas realizacji zadań technicznych stosuje nowatorskie rozwiązania, wykazuje znajomość korelacji między znakami, a stosowaniem ich w sytuacjach drogowych, potrafi wyjaśnić pojęcie konserwanty, polepszacze, potrafi omówić sposoby konserwacji żywności, potrafi wskazać błędy w rzutowaniu i wymiarowaniu, prezentuje szeroki zakres wiedzy technicznej posługując się nią, zaangażowany emocjonalnie, samodzielny w poszukiwaniu rozwiązań technicznych i poszerzaniu zakresu swojej wiedzy, motywuje uczestników zajęć do racjonalnego wykorzystania czasu pracy, stosowania regulaminu pracowni, zasad bhp i ppoż, bierze udział w konkursach.

WYCHOWANIE FIZYCZNE

Piłka nożna

Przyjęcie i podanie piłki wewnętrzną częścią stopy w ruchu

Próba polega na wymianie podań między dwójką uczniów ustawionych po obydwóch stronach boiska. W momencie przyjęcia piłki uczeń musi ominąć tyczkę, aby móc podać piłkę zwrótną. Próbę wykonujemy w dwie strony.

WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY - KLASA VI

Skala ocen*

Dopuszczający	-podania słabe i niezbyt dokładne -złe przyjęcie piłki (piłka odskakuje) -ćwiczenie wykonywane jedną nogą w wolnym tempie (marsz)
Dostateczny	-podania celne -przyjęcie piłki z niewielkimi problemami -ćwiczenie wykonywane niedokładnie dwiema nogami (dziewczęta- możliwe wykonanie jedną nogą)
Dobry	-podania i przyjęcia dwiema nogami poprawnie i dokładne (dziewczęta- możliwe wykonanie jedną nogą) -ćwiczenie wykonywane w żywszym tempie
Bardzo dobry	-podania mocne i celne -przyjęcie prawidłowe -ćwiczenie wykonane płynnie dwiema nogami
Celujący	-podania i przyjęcia dokładne, celne i mocne -ćwiczenie wykonane dwiema nogami płynnie, dynamicznie i szybko -podanie wykonane w tempo

Zwód pojedynczy zakończony strzałem na bramkę

Uczeń ma za zadanie po własnym prowadzeniu piłki wykonać zwód pojedynczy przed pacholkiem zakończony strzałem na bramkę zza pola karnego (dziewczęta możliwe wykonanie strzały z linii pola karnego). Próbę wykonujemy dwukrotnie (strzał prawą i lewą nogą).

Skala ocen*

Dopuszczający	-niezbyt dokładne wykonanie zwodu -strzał słaby lub możliwy tzw. „kiks” -ćwiczenie wykonane wolno
Dostateczny	-poprawnie wykonany zwód -strzał wykonany poprawnie, lecz przeważnie nie celny
Dobry	-zwód wykonany prawidłowo -strzał celny lub bliski bramki
Bardzo dobry	-poprawne ustawienie nóg do strzału -bardzo dobre wykonanie zwodu -strzał celny -ćwiczenie wykonane płynnie

WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY - KLASA VI

Celujący	-poprawne ustawienie nóg do strzału -celne, pewne i precyzyjne uderzenie piłki -wykonanie zwodu płynne, pewne z dynamiczną zmianą kierunku
----------	--

Koszykówka

Rzut piłki do kosza z biegu po kozłowaniu (dwutakt)

Próbę rozpoczynamy od kozłowania piłki w biegu, następnie wykonujemy rzutu z biegu (dwutaktu). Próbę wykonujemy 2 razy.

Skala ocen*

Dopuszczający	-kozłowanie dowolną ręką -dwutakt wykonany w jednym tempie (możliwe wykonanie na niewłaściwą nogę) -bez wydłużenia/skrócenia kroku oraz wyskoku -rzut wykonany niestarannie
Dostateczny	-kozłowanie ręką właściwą -dwutakt wykonany w jednym tempie -bez wydłużenia/skrócenia kroku oraz wyskoku -rzut wykonany w miarę poprawnie
Dobry	-kozłowanie prawidłowe -próba wykonania kroku dłuższego i krótszego -mały wyskok w górę do rzutu, rzut poprawny
Bardzo dobry	-kozłowanie prawidłowe -dwutakt dobry z wyskokiem w górę -rzut celny lub bliski celu
Celujący	-kozłowanie oraz dwutakt dynamiczne -wyjście w górę z nogą zgiętą -praca ręki do rzutu -rzut celny o tablicę

Piłka ręczna

Zwód pojedynczy, rzut na bramkę z biegu

Uczeń ma za zadanie po własnym prowadzeniu piłki wykonać zwód pojedynczy przed pacholkiem zakończony strzałem na bramkę zza pola bramkowego (możliwe odbicie się przed polem bramkowym i wykonaniu rzutu w trakcie lotu). Próbę wykonujemy dwukrotnie.

WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY - KLASA VI

Skala ocen*

Dopuszczający	-niezbyt dokładne wykonanie zwodu -rzut słaby, bez wyskoku -częste nadeptanie lub przekroczenie linii -ćwiczenie wykonane wolno
Dostateczny	-poprawnie wykonany zwód -rzut wykonany poprawnie -rzut z wyskoku w granicach normy
Dobry	-zwód wykonany prawidłowo -rzut wykonany poprawnie -rzut z wyskoku wykonany prawidłowo -prawidłowa praca rąk i nóg podczas rzutu w wyskoku
Bardzo dobry	-zwód wykonany prawidłowo -rzut wykonany poprawnie -rzut z wyskoku wykonany prawidłowo -prawidłowa praca rąk i nóg podczas rzutu w wyskoku -ćwiczenie wykonane płynnie, a rzut pewny i celny
Celujący	-prawidłowa praca rąk i nóg podczas rzutu -celny, pewny i precyzyjny rzut piłki z wyskoku -zwód wykonany płynnie, pewne z dynamiczną zmianą kierunku

Siatkówka

Zagrywka sposobem górnym ze zmniejszonej odległości

Próba polega na wykonaniu zagrywki sposobem górnym z określonej linii w polu nad siatkę na drugą stronę boiska. Uczeń zagrywając z danej linii ma 2 podejścia. Do zaliczenia zagrywki uczeń nie może: przekroczyć linii, z której serwuje, piłka musi przelecieć nad siatką na drugą stronę boiska i trafić w jego część, przyjąc złej pozycji wyjściowej przy wykonaniu serwisu.

Skala ocen*

Chłopcy

Dopuszczający	Dostateczny	Dobry	Bardzo dobry	Celujący
3 metr	4 metr	5 metr	6 metr	7 metr

WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY - KLASA VI

Dziewczęta

Dopuszczający	Dostateczny	Dobry	Bardzo dobry	Celujący
2 metr	3 metr	4 metr	5 metr	6 metr

Tenis stołowy

Serwis piłki na pole przeciwnika

Próbę wykonujemy w parach, wykonując serwis stroną forhendową lub bekhendową rakietki do partnera, odbijamy na zmianę do momentu przerwania próby przez nauczyciela.

Skala ocen*

Dopuszczający	-chwyt rakietki w miarę poprawny -serwis wykonany z ręki, wysoki i często celny
Dostateczny	-chwyt rakietki poprawny -serwis wykonany z ręki, przeważnie celny i wysoki
Dobry	-chwyt rakietki poprawny -serwis wykonany po lekkim podrzucie piłeczki, zwykle celny i niski
Bardzo dobry	-chwyt rakietki prawidłowy -serwis wykonany po lekkim podrzucie piłeczki, celny, niski nad siatką, z umiarkowaną szybkością
Celujący	-chwyt rakietki prawidłowy -serwis wykonany po podrzucie, celny, niski nad siatką, ze spora szybkością i rotacją

Badminton

Zagrywka sposobem dolnym

Zaliczenie polega na wykonywaniu zagrywki sposobem dolnym (odbicie lotki poniżej linii bioder) po przekątnej stronie boiska. Serwis musi trafić w wyznaczone pole partnera. Serwujemy na zmianę z prawej i lewej strony. Serwujemy 6 razy (po 3 z prawej i lewej strony). Każde nie trafienie lotki w pole skutkuje obniżeniem oceny o jeden stopień.*

Unihokej

Prowadzenie piłki kijem oburącz i jednorącz ze zmianą kierunku biegu

Próba polega na pokonaniu przez ucznia slalomu prowadząc piłeczkę kijem do unihokeja. Uczeń wybiera stronę (zależną od ręki sprawniejszej) po której omija pacholek jednorącz, pozostałe pacholki omijane są trzymając kij dwoma rękami. Próbę uczeń wykonuje dwukrotnie.

WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY - KLASA VI

Skala ocen*

Dopuszczający	<ul style="list-style-type: none"> -prowadzenie piłki dwiema rękami -prowadzenie piłki z problemami -ćwiczenie wykonywane w jednym, wolnym tempie (marsz)
Dostateczny	<ul style="list-style-type: none"> -prowadzenie piłki dwiema rękami -prowadzenie piłki poprawne -ćwiczenie wykonane w żywszym tempie (trucht)
Dobry	<ul style="list-style-type: none"> -prowadzenie piłki na zmianę oburącz i jednorącz z problemami -ćwiczenie wykonane w żywszym tempie (trucht)
Bardzo dobry	<ul style="list-style-type: none"> -prawidłowe prowadzenie piłki na zmianę oburącz i jednorącz -ćwiczenie wykonywane szybko i dokładnie
Celujący	<ul style="list-style-type: none"> -prawidłowe prowadzenie piłki na zmianę oburącz i jednorącz -bardzo dobra kontrola nad piłeczką -prowadzenie piłki wykonywane pewnie i dynamicznie

Strzał na bramkę w ruchu

Próba polega na wykonaniu strzału na bramkę po własnym prowadzeniu piłeczki. Strzał uczeń wykonuje z odległości 2-3 metrów. Próbę wykonujemy dwukrotnie.

WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY - KLASA VI

Skala ocen*

Dopuszczający	-wykonanie strzału na bramkę
Dostateczny	-poprawne ustawienie nóg do strzału -celne uderzenie łopata kija w piłeczkę
Dobry	-poprawne ustawienie nóg do strzału -celne uderzenie łopata kija w piłeczkę -wykonanie zamachu przed strzałem
Bardzo dobry	-poprawne ustawienie nóg do strzału -celne uderzenie łopata kija w piłeczkę -wykonanie zamachu do linii kolan przed strzałem -strzał celny
Celujący	-poprawne ustawienie nóg do strzału -celne uderzenie łopata kija w piłeczkę -wykonanie zamachu i wymachu do linii kolan przed strzałem -strzał celny -bez uderzenia kijem o podłoże

Lekkoatletyka i atletyka terenowa

Organizacja i pokonanie trasy biegu terenowego (ok. 600-1000m) wraz z małymi przeszkodami (skoki, przeskok, omijanie)

Uczniowie dobierani są w małe grupki, każda grupa ma za zadanie pokonać wyznaczoną trasę z uwzględnieniem przeszkód. Oceniane będzie zaangażowanie uczniów, aktywność oraz dobór trasy.

Skala ocen*

Dopuszczający	-pokonanie trasy w wolnym tempie, krótka trasa (mniej niż 600 metrów) z małą ilością przeszkód oraz brakiem zaangażowania wśród uczniów w wykonanie zadania
Dostateczny	-pokonanie trasy w żywszym tempie, trasa atrakcyjna z umiarkowaną ilością przeszkód, niezbyt duże zaangażowanie uczniów
Dobry	-trasa pokonana w sposób aktywny i szybki, duża liczba przeszkód pokonana w sposób prawidłowy
Bardzo dobry	-trasa przebiegnięta w szybkim tempie (ok. 600-1000m), dużo różnorodnych przeszkód pokonanych z wysoką intensywnością i w prawidłowy sposób, bardzo duże zaangażowanie uczniów
Celujący	- długa trasa (ponad 1000m) przebiegnięta w szybkim tempie, dużo różnorodnych przeszkód pokonanych z wysoką intensywnością i w prawidłowy sposób, bardzo duże zaangażowanie uczniów

WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY - KLASA VI

Gimnastyka i taniec

Skok przez kozła lub skrzynię z asekuracją

Próba polega na wykonaniu skoku przez kozła/skrzynię z rozbiegu przez ucznia z asekuracją. Próbę uczeń wykonuje dwukrotnie.

Skala ocen*

Dopuszczający	-odbitcie dowolne z miejsca -ręce na przyrządzie -siad na koźle/siad obunóż na podudziach na skrzyni
Dostateczny	-odbitcie "na trzy" z miejsca obunóż -ręce na przyrządzie -siad na koźle/siad obunóż na podudziach na skrzyni
Dobry	-odbitcie obunóż z lekkiego rozbiegu -siad na koźle/naskok na skrzynię do pozycji kucznej
Bardzo dobry	-odbitcie obunóż po rozbiegu -skok przez kozła z zatrzymaniem w miarę stabilnym/naskok na skrzynię do pozycji stojącej
Celujący	-odbitcie obunóż po dynamicznym rozbiegu -skok przez kozła z zatrzymaniem w miejscu -ręce rozłożone na boki/przeskok przez skrzynię -nogi pomiędzy ramionami do pozycji stojącej

Stanie na rękach z asekuracją

Zadaniem ucznia jest wykonanie stania na rękach z w dowolnej pozycji wyjściowej z asekuracją partnera/partnerki lub nauczyciela. Uczeń ma możliwość wykonania próby 3 krotnie.

Skala ocen*

Dopuszczający	-odbitcie nóg w górę z uniku podpartego
Dostateczny	-odbitcie z uniku podpartego -wykonanie "nożyc przy staniu na rękach"
Dobry	-odbitcie z uniku podpartego do stania na rękach -wytrzymanie z asekuracją (przytrzymaniem nóg) ok. 3 sek. -nogi w miarę wyprostowane -głowa ułożona poprawnie -ładowanie dowolne

WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY - KLASA VI

Bardzo dobry	-odbicie z pozycji stojącej -wytrzymanie z podparem o ręce asekurowającego bądź drabinki ok. 5 sek. -głowa i stopy ułożone prawidłowo -lądowanie staranne
Celujący	-odbicie z pozycji stojącej lub z kilku kroków -wytrzymanie bez oparcia ok. 3 sekund -głowa i stopy ułożone prawidłowo -lądowanie prawidłowe

RELIGIA

OGÓLNE KRYTERIA OCENIANIA

W procesie oceniania **obowiązuje stosowanie zasady kumulowania wymagań** (ocenę wyższą otrzymać może uczeń, który spełnia wszystkie wymagania przypisane ocenom niższym). Oceniamy wiedzę i umiejętności ucznia oraz przejawy ich zastosowania w życiu codziennym, przede wszystkim w szkole. Gdy uczeń ubiega się o ocenę celującą, bierzemy pod uwagę również jego zaangażowanie religijno-społeczne poza szkołą.

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- a) nie spełnia wymagań na ocenę dopuszczającą, (i)
- b) odmawia wszelkiej współpracy, (i)
- c) ma lekceważący stosunek do przedmiotu i wiary.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania konieczne:

- a) w zakresie wiadomości i umiejętności opanował treści najłatwiejsze, najczęściej stosowane, stanowiące podstawę do dalszej edukacji,
- b) wykazuje choćby minimalne zainteresowanie przedmiotem i gotowość współpracy z nauczycielem i w grupie.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania podstawowe:

- a) opanował treści najbardziej przystępne, najprostsze, najbardziej uniwersalne, niezbędne na danym etapie kształcenia i na wyższych etapach,
- b) uczestniczy w rozwiązywaniu problemów oraz umiejętnie słucha innych.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania rozszerzające:

- a) opanował treści umiarkowanie przystępne oraz bardziej złożone,
- b) ukierunkowany jest na poszukiwanie prawdy i dobra oraz szanuje poglądy innych,
- c) aktywnie realizuje zadania wykonywane w grupie.

WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY - KLASA VI

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który spełnia wymagania dopelniające:

- a) opanował treści obejmujące elementy trudne do opanowania, złożone i nietypowe,
- b) wykazuje własną inicjatywę w rozwiązywaniu problemów swojej społeczności
- c) wszechstronnie dba o rozwój swojej osobowości i podejmuje zadania apostołskie.

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- a) posiadał wiedzę i umiejętności z przedmiotu w danej klasie, samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia,
- b) biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych lub praktycznych i proponuje rozwiązania nietypowe,
- c) osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach kwalifikując się do finałów na szczeblu powiatowym, regionalnym, wojewódzkim albo krajowym lub posiada inne porównywalne osiągnięcia.

	celująca	bardzo dobra	dobra	dostateczna	dopuszczająca	niedostateczna
Modlitwy, pieśni	<ul style="list-style-type: none"> dokładna znajomość tekstu, melodii, samodzielność i piękno wykonania 	<ul style="list-style-type: none"> dokładna znajomość tekstu, melodii 	<ul style="list-style-type: none"> dobra znajomość tekstu, melodii 	<ul style="list-style-type: none"> niezbyt dokładna znajomość tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> fragmentaryczna znajomość tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> brak jakiegokolwiek znajomości tekstu
Ćwiczenia w podręczniku	<ul style="list-style-type: none"> wykonane wszystkie zadania staranne pismo własne materiały ilustracje itp. 	<ul style="list-style-type: none"> starannie prowadzony wszystkie zadania 	<ul style="list-style-type: none"> zapis staranny luki w zapisach (sporadyczne do 5 tematów) 	<ul style="list-style-type: none"> ćwiczenia czytelne braki w zadaniach (do 40% tematów) 	<ul style="list-style-type: none"> pismo niestaranne liczne luki w zapisach (do 70% tematów) 	<ul style="list-style-type: none"> brak podręcznika
Odpowiedzi ustne	<ul style="list-style-type: none"> wiadomości zawarte w podręczniku wypowiedź pełnymi zdaniami, bogaty język używanie prawidłowych pojęć 	<ul style="list-style-type: none"> wiadomości z podręcznika prezentowane w sposób wskazujący na ich rozumienie, informacje przekazywane zrozumiałym językiem odpowiedź pełna nie wymagająca pytań dodatkowych 	<ul style="list-style-type: none"> wyuczone na pamięć wiadomości uczeń ma trudności w sformułowaniu myśli własnymi słowami potrzebna pomoc nauczyciela 	<ul style="list-style-type: none"> wybiórcza znajomość poznanych treści i pojęć odpowiedź niestaranna częste pytania naprowadzające 	<ul style="list-style-type: none"> słabe wiązanie faktów i wiadomości chaos myślowy i słowny odpowiedź bełkotliwa, niewyraźna, pojedyncze wyrazy dużo pytań pomocniczych 	<ul style="list-style-type: none"> brak odpowiedzi lub świadczące o braku wiadomości rzeczowych

WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY - KLASA VI

Aktywność	<ul style="list-style-type: none"> uczeń wyróżnia się aktywnością na lekcji korzysta z materiałów zgromadzonych samodzielnie 	<ul style="list-style-type: none"> uczeń zawsze przygotowany do lekcji często zgłasza się do odpowiedzi wypowiada się poprawnie 	<ul style="list-style-type: none"> stara się być przygotowany do lekcji chętnie w niej uczestniczy 	<ul style="list-style-type: none"> mało aktywny na lekcjach 	<ul style="list-style-type: none"> niechętny udział w lekcji 	<ul style="list-style-type: none"> lekceważący stosunek do przedmiotu.
Inscenizacje, gazetka szkolna, praca na rzecz Kościoła i inne	<ul style="list-style-type: none"> wielokrotnie pomaga w różnych pracach pilnie i terminowo wykonuje powierzone zadania, wykazuje dużo własnej inicjatywy aktywnie uczestniczy w życiu małych grup formacyjnych (ministranci, oaza itp.) 	<ul style="list-style-type: none"> starannie wykonuje powierzone przez katechetę lub księdza zadania przejawia postawę apostolską 	<ul style="list-style-type: none"> niezbyt chętnie wykonuje zadania poza lekcjami, ale nie unika ich zupełnie uczestniczy w rekolekcjach szkolnych 			

SZCZEGÓŁOWE KRYTERIA OCENIANIA

I. Odkrywam piękno				
dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, że wiara jest łaską – darem i zadaniem otrzymanym od Boga (A.3.1), uzasadnia, że wiara jest zadaniem (A.3.2), wymienia przymioty wiary (A.3.3). wyjaśnia pojęcie: wiara (A.2.1), wymienia główne prawdy wiary, 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia cechy charakteryzujące wiarę, omawia prawdę, że u podstaw wiary leży przyjęcie Bożej miłości i odpowiedź na nią, przytacza biografie osób, którym wiedza pomogła w dotarciu do wiary (A.2.5), wskazuje, co pogłębia wiarę w Boga, a co ją niszczy, wyjaśnia treść przykazania 	<ul style="list-style-type: none"> odczytuje cechy i określenia wiary na podstawie tekstów biblijnych. uzasadnia, że wiara nadaje sens codzienności i prowadzi do moralnego piękna, uzasadnia potrzebę coraz lepszego poznawania treści wiary, rozdziela wiarę naturalną i religijną (nadprzyrodzoną). 	<ul style="list-style-type: none"> cytuje z pamięci wybrane wersety biblijne określające wiarę, wyjaśnia wybrane artykuły Składu Apostolskiego (A.4.1), omawia prawdę, że Bóg w Trójcy Świętej czuwa nad światem, uzasadnia, że człowiek najpełniej dostrzega Bożą opatrzność z perspektywy 	<ul style="list-style-type: none"> przytacza argumenty wierzących w dyskusji ze współczesnym ateizmem (A.2.6), uzasadnia, że podejmując duchową walkę, możemy z Jezusem pokonać wątpliwości wiary, uzasadnia potrzebę ciągłego wyjaśniania rodzących się wątpliwości religijnych.

WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY - KLASA VI

<ul style="list-style-type: none"> odróżnia troskę o piękno zewnętrzne od troski o piękno duchowe, wskazuje na trudności w wierze i przedstawia sposoby ich przezwyciężania (A.3.4), wyjaśnia pojęcie: opatrność Boża (A.11.3), wymienia przykłady Bożej interwencji w życiu konkretnego człowieka, wskazuje, że Bóg posługuje się zdarzeniami i ludźmi, czuwając nad swoim stworzeniem. 	<ul style="list-style-type: none"> miłości (A.10.1), uzasadnia pierwszeństwo Boga w życiu człowieka (C.4.1), wyjaśnia, że zabobon, bałwochwalstwo, wróżbiarstwo oraz magia są wynikiem fałszywego obrazu Boga (C.4.2), uzasadnia, że bliska więź z Bogiem (duchowe piękno) czyni człowieka szczęśliwym, charakteryzuje podobieństwa (różnice) w postawie wiary św. Piotra i własnej. wskazuje na ciągłość działania Boga w dziejach świata i każdego człowieka (E.3.1). 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje, co jest źródłem bałwochwalstwa i czarów, wyjaśnia, na czym polega niebezpieczeństwo praktykowania magii i spirytyzmu, wyjaśnia, na czym polega piękno duchowe człowieka wierzącego, wyjaśnia symbolikę oka opatrności. 	<p>czasu.</p>	
II. Pismo Święte w życiu chrześcijanina				
<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, czym jest Pismo Święte (A.9.1), wyjaśnia, że czytając Biblię, spotyka się z Bogiem, potrafi odszukać wskazany fragment biblijny, podaje, w jakich językach napisano Biblię, podaje definicję modlitwy, przedstawia rodzaje i formy modlitwy (D.1.3), podaje przykłady modlących się postaci biblijnych, wskazuje, gdzie w świecie cyfrowym można znaleźć treści o tematyce religijnej. 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia księgi Starego i Nowego Testamentu (A.9.3), wymienia sposoby Bożego objawienia (w słowie Bożym) (A.5.1), omawia budowę Pisma Świętego (księgi, rozdziały, wersety, wyjaśnienia pod tekstem), podaje cechy wybranych gatunków literackich (A.9.5), rozróżnia rodzaje i gatunki literackie w Biblii (A.9.4). potrafi rozpoznać przekład Biblii zatwierdzony przez Kościół katolicki. wymienia najważniejsze trudności w modlitwie (D.4.1), przedstawia sposoby 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia pojęcie: kanon Pisma Świętego (A.10.1), określa, czym jest Tradycja Kościoła, przyporządkowuje gatunki literackie do wybranych fragmentów Pisma Świętego, wymienia najbardziej znane jej tłumaczenia, wyjaśnia, dlaczego tłumaczy się Biblię na języki narodowe, formułuje modlitwy dziękczynienia, uwielbienia, przeproszenia i prośby w oparciu o teksty biblijne (D.2.4). ukazuje związek wydarzeń biblijnych z życiem chrześcijanina (A.10.5). 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia proces formowania się ksiąg biblijnych (A.9.2), charakteryzuje związek między Pismem Świętym a Tradycją (A.10.2), wskazuje wątki, tematy starotestamentalne obecne w literaturze pięknej (A.11.5). 	<ul style="list-style-type: none"> uzasadnia konieczność określenia gatunków literackich dla właściwej interpretacji tekstów biblijnych. omawia treść wybranych psalmów Dawida, podaje przykłady apostołstwa na portalach społecznościowych (F.2.1).

WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY - KLASA VI

	<p>przewycięzania trudności w modlitwie (D.4.2).</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcie: psalm (A.10.1), • podaje przykłady, kiedy technika może służyć Bożej sprawie. 			
III. Historia zbawienia: królowie i prorocy				
<ul style="list-style-type: none"> • wymienia cechy Dawida, które podobały się Bogu, • opowiada o walce Dawida z Goliatem, • na podstawie tekstów biblijnych wskazuje osoby żyjące modlitwą (D.2.1), • omawia treść perykopy o Syryjczyku Naamanie, • wymienia najważniejsze przymioty Boga (A.5.2), • wyjaśnia pojęcie: miłosierdzie (A.10), • podaje prawdę, że Bóg pragnie nawrócenia grzeszników, • określa, czym jest prorocтво, • podaje, kim był i gdzie działał Jeremiasz, • opowiada historię Daniela i charakteryzuje jego postawę, • wyjaśnia, że zapowiadane przez Jeremiasza nowe przymierze wypełniło się w Jezusie Chrystusie, • definiuje pojęcie: „męczennik”, • opowiada dzieje biblijnego Hioba, • opowiada o okolicznościach śmierci starca Eleazara oraz siedmiu braci i ich matki (2 	<ul style="list-style-type: none"> • prezentuje najważniejsze wydarzenia z życia króla Dawida (A.11.2), • wymienia wybrane fakty z życia Salomona i omawia przejawy jego mądrości, • potrafi właściwie oceniać czyny, nazywając zło złem, a dobro dobrem, • wyjaśnia pojęcie: prorok (A.11.3), • podaje prawdę, że Eliaz był prorokiem posłanym przez Boga, • ukazuje związek wydarzeń biblijnych z życiem chrześcijanina i prawdami wiary (A.10.5), • określa, że zazdrość jest jednym z grzechów głównych, • wymienia grzechy cudze. • uzasadnia konieczność przygotowania się na spotkanie z Jezusem w każdej Mszy Świętej, • wskazuje na trudności w wierze i przedstawia sposoby ich przewycięzania (A.3.4), • przedstawia podstawowe 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia wydarzenia historii zbawienia w Starym Testamencie: pierwsi królowie (A.11.1), • definiuje mądrość i wymienia jej przejawy, • charakteryzuje misję proroków: Eliasza, Elizeusza, Jonasza, Jeremiasza, • podaje przykłady, kiedy należy sprzeciwić się większości, • wymienia wybrane cuda Elizeusza, • uzasadnia konieczność pokuty i nawrócenia. • uzasadnia, że prorocтва mesjańskie wypełniły się w Jezusie Chrystusie, • wyjaśnia, że Daniel z narażeniem życia wypełniał tradycje swego narodu • omawia przyczyny i przebieg powstania machabejskiego, • uzasadnia wartość męczeństwa za wiarę, • wskazuje, czego Hiob uczy nas swoim cierpieniem, • wyjaśnia znaczenie wytrwałej modlitwy w chorobie i cierpieniu, 	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnia potrzebę Bożej pomocy w dokonywaniu mądrych wyborów, • wskazuje różnice między mądrością Bożą a ludzką, • podaje przykłady miłości Boga do człowieka w historii i współcześnie, • podaje przykłady prorocत्व mesjańskich, • interpretuje omawiane teksty prorockie, • podaje przykłady świadków wiary w konkretnych sytuacjach życiowych (E.1.8). • podaje przykłady, współczesnych chrześcijan prześladowanych za wiarę • uzasadnia, że cierpienie jest nieodłącznym elementem ludzkiego życia, • wskazuje na różnice i podobieństwa między judaizmem a chrześcijaństwem (wiara w Boga, etyka – przykazania Boże, Stary Testament jako słowo Boże, nadzieja na ostateczne nadejście królestwa Bożego) (A.12.2). 	<ul style="list-style-type: none"> • potrafi wykazać różnice między patrzeniem ludzkim a Bożym patrzeniem na człowieka, • podaje przykłady zapominania o tradycjach religijnych i zaniedbywania ich przez współczesnych chrześcijan, • charakteryzuje dzieje Żydów pod okupacją grecką w II wieku przed Chr. oraz sytuację polityczną Izraela w czasie życia Chrystusa i w I wieku, • uzasadnia, że chrześcijaństwo ma swoje korzenie w judaizmie.

WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY - KLASA VI

Mch 6–7).	<p>wydarzenia historii zbawienia w Starym Testamencie w porządku chronologicznym: powstanie machabejskie, sytuacja Izraela przed narodzeniem Jezusa Chrystusa (A.11.1),</p> <ul style="list-style-type: none"> • podaje przykłady właściwego zachowania chrześcijanina wobec zła i nieszczęść (C.1.7), • na podstawie tekstów biblijnych wskazuje osoby żyjące modlitwą (D.2.1). • podaje przykłady, w jaki sposób ze zła i cierpienia Bóg może wyprowadzić dobro (C.1.6), • opowiada historię życia Jana Chrzciciela, który nauczał na przełomie judaizmu i chrześcijaństwa. 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje prawdę, że misją Jana Chrzciciela było przygotowanie ludzi na przyjście Mesjasza. 		
IV. Spotkanie z Jezusem Miłosiernym				
<ul style="list-style-type: none"> • wymienia siedem sakramentów świętych, • wyjaśnia, czym jest sakrament pokuty (B.7.1), • podaje przebieg sakramentu pokuty (B.7.2), • uzasadnia potrzebę regularnego przystępowania do sakramentu pokuty (B.7.6), • opowiada przypowieść o miłosiernym Samarytaninie, • wyjaśnia, czym jest sakrament namaszczenia chorych (B.8.1), • opisuje historie, w których ludzie doświadczają cierpienia, • podaje prawdę, że obraz 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, co to są sakramenty oraz omawia ich cel i znaczenie w życiu chrześcijanina (B.3.1), • omawia podział sakramentów i sposób ich udzielania. • opisuje warunki dobrze przeżytego sakramentu pokuty i pojednania (B.7.3), • podaje skutki sakramentu w życiu indywidualnym i wspólnotowym (B.7.4), • omawia rolę sakramentu pokuty i pojednania w życiu moralnym chrześcijanina (B.7.5), • omawia znaczenie i skutki 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia znaki towarzyszące poszczególnym sakramentom, • wyjaśnia, że przyjmowanie kolejnych sakramentów umacnia i pogłębia osobistą więź chrześcijanina z Chrystusem. • wyjaśnia pojęcie miłosierdzia Bożego, wiążąc je ze sprawiedliwością i powołując się na przypowieść o miłosiernym ojcu (A.13.13), • wyjaśnia, jaki związek zachodzi między sakramentem pokuty i pojednania a Eucharystią (B.6.4), • uzasadnia, że osoby chore 	<ul style="list-style-type: none"> • przytacza i interpretuje wybrane teksty biblijne, liturgiczne oraz nauczania Kościoła na temat sakramentu pokuty i pojednania (B.3.2), • omawia wybrane teksty biblijne, liturgiczne oraz nauczania Kościoła, odnoszące się do tego sakramentu (B.3.2), • wyjaśnia znaczenie wypłynięcia krwi i wody z boku Jezusa, • wyjaśnia symbolikę promieni na obrazie, • podaje przykłady właściwego zachowania chrześcijanina 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia tajemnicę cierpienia i chrześcijańskie podejście do choroby i śmierci (A.13.14), • uzasadnia obowiązek opieki nad chorymi i starszymi członkami rodziny, • wymienia sposoby pomocy potrzebującym (bezdomni, samotni, głodujący).

WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY - KLASA VI

<p>Jezusa Miłosiernego powstał z polecenia Jezusa danego św. Faustynie.</p>	<p>sakramentu namaszczenia chorych jako daru i pomocy w przeżywaniu cierpienia (B.8.2),</p> <ul style="list-style-type: none"> wylicza sytuacje, w których osoba przyjmuje sakrament namaszczenia chorych, wymienia charakterystyczne elementy obrazu Jezusa Miłosiernego, wymienia wartości nadające sens ludzkiemu życiu (A.1.3), wymienia sposoby przeciwdziałania złu i cierpieniu (C.1.8), wymienia instytucje wspierające osoby potrzebujące pomocy. 	<p>potrzebują pomocy w sferze duchowej,</p> <ul style="list-style-type: none"> interpretuje podpis „Jezu, ufam Tobie”. 	<p>wobec zła i nieszczęść (C.1.7).</p>	
V. Kościół w Polsce				
<ul style="list-style-type: none"> wykazuje podobieństwa i różnice między Kościołem rzymskokatolickim i prawosławnym, przedstawia rolę zakonów w dziejach średniowiecznej Europy: franciszkanie i dominikanie (E.3.3), opowiada przebieg życia św. Franciszka z Asyżu i Dominika Guzmana, podaje nazwiska wierzących ludzi nauki ze średniowiecza (M. Kopernik, M. Trąba, S. Hozjusz, Z. Oleśnicki) i tych, którzy żyją współcześnie, uzasadnia, że Polska była krajem tolerancji religijnej (E.5.5), podaje przykłady nietolerancji 	<ul style="list-style-type: none"> definiuje pojęcia: patriarcha, schizma, prawosławie, ikona, cerkiew, definiuje pojęcia: zakon żebraczy, habit, kwesta, ukazuje wartość rezygnacji z dóbr materialnych na rzecz wzrostu duchowego, prezentuje osobę św. Tomasza z Akwinu, ukazuje rolę Kościoła w nauce (E.3.4), omawia ogólnie przyczyny zwołania i postanowienia Soboru Trydenckiego (reformacja i odpowiedź Kościoła) (E.3.6), wymienia wartości, którymi Kościoły reformacji ubogaciły chrześcijaństwo, 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia przyczyny i następstwa podziału na Kościół wschodni i zachodni, podaje przykłady wpływu chrześcijaństwa na dzieje ludzkości (A.13.18), wskazuje współczesne sposoby pozyskiwania dóbr nawiązujące do franciszkańskiego żebractwa, uzasadnia religijny sens ubóstwa i żebractwa, wymienia uniwersytety średniowiecznej Europy, wyjaśnia, na czym polegał rozłam w Kościele zachodnim, wymienia różne wyznania w szesnastowiecznej Polsce. wyjaśnia, dlaczego Polskę w XVI–XVIII w. nazywano 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje podobieństwa i różnice między Kościołem rzymskokatolickim a greckokatolickim, charakteryzuje wkład ludzi wierzących w rozwój wiedzy, omawia działanie reformatorów katolickich oraz założycieli nowych Kościołów reformacji. 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje działania ekumeniczne Kościoła prawosławnego i katolickiego, opisuje prześladowanie unitów na przestrzeni wieków.

WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY - KLASA VI

<ul style="list-style-type: none"> religijnej, ukazuje wartość tolerancji religijnej. 	<ul style="list-style-type: none"> omawia podobieństwa i różnice między katolicyzmem, luteranizmem i kalwinizmem. opisuje przejawy tolerancji religijnej w Polsce na przestrzeni wieków, wymienia przyczyny i skutki zawarcia unii w Brześciu w 1596r., wymienia znanych świętych Cerkwi unickiej i przyczyny prześladowania Kościoła unickiego, charakteryzuje działania na rzecz jedności Kościoła i tolerancji religijnej (E 5.10). 	<ul style="list-style-type: none"> „azylem heretyków”. przedstawia znaczenie unii brzeskiej (E.5.6). 		
VI. Przewodnicy w drodze do szczęścia				
<ul style="list-style-type: none"> mówi z pamięci modlitwę do Michała Archanioła, podaje i opisuje główne wydarzenia z życia św. Teresy od Dzieciątka Jezus (E.4.1), opowiada o dzieciństwie i życiu dorosłym św. Wincentego a Paulo, wymienia atrybuty świętego, opowiada o życiu św. Jana Bosko (E.4.2), wymienia chrześcijańskie elementy świętowania, omawia, czym jest modlitwa (D.1.1), podaje przykłady modlitwy ludzi znanych z historii i współczesnych (D.2.3), wymienia najbardziej znane tytuły Maryi, podaje przykłady kultu 	<ul style="list-style-type: none"> podaje datę liturgicznego wspomnienia Świętych Archaniołów, uzasadnia znaczenie modlitwy w codziennym życiu chrześcijanina (D.1.2), definiuje pojęcia: świętość. omawia działalność Kościoła w XVI i XVII w. (E.3.5), podaje przykłady dzieł miłosierdzia w swoim środowisku, wyказuje aktualność myśli (idei) św. Jana Bosko i opowiada o roli założonej przez niego wspólnoty (E.4.2), wymienia organizacje zajmujące się w Polsce trudną młodzieżą, podaje przykłady ludzi zaangażowanych w 	<ul style="list-style-type: none"> uzasadnia, dlaczego w walce ze złem (z szatanem) potrzebna jest nam pomoc Michała Archanioła. wymienia dzieła, którym patronuje św. Teresa od Dzieciątka Jezus, omawia praktyki ascetyczne w Kościele (B.2.6). wyjaśnia, w jaki sposób św. Wincenty przyczynił się do odnowy życia religijnego, wyjaśnia, na czym polega system prewencyjny św. Jana Bosko, uzasadnia, dlaczego młodzi ludzie potrzebują pomocy zarówno materialnej, jak i duchowej, uzasadnia potrzebę wspólnego świętowania, 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje rolę, jaką Bóg wyznaczył Michałowi Archaniołowi, charakteryzuje „małą drogę” św. Teresy od Dzieciątka Jezus, opowiada o misji Zgromadzenia Księży Misjonarzy oraz Sióstr Miłosierdzia, interpretuje biblijny tekst dotyczący Maryi, wyjaśnia dogmaty maryjne: Boże macierzyństwo, wieczyste dziewictwo, niepokalane poczęcie i wniebowzięcie (A.13.12). 	<ul style="list-style-type: none"> układa plan świętowania rodzinnej uroczystości, uwzględniając jej chrześcijański charakter.

WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY - KLASA VI

maryjnego.	<ul style="list-style-type: none"> apostolstwo (także współczesnych) (F.2.4), w oparciu o wybrane teksty Starego i Nowego Testamentu charakteryzuje rolę Maryi w dziele zbawczym (A.13.11), wymienia uroczystości, miesiące i święta maryjne (B.2.2). 	<ul style="list-style-type: none"> uzasadnia znaczenie modlitwy w codziennym życiu chrześcijanina (D.1.2), uzasadnia, że Maryja prowadzi do odkrywania miłości Boga. 		
VII. Moje wartości				
<ul style="list-style-type: none"> wymienia obowiązki wynikające z Bożych przykazań IV–X, wymienia cechy charakteryzujące relacje przyjacielskie, podaje przykłady dobrych relacji dorastających dzieci z rodzicami, i zachowań budujących wzajemne zaufanie, wyjaśnia, czym jest miłość (C.10.2), wymienia sposoby przeżywania miłości (C.10.3) w rodzinie, wymienia dobre nawyki w zakresie ochrony życia i zdrowia (C.5.7), podaje argumenty za urodzeniem dziecka, biorąc pod uwagę matkę i ojca, uzasadnia, na czym polega odpowiedzialność za przekazywanie życia (C.5.11), definiuje pojęcia: eutanazja, kara śmierci, wymienia sposoby przeciwdziałania złu 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje podstawowe pojęcia etyczne: prawo Boże, wartości (C.2.1), przekonuje, że przykazania służą ochronie wartości (C.3.3), opisuje zadania wynikające z przykazań Bożych oraz negatywne skutki wykroczeń przeciw nim (C.3.5), wyjaśnia, na czym polega cześć i właściwa postawa wobec rodziców, opiekunów i przełożonych (C.5.1), wskazuje teksty biblijne mówiące o wartości i świętości ludzkiego życia, wyjaśnia, na czym polegają zagrożenia dla życia (C.6.1) w poszczególnych jego etapach i wymiarach, uzasadnia niepowtarzalną wartość życia ludzkiego i jego świętość (C.5.2), uzasadnia zło aborcji (C.6.2) i wymienia jej skutki, podaje przykłady właściwego zachowania chrześcijanina wobec zła i nieszczęść (C.1.7), 	<ul style="list-style-type: none"> uzasadnia wartość przestrzegania przykazań Bożych, charakteryzuje wykroczenia przeciw przykazaniom IV–X i ich konsekwencje, formułuje prawa i obowiązki rodziców wobec dzieci oraz dzieci wobec rodziców, uzasadnia, dlaczego warto słuchać rodziców, podaje argumenty za prawdą, że tylko Bóg może decydować o życiu i śmierci człowieka (C.5.3), uzasadnia potrzebę ochrony życia od poczęcia do naturalnej śmierci (C.5.4), omawia tajemnicę cierpienia i chrześcijańskie podejście do choroby i śmierci (A.13.14), uzasadnia zło eutanazji oraz kary śmierci (C.6.2), wyjaśnia, dlaczego podjęcie decyzji o poddaniu się eutanazji wynika z poczucia odrzucenia przez bliskich oraz samotności, uzasadnia, że życie 	<ul style="list-style-type: none"> definiuje, na czym polega odpowiedzialność w relacjach miłości, opisuje sytuację, w której miłość przejawia się w służbie, oddaniu i poświęceniu. uzasadnia, że miłość jest gwarantem poszanowania ludzkiego życia, a brak tego poszanowania jest konsekwencją odrzucenia i zagubienia miłości (Bożej i ludzkiej), przedstawia inicjatywy mające na celu obronę życia ludzkiego do naturalnej śmierci (C.6.3), omawia granice tolerancji w świetle Chrystusowej nauki o zgorszeniu i wezwań do miłości również nieprzyjaciół, charakteryzuje życie ludzkie jako największy dar otrzymany od Boga. 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia inicjatywy mające na celu obronę życia ludzkiego od poczęcia do naturalnej śmierci, np. duchową adopcję dziecka poczętego (C.6.3), dokonuje krytycznej oceny źle rozumianej tolerancji (akceptowanie zła, hołdowanie ludzkiej słabości czy skłonności do złego), właściwie ocenia różne opinie i zachowania dotyczące ludzkiej seksualności prezentowane w reklamach.

WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY - KLASA VI

<ul style="list-style-type: none"> i cierpieniu (C.1.8), wyjaśnia, co to jest hospicjum i omawia cele jego działalności, wymienia powody, dla których ludzie chcą się poddać eutanazji oraz sposoby udzielania pomocy osobie chorej i umierającej, wyjaśnia pojęcia: czyste serce, pożytkliwość, omawia prawdę, że człowiek przeżywa swoje życie i wyraża się jako mężczyzna lub kobieta, definiuje pojęcia: tolerancja, akceptacja, miłość chrześcijańska. 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia nauczanie Kościoła na temat kary śmierci (C.6.4), wyjaśnia katolickie spojrzenie na śmierć człowieka (A.8.3), podaje przykłady, w jaki sposób ze zła i cierpienia Bóg może wyprowadzić dobro (C.1.6), wyjaśnia, że samobójstwo nie jest rozwiązaniem problemu, charakteryzuje przemiany w okresie dojrzewania (C.5.8), wskazuje sposoby troski o czystość w wieku dojrzewania (C.5.10), podaje przykłady zwyciężania zła dobrem w codziennym życiu, przedstawia stanowisko Kościoła katolickiego na temat homoseksualizmu (C.5.14). 	<p>chrześcijanina jest odpowiedzią na wezwanie Boże (C 2.4),</p> <ul style="list-style-type: none"> wskazuje, gdzie mogą szukać pomocy osoby mające myśli samobójcze, uzasadnia wartość czystości w różnych okresach życia i rozwija pozytywny stosunek do daru płciowości (C.5.9). 		
VIII. Wydarzenia zbawcze				
<ul style="list-style-type: none"> wymienia wybranych polskich świętych i błogosławionych (Karolina Kózkówna, Maksymilian Kolbe, Jan Beyzym), zna swojego patrona, patrona parafii i Polski, podaje prawdę, że Bóg ma swoich planach koniec świata, wyjaśnia, na czym polega królowanie Chrystusa, wymienia święta nakazane przez Kościół, podaje przykłady pielęgnowania tradycji i zwyczajów religijnych, 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje, że świętość osiąga się przez naśladowanie Jezusa, omawia liturgiczne formy świętowania w uroczystość Wszystkich Świętych (B 2.3). wskazuje na wydarzenia i zjawiska religijne, które wpłynęły na budowanie tożsamości narodowej Polaków (E.5.9), uzasadnia wartość ofiar ponoszonych w obronie wiary i Ojczyzny, podaje kryteria, według których Chrystus będzie sądził ludzi, 	<ul style="list-style-type: none"> określa różnicę między pojęciami święty i błogosławiony oraz kanonizacja i beatyfikacja, charakteryzuje życie wybranego świętego lub błogosławionego w kontekście jego pójścia za Jezusem, podaje przykłady historycznych wydarzeń, którym towarzyszyło hasło „Bóg, Honor, Ojczyzna”, wyjaśnia pojęcie: apokalipsa (A.10.1), przyporządkowuje 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje obecność Kościoła w dziejach narodu polskiego, podkreślając jego rolę w przełomowych wydarzeniach, uzasadnia, że wyrok wydany przez Chrystusa na sądzie ostatecznym będzie konsekwencją działań człowieka podczas jego życia, charakteryzuje poszczególne okresy roku liturgicznego w kontekście wydarzeń zbawczych i nauczania Kościoła oraz życia chrześcijanina (B.2.1), 	<ul style="list-style-type: none"> interpretuje tekst biblijny o powtórny przyjsciu Chrystusa, krytycznie ocenia przejawy komercjalizacji świąt Bożego Narodzenia, przygotowuje scenariusz adoracji przy grobie Jezusa (dla swojej klasy), przygotowuje projekt grobu Pańskiego do swojego kościoła. określa istotę nowej ewangelizacji jako pogłębienie i umocnienie osobowej relacji z Jezusem,

WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY - KLASA VI

<ul style="list-style-type: none"> • podaje datę świąt Bożego Narodzenia i jej genezę, • wymienia znaki i obrzędy wigilijne i wyjaśnia ich znaczenie, • zestawia wydarzenia biblijne związane z narodzeniem Jezusa ze zwyczajami religijnymi (A.10.6), • opowiada o pokłonie mędrców, • wymienia znaki i osoby, które prowadzą go do Jezusa, • opisuje rolę gwiazdy w dotarciu mędrców do Betlejem, • wyjaśnia znaczenie napisu K+M+B, • omawia, na czym polega praca nad sobą (postanowienia), • wyjaśnia, na czym polega post ścisły oraz kiedy i kogo obowiązuje, • omawia tekst biblijny o Szymonie z Cyreny, • podaje, że postać Szymona z Cyreny występuje w V stacji nabożeństwa drogi krzyżowej, • wyjaśnia, na czym polega nabożeństwo drogi krzyżowej, • uzasadnia, dlaczego najważniejszym elementem grobu Pańskiego jest monstrancja (z Ciałem Chrystusa), • określa, na czym polegał grzech pierworodny, i wymienia jego skutki, • podaje prawdę, że pierwszym „odbiorcą” nowej ewangelizacji jest rodzina, 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia biblijne obrazy końca świata oraz sądu ostatecznego i przedstawia ich interpretację w świetle wiary (A.8.6), • charakteryzuje postawę gotowości na przyjście Chrystusa (A.8.7), • opisuje strukturę i wyjaśnia znaczenie roku liturgicznego (B.1.5), • ukazuje związek wydarzeń biblijnych z rokiem liturgicznym (A.10.5), • opisuje przejawy miłości Boga do człowieka w historii zbawienia i w teraźniejszości (A.5.3), • interpretuje wybrane teksty liturgiczne związane z poszczególnymi okresami i świętami. • w oparciu o wybrane teksty biblijne charakteryzuje rolę Maryi w dziele zbawczym (A.13.11), • omawia znaczenie zbawczej misji Jezusa Chrystusa dla całej ludzkości i poszczególnych ludzi (A.5.4), • omawia sposoby kształtowania sumienia, zwłaszcza w kontekście sakramentu pokuty i pojednania (C.2.5.), • wyjaśnia, na czym polega rachunek sumienia przed spowiedzią, • określa, że pomoc potrzebującym jest chrześcijańskim obowiązkiem, • omawia zwyczaje pogrzebowe 	<p>poszczególnym okresom roku liturgicznego właściwe im obrzędy liturgiczne i paraliturgiczne,</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje chrześcijański wymiar świąt Bożego Narodzenia, • wskazuje na skutki wynikające z wcielenia Jezusa dla życia chrześcijanina i każdego człowieka (A.13.10), • wymienia sposoby Bożego objawienia (w Jezusie Chrystusie) (A.5.1), • uzasadnia, że współczesne Betlejem to każda Msza Święta, • interpretuje tekst biblijny Mt 4, 1-11, • wymienia okresy i dni pokuty w ciągu roku liturgicznego i omawia sposoby ich przeżywania. • charakteryzuje postawę Szymona na drodze krzyżowej Jezusa, • wyjaśnia znaczenie symboliki grobu Pańskiego, • charakteryzuje skutki grzechu pierworodnego, • omawia chrześcijańskie świętowanie Wielkanocy, • definiuje pojęcie „ewangelizacja”, • wyjaśnia, dlaczego odpowiedzialni za ewangelizację są wszyscy członkowie rodziny, a szczególnie rodzice, • prezentuje główne przesłanie objawień Pana Jezusa św. 	<ul style="list-style-type: none"> • opowiada o nowej tradycji Orszaków Trzech Króli, • ukazuje związek wydarzeń biblijnych (drogi krzyżowej Jezusa) z życiem chrześcijanina (A.10.5), • interpretuje perykopę o złożeniu Jezusa do grobu (Mk 15,42-47), • zestawia wydarzenia biblijne (złożenie Jezusa do grobu) ze zwyczajami religijnymi (A.10.6), • wyjaśnia znaczenie znaków i symboli liturgii paschalnej, • charakteryzuje współczesne przejawy znieważania Bożej miłości (niewdzięczność, brak poczucia grzechu, świętokradzka komunია), • uzasadnia ekspiacyjny charakter praktykowania pierwszych piątków miesiąca. 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje motywy powstawania religijnych dzieł sztuki.
---	---	--	---	---

WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY - KLASA VI

<ul style="list-style-type: none"> • opisuje możliwości i podaje przykłady ewangelizacji (F.2.1) w rodzinie, • podaje, kiedy obchodzimy uroczystość Najświętszego Serca Pana Jezusa, • wyjaśnia potrzebę i sens poświęcenia się Boskiemu Sercu Jezusa, • wymienia najbardziej znane dzieła sztuki religijnej. 	<p>w czasach Jezusa,</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, że chrześcijanin w obliczu śmierci nie rozpacza, lecz jest pełen nadziei, • wyjaśnia katolickie spojrzenie na śmierć człowieka (A.8.3), • wyjaśnia zbawczy sens męki, śmierci i zmartwychwstania Jezusa Chrystusa (A.13.9), • przedstawia konsekwencje wiary w zmartwychwstanie Jezusa Chrystusa jako uzasadnienie nadziei chrześcijańskiej (A.6.3), • wskazuje na skutki wynikające z odkupienia dla życia każdego człowieka (A.13.10), • opisuje sposób obecności i działania Ducha Świętego w życiu chrześcijanina w oparciu o tekst biblijny (A.14.1), • omawia owoce działania Ducha Świętego (A.14.3), • charakteryzuje istotę i formy kultu Serca Pana Jezusa (B.2.4), • przedstawia formy modlitwy do Najświętszego Serca Pana Jezusa (nabożeństwo, pierwsze piątki miesiąca) (D.1.3), • przedstawia rolę sztuki sakralnej w liturgii Kościoła (B.2.7), • podaje przykłady motywów biblijnych w sztuce. 	<p>Małgorzacie Marii Alacoque,</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje elementy sztuki sakralnej w swojej świątyni. 		
---	--	--	--	--